

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת אחרי - קדושים תשפ"א

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטריסים:

היכל הקודש וויליאמסבורג

Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית ברסלב

ליבערטי
Heichal Hakodesh
Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

היכל הקודש בארא פארק

Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

חיזוק פאר די

אידישע שטוב

212-444-9169

קול

ברסלב

212-444-9191

חיזוק יומי

צו באקומען די חיזוק יומי

טעלעפאון מעסידזשינג

347-630-2876

אימעיל

chizikyomi@gmail.com

פריים פר רעבדה ורה - פירושה דעלה ווא, ווען מנחת נסכים. דאף על גב דעבור הוא - מהדרין; ווא דאמר אומר לו הוי פקח ושוקו, ומביא אותה בטומאה - לאו משום טומאה דהויא עבדו, דהא לא דחי שבת, כיון דלא קביעא עין ליה, ומטמה נמי לא דחי, בדאמר לקמן פרק 'דחיצא' לר' אבהו, כל שאן עמו קבעו אינו דחה לא

ביון דידוד הוא מהדרין - הכא ודאי חשוב קרבן עבדו לדחות שבת לדחות וטומאה, אפילו טומאה דגביר - מיהו לא הותרה בו טומאה אלא דחיה ודאי. כיון דידוד קאי במיחי ליה, ויתמה ליה אלא ככלוה מקראי נפקי, ק"ל 'כיצד זולין' (פסחים ע"א); וידבר משה את משה וד' 'הכחוש קבע עמו' אדח' לנולד, מאי שנא דיש מןן שוחרתה דבין טומאה ויש מהם דחיה; ויש לומר: למאן דאמר טומאה היתר היא - ככלולה הותר טומאה מדארייתא, אלא מדרבנן גזר אהורא דרבי קרין יחיד ליה ליהרד אטהורין, ולמאן דאמר טומאה דחיה היא - סמיך ליה דבכלולה דחיה היא מדארייתא. **דס** ששנמא חוקי מבידו לא הורגה - תמה ליה: מאי פריקין הא לא הורגה דאמר - היינו לחיות בשר באכלה, ובזא מרוד מילי עלמא דלאכילה לא ארמין הותר היא בביתו ויהי: לכאורה משמע ללא פריק אלא למאן דאמר היתר היא עבדו, ואמאי אפילו היתר דאמר דחיה ליה, כיון דלא אהורא הותר היא. דעל כרחי לא פליגי אלא אהורא אטהורין קודם הקריב ודא, אבל אם כבר קרב הקרבן - בזא לא פליגי ויש לומר: דפריק שפיר למאן דאמר היתר היא, דהוי לאכילה לא ליה היתר היא - וגי מילי דאיתנו שריים שפיהו, אבל הכא דבשר לא אישני - הדין ליה למישר אפילו באכילה. כיון דמדקל כולי הא, דאית לה טומאה דגביר דעולין איתנה, אבל למאן דאמר טומאה דחיה - ניהא, דכיון דמחייב כולי היא בטומאה עולין ודבראי קודם הקריב - סברא ודאי שפיר לחייבי בבשר, אף על פי שדוא טוהר, ואפילו לאדור הקריב.

שנממא כיון שגון בין במידי בו - הא דלעיל קאמר מבידו לא הורגה, והכא קאמר מרצה אף על המידי, בפרק 'דחוקין רבדי' (מנחות כ"ה) משמע לה תלמודו. ואיכא למאן דאשני, ששנמא כיון שגון - אף, במידי - לא, וזרקתי - בין בשגגה בין במידי. ואיכא למאן דאמר איכאפ. ותימה: דברפיק 'אדשה רבדי' (בבכות ז"א) משקש מהדיא דדם ששנמא חוקי מבידו לא הורגה, למאן דאמר אין ביה דין מתנין לעקוד דבר מן דהורגה, ודא חבא, ומהדיא ארצימי מרצה, כדנתיב: על מה הצניץ מרצה - על חסם וכו' ששנמא בין בשגון בין במידי. ואמרו רבנן דלא מרצו ומאי פריקין דא שנין פרק 'דחוקין רבדי' (מנחות כ"ה). הך תר ביירות חרא בטומאה ודא בוריקה, ואם כן איכא למימר דחיהי דם ששנמא מבידו לא הורגה - ומהדיא נמי קאמר ויש לומר: דאני סברא לבדארייתא בין שגון למידי, לא בוריקה ולא בטומאה, ודאי מדארייתא מרצה בכל ענין, דחילוקא דמפלעין בין שגון מבידו - היינו מדרבנן, למי דבאית ליה ולמור כדאית ליה. למי דבטומאה, לפי שריא לו יותר להחייב בנטמא במידי משום דאחלתא דפסולא היא. ועוד: דלא נהנין לעשות מצוה. אבל בוריקה בטומאה - לא קסודו, ויהי רבן נאמר בקידושים תוהו 'פגול הוא לא ירצה' - ואוקימנא ברויך אהמרי, אם כן בפרק 'דחוקין רבדי' ליה הורגה ודא על מה הצניץ מרצה - איירי מדארייתא, והדאי דדם ששנמא - איירי מדרבנן ויש לומר: אם איתא מדמרבנן אין חילוק בין ששנמא לריוקתו, רדאי ורדאי - דהא אמרין ולא הורגה במידי, ואם כן הורגה דעל מה הצניץ מרצה בין בשגון בין במידי - מדארייתא חוקא איירי, לא הוי ליה למיני טמא רבדי דאית דחילת ספולא איה. ועוד: מנצה קא עסיק, ולמי מנטר ליה להחייב יותר בוריקה, משום דדבר מנחה ביה ויתר דא חקיריב לגבוי דבר שאינו טהור, ואם רשי דאית רבדי דחושע, דאמר: אין בין בשר - אם דן, מיהו, אומר רבנו ינחנך דאתאי אפילו כרבי אליעזר דאמר יש דם אף על פי שאן בשר. ודא רביעי רצוי ציץ - יש לומר היינו דאמר כרבי עקיב' (שם ע"א) - לאקבעוהו בפגול ומעלה **אם** עון פגול ורי כבר נאמר לא חישב - כן היא גרסינא בכל הפסחים - אלא שרשי' הגיה איכא על פי הוחרת כונני. וכתבם הגיה, דהא מסתין בפרק שני דוחסם (כ"ה). והריווהו מקאי אריכא נפקי, וירשה דקרא דאם האבל יאכל ביום השלישי לא

כל טומאת מת כעבור ששה ימים - דכתיב (במדבר טו) 'איש כי ידעה טמא לפשע' יעשה פסח, שני, איש נדחה לפסח שני, ואין עבדו נדחין, אבל זבין ומזרעיהו, נדחה וירצה, וטומאה יוצא עליו מנפול - לא הותרה, ובעל נדה גזירה. מרשה הכא דחילת שריים אפילו יוצא דאף על גב דקרבן עבדו קרב בטומאה - אינו נאכל בטומאה,

דקל טומאת מת בציצור - **דחוקין שרייה**, אמר רב **ששת**: מאן אמאי לא - **דתיבא: היה עומד ומקריב מנחת העומר ונטמאת בידו** - אומר, ומביאין אהרת תחתיה, ואם אין שם אלא היא אמרין לו: **הוי פקח, ושתוק, קנתי מיתת: אומר, ומביאין אהרת תחתיה!** - אמר רב נחמן: **מודיא תיבא דאיכא שריים לאכילה** - מיתבי: היה מקריב מנחת פרים ואילים וכבשים ונטמאת בידו, אומר ומביאין אהרת תחתיה, ואם אין שם אלא היא - אמרין לו: **הוי פקח, ושתוק, מאי לאו** - פרים אילים וכבשים חגגו! - אמר רב נחמן: לא, פרים - פר עבודה אף על גב דהצניץ הוא, פיון דלא קביע ליה ומן - אמר רב ירמיה, באילו של אהרן, דאף על גב דקביע ליה ומן, פיון דיהודי הוא - מהדרין. **כבשים - כבש הכא עם העומר, דאיכא שריים לאכילה** - מיתבי: דם ששנמא חוקי, ששגוג - הורגה, במידי - לא הורגה! כי תניא תריא - יהודי, תא ששעמי: על מה הצניץ מרצה - על הרם ועל הכשר ועל החלב ששנמא, בין ששגוג בין במידי, בין פאונם בין ברצו, בין ביהוד בין בציצור, ואי פליגי איתך טומאת היתר היא - **קמה לרצו?** - אמר רב תנאי: **אי תנתי הצניץ מרצה - אדחיה. ואיבעית אמאי: אפילו תימא בציצור, בהנך דלא קביע ליה ומן - מיתבי: וינשא אהרן אף עון הקדשים,** וכי איהו עון הוא **בשוא? אם עון פיגול** - הרי כבר נאמר 'לא ירצה', ואם עון נותר - הרי כבר נאמר 'לא חשב', ו

לא חישב. ודכי פירושה: איהו עון ויהי בקרבן שיהא חצין מרצה עליו שיהא כשר? אם עון מחשבת חין נאמר, הקריה פיגול. כדאמרין ביהוה (כ"א), 'שלישי' - זה חוץ למקום - הרי כבר נאמר בקידושים תוהו 'פגול הוא לא ירצה' - ואוקימנא ברויך למקום, במסכת יובלים, ואם עון מחשבת נותר, שחישבו על נטת לאכילת חוץ למנו - לא כבר נאמר 'מהקריב אותו לא חישב' ואוקימנא מחשבת חין ולמנו. **הא**

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

1 ומה ציץ, שאין בו אלא אוקרה אתה, אוקרה תורה
 2 "על מצוה תמיד" - שלא יפחך דעתו ממונה הפולין
 3 ישיש ביה אוקרות הרבה - על אחת כמה וכמה. -
 4 ולרבי שמעון דאמר תמיד מרצה, והוא תיב ליה "על
 5 מצוה ונשא" -! תהוא לקבוע לו מקום הוא דאיתא.
 6 ורבי יהודה לקבוע לו מקום מנא ליה? - נפקא
 7 ליה מ"על מצוה". - ורבי שמעון נמו תיפוק ליה
 8 מ"על מצוה" - אין הכי נמי. אלא "על מצוה
 9 ונשא" מאי עביד ליה? - אמר רבי: ראי למצוה
 10 מרצה, שאינו ראי למצוה - אינו מרצה, לאפוקי
 11 נשבר הציץ, ולא מרצה. - ולרבי יהודה נשבר הציץ
 12 מנא ליה? - נפקא ליה מ"מצוה". - ורבי
 13 שמעון: "מצוה" לא משמע ליה. גימא הני
 14 תנאי כהני תנאי, דתניא: אהרן זה ואהרן זה מוין עליו
 15 כל שבעה מקל הפאות שהיו שם, דברי רבי מאיר.
 16 רבי יוסי אומר: אין מוין עליו אלא שלישי ושבעי
 17 בלבד. רבי תינא כגן הפתחים אומר: בהן השורף את
 18 הפרה - מוין עליו כל שבעה. בהן גדול ביום הכפרים
 19 - אין מוין עליו אלא שלישי ושבעי. מאי לאו ביה
 20 קא מופלגי? רבי מאיר סבר: טומאה היתה היא
 21 בצבור. - ותסבירא? אי סבר רבי יוסי היתה היא בצבור -
 22 דכילי עלמא הני תנאי סבר טומאה היתה היא בצבור, והכא
 23 סבר: אמרינן "טבילה במונה מצוה", ורבי יוסי סבר: לא אמרינן
 24 "טבילה במונה מצוה". וסבר רבי יוסי? לא אמרינן טבילה
 25 בשוה - הרי זה לא ירחיק, ולא יסוד, ולא יעמוד במקום
 26 המנופות. ודומיהן לו טבילה של מצוה - הרי עליו גמי,
 27 ומובל. רבי יוסי אומר: יורד ומובל בדרבן, ובלבד שלא
 28 יפושף. ודומיהן לו טבילה במונה מצוה קא מופלגי, דתנא
 29 קמא סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 30 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 31 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 32 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 33 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 34 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 35 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 36 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 37 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 38 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 39 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 40 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 41 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 42 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 43 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 44 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 45 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 46 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 47 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 48 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 49 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 50 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 51 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 52 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 53 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 54 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 55 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 56 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 57 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 58 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 59 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 60 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי

1 אהרן זה ואהרן זה - ימים הכפרים ופרה. שלישי ושבעי - לפרשות. בהן השורף כו'
 2 - לקמה מפרש טעמיה. רבי מאיר סבר דהיה היא בצבור - ובעינן טהרה
 3 מעליהא, והוא במונה. וכל קומא איכא לספקי שטא דיום יום שלישי הוא לטומאה
 4 בשעיה ראשונה, ובשעיה האחרונה כל יומא קומא איכא לספקי מספקי שהוא
 5 שבעי. ורבי יוסי סבר דהיה היא בצבור - רלא
 6 ממוירי בה. אלא למעלה בעלמא. דילפינן
 7 מנזאלימ. הואה כלל למה לי - בהרות
 8 לשלישי ושבעי. בבילה במונה צננה - דכתיב
 9 ובמדר (טו) "וחטאו ביום השביעי ובכס בניו
 10 ורחיק" לא בא זה אלא ללמד על הטבילה
 11 שתהא כן ביום השבת. והואה נמי מקשינן
 12 לטבילה לדחות מצוה במונה. הלכך כל יומא
 13 מוין עליה שטא דיום ומנה. לא אמרינן בבילה
 14 במונה צננה - והאי "וחטאו" דירשינן ליה
 15 במסכת קדושין בפרק שלישי (סבא). לא ירחיק
 16 - שלא מיתקנו. ואודרה (למנוח) את השם
 17 ואדרבה את שם (הרבים) וסמך ליה לא
 18 תעשין כן וגו'. בבילה של צננה - בבילה
 19 טהרה שהשיליה הכתוב עליה. כורך עליה נמי
 20 - להגין עליו ומפנין חוק שטף המים. וקיימא
 21 - עלן ביחס השבת. והואה נמי מקשינן
 22 מצוה פליגי. רבי יוסי סבר מצוה. הלכך רלמא
 23 מושב נמי שיהא טבילה ליום אחר. לא
 24 מקשינן - הואה וחדה לאו מצוה היא. וכו'
 25 כתיב שלישי ושבעי - שלא יקדם יהשה בהן
 26 הואה לחוזה ארבעה ימים, אבל אם שהיה
 27 הואה לזמן מרובה - לית לו בה.
 28 שיה
 29 קא מופלגי? רבי מאיר סבר: טומאה היתה היא
 30 בצבור. - ותסבירא? אי סבר רבי יוסי היתה היא בצבור -
 31 דכילי עלמא הני תנאי סבר טומאה היתה היא בצבור, והכא
 32 סבר: אמרינן "טבילה במונה מצוה", ורבי יוסי סבר: לא אמרינן
 33 "טבילה במונה מצוה". וסבר רבי יוסי? לא אמרינן טבילה
 34 בשוה - הרי זה לא ירחיק, ולא יסוד, ולא יעמוד במקום
 35 המנופות. ודומיהן לו טבילה של מצוה - הרי עליו גמי,
 36 ומובל. רבי יוסי אומר: יורד ומובל בדרבן, ובלבד שלא
 37 יפושף. ודומיהן לו טבילה במונה מצוה קא מופלגי, דתנא
 38 קמא סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 39 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 40 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 41 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 42 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 43 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 44 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 45 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 46 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 47 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 48 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 49 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 50 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 51 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 52 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 53 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 54 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 55 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 56 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 57 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 58 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי
 59 עלמא הני תנאי אמרינן "טבילה במונה מצוה". ורבי
 60 יוסי סבר: לא אמרינן טבילה במונה מצוה? אלא, דכילי

1 **מקשינן** הואה הטבילה - תימה! אמאי פשיט ליה טפי דמביה במונה מצוה מחוזה? ועל למר שמש דכתיב (במדבר טו) "והוא הטוהר על הטמא ביום השלישי
 2 וביום השני והוא ביום השביעי ובכס בניו גרזי ורחץ מים וטרי בערב" ועל לומר דהוה תיב "וחטאו ביום השביעי" - לאו שמש הואה תיב.
 3 דהא כתיב כבר. לאו שמש השלישי הואה במונה מצוה - ליהדר נמי הואה דג' כהרות הואה ושבעי. אלא על כרחך משום "ורחץ אישטריך לאשטעינן
 4 דהקב לחוזה טבילה, ושעט מינה ועדילה במונה מצוה. ולמאן ולית ליה טבילה במונה מצוה - איכא למימר דרדיש להאי קרא כירא דרש ליה בפרק "ואומר"
 5 בקדושין (סבא. ושם) דקאמר: "וחטאו ביום השביעי" למה לי? אישטריך. סלקא דעתך אמינא: תני מילי - לקשישא. אבל בתרומה בהר בני גמי - קא שמע לך.
 6 ודא מעלה

1 וזא דקאמר רבא הוה הוההוה וטוהוה לו המנא למה לו - אנטרן. סלקא דעתך אמינא שלישי
2 למשטי שני. שביעי למשטי ששי, ודא ממנעטי מי טוריה. אבל חיבא דעבד ברביעי ובשמיני
3 | אימא שפיר דמי, קא משמע לך, ישי לפשי אפילו למנא דאמר אין הוואה בנזנה מעזה ואו
4 | או קאמר, ברביעי או שביעי. כלומר. סלקא דעתך אמינא א יעדב הוואה קיימיתא ברביעי
5 | הושתיה בשביעי או קיימיתא בשלישי במנשטה

6 **שָׁנָה פְּרִישְׁתוּ לְקַדוּשָׁה, וְאֶחָיו הִתְּבַנְּתִים נֹגְעִין בּוֹ, וְזוֹ**
7 **פְּרִישְׁתוּ לְטוּהָרָה, וְאִין אֶחָיו הִתְּבַנְּתִים נֹגְעִין בּוֹ. כִּמְאֵן -**
8 **אוּ רַבִּי מֵאִיר אוּ רַבִּי יוֹסִי. דְּאִי רַבִּי חֲנִינְא סִגְן הִתְּבַנְּתִים**
9 **הָא אִיכָא נְמוּ הָא. מְתַקֵּף לֵהּ רַבִּי יוֹסִי רַבִּי חֲנִינְא:**
10 **בְּשִׁלְמָא רֵאשִׁין - שְׁמָא שְׁלִישִׁי, שְׁנֵי - שְׁמָא שְׁלִישִׁי,**
11 **שְׁלִישִׁי - שְׁמָא שְׁלִישִׁי, חֲמִישִׁי - שְׁמָא שְׁבִיעִי, שִׁשִּׁי**
12 **שְׁמָא שְׁבִיעִי, שְׁבִיעִי - שְׁמָא שְׁבִיעִי. אֲלֵא רַבִּיעִי**
13 **לְמָה לִּי תוּהָא כְּלָלָא לָא בְּשִׁלְשִׁי אִיכָא לְסַפְּקִין, וְלֵא**
14 **בְּשִׁבְעִי אִיכָא לְסַפְּקִין! - וְלִמְעַמְיָהּ, הַזֶּה אֶל כֵּל שְׁבִיעָה**
15 **מִי אִיכָא? וְהָא קִימָא לֵהּ תְּוֹהָא שְׁבוּתָה, וְאִינְהּ דִּיהָ**
16 **אֶת הַשֵּׁבֶת. אֲלֵא מֵאִי אִית לָךְ לְמִימַר - שְׁבִיעָה**
17 **לְבָר מִשְׁבֶּת, כִּדָּא נְמוּ - שְׁבִיעָה לְבָר מְרַבְעִי. אִמַר**
18 **רַבִּי: לֵבָד הַלֵּךְ, כִּתּוּן גְּדוּל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, לְאֵל בְּרִין**
19 **תְּלִיא מִלְתָּא, אֲלֵא כִּבְרֵעָא דִּירְחָא תְּלִיא מִלְתָּא -**
20 **תְּתַלְתָּא בְּתַשְׁרֵי כְּעִי לְאַפְרָשִׁי, וְכֵל אִימַת דְּמִתְרַמִּי**
21 **לְתַלְתָּא בְּתַשְׁרֵי - מְפָרְשִׁין לִיה. אֲבָל כִּתּוּן הַשׁוּרְף אֶת**
22 **הַפָּרָה, דְּבִרְדִין תְּלִיא מִלְתָּא - מְפָרְשִׁין לִיה בְּרַבְעִי**
23 **בְּשַׁבֵּת, כִּי הִכִּי דִּינִיתְרַמִּי רַבִּיעִי שְׁלֹו בְּשַׁבֵּת. לְלִשְׁבֶּת**
24 **פְּרַהְרִין? וְכוּ, תְּנִיא, רַבִּי יוּדָה: וְכִי לִשְׁבֶּת פְּרַהְרִין**
25 **וְהָא לִשְׁבֶּת כְּלוּמֵי הוּתְהָ! אֲלֵא, בְּתַחֲלָה הִוּוּ**
26 **קוֹרִין אוּתְהָ לִשְׁבֶּת כְּלוּמֵי, וְמוֹחַף שְׁנוֹתֵינִי עָלְיוּ כְּמוֹן**
27 **כְּבוֹהֵנָה וּבְחֵלְפִין אוּתְהָ כֵּל שְׁנַיִם עֶשֶׂר חוּדְשִׁי, כְּפַתְרִהְרִין**
28 **לְחַלּוֹ שְׁמֵחֲלִיפִין אוּתְהָ כֵּל שְׁנַיִם עֶשֶׂר חוּדְשִׁי, לְפִיכָד**
29 **הִוּוּ קוֹרִין אוּתְהָ לִשְׁבֶּת פְּרַהְרִין. תְּנֵן תְּהֵם: הַתְּחַתּוּמִין**
30 **לֵא חִיבִין אוּתְהָן כְּמִיּוֹם הַתְּפִישׁ אֲלֵא תְרוּמַת**
31 **מַעֲשֵׂר וְחֻלְהָ. בְּשִׁלְמָא תְרוּמָה גְדוּלָה לֵא, דְּתַנִּיא:**

לפ

1 שנה פרישתו לקדושה - ו אחיו התבננתים נוגעין בו, ו זו
2 פרישתו לטהרה, ואין אחיו התבננתים נוגעין בו. כמאן -
3 או רבי מאיר או רבי יוסי. דאי רבי חנינא סגן התבנתים
4 | הא איכא נמו הא. מתקף לה רבי יוסי רבי חנינא:
5 | בשלמא ראשין - שמא שלישי, שני - שמא שלישי,
6 | שלישי - שמא שלישי, חמישי - שמא שביעי, ששי
7 | שמא שביעי, שביעי - שמא שביעי. אלא רביעי
8 | למה לי תוהא כלא לא בשלישי איכא לספקין, ולא
9 | בשביעי איכא לספקין! - ולמעמיה, הזה אל כל שבעה
10 | מי איכא? והא קיימא לה תוהא שבותה, ואינה דיה
11 | את השבת. אלא מאי אית לך למימר - שבעה
12 | לבר משבת, כדא נמו - שבעה לבר מרביעי. אמר
13 | רבי: לבד הלך, כתון גדול ביום הכפורים, לא ברין
14 | תליא מילתא, אלא כבועא דירחא תליא מילתא -
15 | תלתא בתשרי כעי לאפראשי, וכל אימת דמתרמי
16 | לתלתא בתשרי - מפרשין ליה. אבל כתון השורף את
17 | הפרה, דברדן תליא מילתא - מפרשין ליה ברביעי
18 | בשבת, כי הכי דיניתרמי רביעי שלו בשבת. ללשבת
19 | פרהרין? וכו, תניא, רבי יודה: וכי לשבת פרהרין
20 | ותהא לשבת כלומי הותה! אלא, בתחלה היו
21 | קורין אותה לשבת כלומי, ומוחף שנותני עליו כמון
22 | כבוהנה ובחלפין אותה כל שנים עשר חודש, כפתרין
23 | לחלו שמחלפין אותה כל שנים עשר חודש, לפיכד
24 | היו קורין אותה לשבת פרהרין. תנן תהם: התחתומין
25 | לא חיבין אותן כמיום התפיש אלא תרומת
26 | מעשר וחלה. בשלמא תרומה גדולה לא, דתניא:
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55

ונתתום חבר עסקין. ומתוך שהוא רגיל למכור כל שנה הקילו עליו, שאינו צריך להפריש עליו מעשר שני של דמאי לעלות לירושלים ואן לפדוה. לפ

6 פרישתו לקדושה - ו אחיו התבננתים נוגעין בו, ו זו
7 פרישתו לטהרה, ואין אחיו התבננתים נוגעין בו. כמאן -
8 או רבי מאיר או רבי יוסי. דאי רבי חנינא סגן התבנתים
9 | הא איכא נמו הא. מתקף לה רבי יוסי רבי חנינא:
10 | בשלמא ראשין - שמא שלישי, שני - שמא שלישי,
11 | שלישי - שמא שלישי, חמישי - שמא שביעי, ששי
12 | שמא שביעי, שביעי - שמא שביעי. אלא רביעי
13 | למה לי תוהא כלא לא בשלישי איכא לספקין, ולא
14 | בשביעי איכא לספקין! - ולמעמיה, הזה אל כל שבעה
15 | מי איכא? והא קיימא לה תוהא שבותה, ואינה דיה
16 | את השבת. אלא מאי אית לך למימר - שבעה
17 | לבר משבת, כדא נמו - שבעה לבר מרביעי. אמר
18 | רבי: לבד הלך, כתון גדול ביום הכפורים, לא ברין
19 | תליא מילתא, אלא כבועא דירחא תליא מילתא -
20 | תלתא בתשרי כעי לאפראשי, וכל אימת דמתרמי
21 | לתלתא בתשרי - מפרשין ליה. אבל כתון השורף את
22 | הפרה, דברדן תליא מילתא - מפרשין ליה ברביעי
23 | בשבת, כי הכי דיניתרמי רביעי שלו בשבת. ללשבת
24 | פרהרין? וכו, תניא, רבי יודה: וכי לשבת פרהרין
25 | ותהא לשבת כלומי הותה! אלא, בתחלה היו
26 | קורין אותה לשבת כלומי, ומוחף שנותני עליו כמון
27 | כבוהנה ובחלפין אותה כל שנים עשר חודש, כפתרין
28 | לחלו שמחלפין אותה כל שנים עשר חודש, לפיכד
29 | היו קורין אותה לשבת פרהרין. תנן תהם: התחתומין
30 | לא חיבין אותן כמיום התפיש אלא תרומת
31 | מעשר וחלה. בשלמא תרומה גדולה לא, דתניא:
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55

ובירושלמי

יומא. פרק ראשון – שבעת ימים קדש עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (טשינזליץ)"
 תוספות
 תוספת

1 לפי ששלא – יתכן כהן גדול, שגור על הדמאי, כסוטה בפרק 'עגלה תופה' (מ.א.)
 2 המוציא מחיבורו עליו הדיאחי – מבי אפרישה ואפקעה משום ככל – אין בו אלא
 3 ספק גדל ליום ועמי, דחי מחרומת מעשר שנתון מעשר ראשון – אהנה יתן לבתן,
 4 שיש איסור עון מיתה באביהלתה. ולולי ועני יאמר. הניאו ראייה שלא עישר עש הארץ
 5 שלקחתו ממנו. גרשנו ונפקו – שדרי יש בו
 6 אסור – לא תוכל לאכול בשערך – יפרישו
 7 כדי לבקן ולקח, והוא איל ספדי ביה מדי.
 8 דייא איתנו נפשיחו דהר קא אביל ליה
 9 בירושלים. חובטין אותן – (מן) הנתחמתן כל
 10 שנים עשר חרש משנה למצוא לשנה הממונים
 11 מתחרשין, ומכבידין למצוא עלילות לגבות
 12 ממון כשון מתחרשין. לא אביחזונו – וסבכו
 13 לומר שרוב עמי הארץ מעשרין קח. פורסי –
 14 פקדי המלך.
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55

לפי ששלא ככל גבול ישראל וראה שאין מפרשיין
 אלא תרומה גדולה בלבד. מעשר ראשון ומעשר עני
 נמי לא – המוציא מחיבורו עליו הראיה. אלא מעשר
 שני, גרשנו ונסקו, ויכלהו בירושלים אמר עולא:
 מותו שפרהדרין הללו חובטין אותן כל שנים עשר
 חרש ואומרים לתן: מכרו בול, מכרו בול! לא
 אפרהורין ונגן. מאי פרהדרין – פורסי. אמר רבה
 בר בר חנה אמר רבי יוחנן: מאי דתיבי "יראת ה'
 ה' תוסף ימים ושנות רשעים תקצרנה", "יראת ה'
 תוסף ימים" – זה מקדש ראשון, שעמד ארבע מאות ועשר שנים ולא שמשו בו אלא שמונה
 עשר בתנים גדולים, "אשנות רשעים תקצרנה" – זה מקדש שני, שעמד ארבע מאות ועשרים
 שנה, ושמשו בו יותר משלש מאות בתנים. צא מהם ארבעים שנה ששמש שמעון הצדיק,
 ושמונים ששמש יוחנן כהן גדול, עשר ששמש שמעון אבא, ואמרו לה אחת עשרה
 ששמש רבי אלעזר בן תרסום – מובא ואיך צא וחשב: כל אחד ואחד לא הוציא שנתו. אמר
 רבי יוחנן בן תורכא: מפני כן הרבה שילה – מפני שהיו בה שני דברים. גלוי גירות
 ובין קרשים. גלוי גירות – דתיבי "ועלי יקח מאד ושמע את כל אשר יעשו בניו לכל
 ישראל ואת אשר ישכבו את הנשים הנבואות פתח אהל מועד". ואף על גב דאמר רבי
 שמאלא בר נחמני אמר רבי יוחנן: כל האומר בני עלי חמאו – אינו אלא מועד, מתוך
 ששהו

קמא. שרח להביא גבל שעשה בתורה, דמסתמא דאי תקון. הדר דאמר אלא כרבי אלעזר. פירוש: אי נמי איכא לשנויי כרבי אלעזר. כאן וכאן בעשה בטורה. אלא במתארח אצלו,
 אבל ברביס – איז נאמן עד שיקבל עליו ברביס. ובה ברביס אן יקטין. כלומר: ממתיח דפרק קמא ומתארח אצלו ואיילו רבנן גביה, ובדתיא פיק קמא אדלה בתוספתא. הלוקח מן
 החרתום ומן האשה שעשה למכור בשוק – עריך להפריש חלה דמאי, כמכל הבית ומתארח אצלו – אין עריך להפריש חלה דמאי. אבל חלה של דאי טבל עריך חוקין, בדתיא בירושלמי:
 העשה עיסה מנבל, בין שהקדים חלה לתרומה בין שהקדים תרומה לחלה – מה שעשה עשיר, וחלה לא האכל עד שיצויה עליה תרומה. ותרומה לא האכל עד שפירש חלה.
מעשר ראשון ומעשר עני נמי לא המוציא מחיבורו עליו הדיאחי – ולא ווקא תרומה, אלא אפילו כל אדם נמי מפרשיין וקח שלו. בדמיאנין בשילחי סמכת סוטה (מ.א.) עזר חזקיה לרם
 הלוקח פירות מעם הארץ – מפרש חוק תרומת מעשר ותנתה לבתן. ומעשר שני עולה ואוכלו בירושלים. ומעשר ראשון ומעשר עני – המוציא מחיבורו עליו הדיאחי. הוא דלא
 אמרינן גבי תרומת מעשר מפרשיה ודאי שלו, ומכרנה לבתנים וטול רביה – יש לומר כיון דרבר מוטע דאי. שאינו אלא חלק אחד מנאה. ועדי: תמיד מועטין, שהיא עריך למכרה בול
 שאין לה אוכלין מרוכין – תקינו רבנן שהננה לבתנים.

ולא שמשו בו אלא שמונה עשר בתנים – רבינו יצחק בן אשר גרסי: שמונה בתנים. בדתיבי בחייא ברבי הדימס (א) דהו עוריה שרן כון בבית אבה שר שלמה, אמריה אחיטוב צדוק שלום
 חלקה עוריה שריה ודוקדוק ודאי הלך בתגלתה אה ידודה. אמנם, בכל הספרים ובספרי (פרשת פנחס) ובירושלמי גרסינן שמונה עשר בתנים. ונראה לי ליקים גירסת הספרים.
 ותשעה בתנים גדולים היו עד יחזקאל וכו', וסגני כוונה שמהקטין לכל אחד סגן תחתיו – הרי שמונה עשר. בארשבון בסוף מלכים, אמר חשיק לבתן גדול וסגן שלו חרי הדי, דתיבי:
 יזיחך רב טבחים את שריה כון הראש ומשנהו צנפידו. ואם האמר: אם כן בבית שני נחשוש נמי סגני כוונה, אם כן היה לה לימטר קרוב שלש מאות בתנים גדולים שישמשו בו יש לומר:
 הא לא קשיא, דבבית ראשון נקט שפיר שמונה עשר וכן גוינידן – לרווחא ומילתא, ואפילו אם מוצא למר א' אשפר של ארבע מאות לבתן גדול ביום הבפורים אחד מכל העינים הללו
 שהוא משמש בכוונה גדולה. ומצא סגן משמש תחתיו – אף על פי כן לא או חלו אלא שמונה עשר, וכל שבין דאי אמרינן דלא איירע פסול לתן גדול – דבעי לן אבק. אבל בבית שני, כיון
 דכל אחד לא הוציא שנה – נקט שלש מאות לרווחא ומילתא, ואפילו אם מוצא למר דמסתמא לא שמיש הסגן תחתיו, כיון שלא היה כהן גדול אחד ואין ההפכים אחד, מילתא דלא
 שכיחא איה שבו ביום איירע אונס וישמש סגן תחתיו – אפילו לא הוה לכל הפחות קרוב שלש מאות היו. אי נמי נראה לי: דשמונה עשר בתנים דקאמר היינו מפתח ואילך שניתנה לו לורשי
 אחידי. וכן בספמי דספרי, "אמר לבן העני נתן לרי" – כלומר: קומי בבית ראשון שמונה עשר בתנים גביה, ובבנין שני שמונים בתנים. וכן ר' אשון ר' יצחק, וכן משכין ואילך עד
 גלות הארץ. וכן שריה בירושלמי: בארשנה שתי ממשתיין דדאי וכו' וכו'. ומשם שמונה עשר בתנים. ודא קמא רבנן במתא עזר מקדש ראשון שעמד ארבע מאות ועשר, ולא שמשו
 בו אלא שמונה עשר – משום דבעי למימר מקדש שני שעמד ארבע מאות ועשרים וישמשו בו קרוב שלש מאות נקט נמי מנין בית ראשון. ומיהו, אותם שמונה עשר בתנים לא שמשו כולם
 בבית ראשון, ודכי פירשהו וישמשו בו שמונה עשר – כלומר: שישבו בו כוונת כל כך עד שהשלימו לחשבון שמונה עשר עם אותם שישמשו מתקרא. וכן מצאתי בדברי הימים: "אלעזר
 פתח אבישוע בקי עד שריה מרות אמריה אחיטוב צדוק אחמנעי עוריה יוחנן עוריה אמריה אחיטוב צדוק שלום חלקיה עוריה שריה יחזקאל דרי במאשבעון כן פתח עד שריה שני שמונה
 עשר בתנים ולא שפיר בספרי – לפי שריה גלה בגלות ובינה, ולא קומי בבית ראשון שמונה עשר בתנים אלא אותם נביאיים. אבל שריה שולה בגלות ובינה, וכן משכין ואילך עד
 ודוקדוק שולה בגלות צדוקה – לא קא חשיב. ודבר רבי יעקב (בן שמעון חוקן) אמר לנו בשם רבי יקותיאל הלוי מרומשיא: דעוריה לא היה בימי שלמה. אלא עוריה שריה שהיו בימי
 שדויה, ולפי שמסר נפשו על עבודת בית המקדש כשכא שדויה לשרת, ודא חוקה, כדתיבי ברבי הדימס (ב) – לכן נקרא על שמו, וישיר לפינו, ושוב מצאתי כן בפירוש דברי הימים
 שפירש הלמריד בר סטייה וכו'. ולא דברספרי איכא שפתיא שיה שדו שמונים בתנים, ובירושלמי איכא נמי הכי, אמרני לה שמונים ואחד ואמרי לה שמונים ועינים, ואמרי לה שמונים ושלושה.
 ובשעתא אמרי שלש מאות: יש לומר: דתם לא קחשיב אלא בתנים שיצאו מפתח.

1 ששה את קניניה - שדחה מביאות במלואת ימי לידתן לישור לאבל בקדשים, והם היו בעלי גיאות והיו מותרין בהקדבתן, והדשים ממונית שם עד שקייבום, ומתרות מלחור
2 למקומן אצל בעליהן, ומנעלין את גדישם מפרה ורביה. החשתרע - וריש בנתיקין; מהשתרר ריע אחר. שני ריעים - עצם העשוי מנשה בדיכל. ציה - לשון ריעות, כשתי נשים
3 לאיש אחד "ובכסתה רתתה" (שמואל א. א. א.) ואשה אל אחותה לא תקח לערוה" (ויקרא יח. ח.) ראשה בשותה" שפוטו - סיפה דקרא יזעל" ה' ישענה לאמר הלא ה' הקברני וגומר, ותילים
4 - במקדש ראשון קאן. וישל נירית - שדי עיר ויבמות יער. ועין - חרובא במטאטא השמר (ישעיה די) כמו "יזעה ברר מחסה כוב" (שם בח). שנתגלה קנינה - לא היו מוכסין שבועתם.
5 נתגלה קצב - "לפי מלאות לבלבל שבועים שנה
6 אפקוד אתם" (רמיה נט). אחזינים לא נתגלה
7 קנינה - בני מוקדש שני רשעים היו בסתר. כיה
8 ותביח - בלא תהיב המוקדש. עיריבית - בנין
9 הבית עד לכס דבריה, שלא חור לנו וחדר
10 לראשונים. מינא לבו - לכל בני בבל שלא
11 עלו בנימי עזרא, ומנעו שכינה מלבוז מלשבו
12 לשרות בבית שני, ומשלחם בכפס - שאני
13 נרקב, כל בלא הייתם חסרים שכינה. בבלות -
14 שער שיש בו שני דלתות, פתח אחד והבדור
15 סוג, כך עליתם לחצוצת, שהריב שולט בו -
16 מקצתו תולעת, אנכילתו מותיב ומקצתו קים,
17 כך קצת חוון שכינה היה שם, וכלו לא היה.
18 פאי ארו - מאי מנשלחם לארד דקאמרי אמר
19 עזראל ססמנור - שם תולעת, פאי ססמנור
20 כלומר, למה מנשלח בבית שני לססמנור לעיני
21 שריות שכינה אמר רבי אבא בת קול -
22 נשתייד להו, כאשר נשאר מן הארו מקצת
23 מוטע, שדי נבאר בנייני - או הרחיק החליף
24 או הפשט היה. אי ר' שמעון בן לקיש היה
25 הרחיק - ועירי פשט לו היה, או רבה בר בר
26 תנה פשט לו היה - ורבי אלעזר היה הרחיק.
27 כי אבא - רבי שמעון בן לקיש לקמיה דרבי
28 יוחנן, וספיר לו, כך אמרתי לו לפלוני.
29 אף

1 רבי אלעזר דמרא דארעא ישראל היה לא היה
2 משתעיר ר' שמעון בן לקיש בהדיה - פירוש:
3 לא היה מתחיל לדבר עמו. אבל כשרבי אלעזר
4 היה מתחיל לדבר עם ריש לקיש - היה משיב לו,
5 כדאשבוך בפרק קמא דזבחים (א.א. ח.) גבי רבי ריש
6 לקיש על מעוה ומוקש, אם כשרים הן - לרע
7 בר, שהשיב לו רבי אלעזר, והם הוא חור והשיב
8 לו.
9 מפני מה חרב? מפני שלשה דברים שחיו בו: עבודה זרה, וגלוי עריות, ושפיכות דמים.
10 עבודה זרה - דכתוב "כי קצר המצע מהשתרע" מאי "קצר המצע מהשתרע"? אמר רבי
11 יוחנן: קצר מצע זה מהשתרע עליו שני רעים פארה. "ותמסכה צרה בהתפנס", אמר רבי
12 שמואל בר נחמני: כי מטי רבי יוחנן להאי קרא בני, אמר: מאן דכתבי ביה "פנס פגד מי
13 תיב", נעשית לו מסכה צרה! גלוי עריות, דכתוב "ויאמר ה' יען כי נבחו בגות ציון ותלכנה
14 נביות גרון ומשקרות עינים הלחך וטפוף תלכנה וברגליהן תעפסנה". יען כי נבחו בגות
15 ציון" - שהיו מתלכות ארובה בצד קצרה, "ותלכנה נביות גרון" - שהיו מתלכות בקומה
16 וקופה, "ומשקרות עינים" - דהוון מליין פוחלא עיניהן, "הלחך וטפוף תלכנה" - שהיו מתלכות
17 עקב בצד גודל, "וברגליהן תעפסנה" - אמר רבי יוחנן: שהיו מביאות מור ואפרסמון ומגיחות
18 במגליהן, ובשמיניעות אצל בחורי ישראל בעומות ומינות עליהן, ומכניסין בהן יצר הרע
19 פארה בכעוס. שפיכות דמים - דכתוב "וגם דם נקי שפך מניגה" (הרבה מאד) עד אשר מלא
20 את ורשליהם של פה". אבל מקדש שני, שהיו עוסקין בתורה ובמצוות ומילות חסדים מפני
21 מה חרב? מפני שהיתה בו שגאת חנם, ללמדך ששקולה שגאת חנם בנגד שלש עבירות: עבודה זרה, גלוי עריות, ושפיכות דמים.
22 רשעים היו, אלא שהיו במחנה בהקדוש ברוך הוא, אלאן למקדש ראשון, דכתוב "ראשיה בשלח יאשפנו ובהנהיב כמחור יורו
23 ונבאיה בכפס וקסמו ועל ה' ישענו לאמר הלא ה' בקרבנו לא תבוא עלינו רעה". לפיכך הביא עליהן הקדוש ברוך הוא שלש גזרות
24 בנגד שלש עבירות שבהם, שגאמר "לכן נגזלכם ציון שדה תחרש וירושלים עיני תהיה וזה הבית לבמות יער". ובמקדש ראשון
25 לא היה ביה שגאת חנם? והכתוב "מגורי אל חרב היו את עמי לכן ספק אל ירד". ואמר רבי (אלעזר): אלו בני אדם שאוכלין
26 ושותין זה עם זה, ורוקנין זה את זה בהרבות שפלישום! - הריא בנשיאי ישראל הוא, דכתוב "ועק ותילל בן אדם כי היא היתה
27 בעמי". ותניא: "ועק ותילל בן אדם" יכול לכל? תלמוד לומר: "הוא ככל נשיאי ישראל". ובי יוחנן ורבי אלעזר דאמרי תרנויהו:
28 ראשונים שנתגלה עינם - נתגלה קצם, אחזינים שלא נתגלה עינם - לא נתגלה קצם. אמר רבי יוחנן: טובה צפודתן של
29 ראשונים מבריסו של אחזינים. - אמר ליה ריש לקיש: אדרבה, אחזינים עדיפי, אף על גב דאיבא שבעוד מלכותי - קא עסקי
30 בתורה? אמר ליה: בידה תוכיח, שחורה לראשונים ולא חורה לאחזינים. שאילו את רבי אלעזר: ראשונים גדולים או אחזינים
31 גדולים? - אמר להם: תנו עיניכם בבדיה. איבא דאמרי, אמר להם: עדיכס בדיה. ריש לקיש הוי כחי בירדנא, אהא רבה פר
32 בר הנה יחב ליה ידא. אמר ליה: אלהא! סניא לכו, דכתוב "אם חומה היא נבנה עליה מירת ספק ואם דלת היא נגזר עליה
33 לוח אר", אם עשיתם עצמכם פחומה ועליתם פולקם בימי עזרא - נמשלתם כפסס, שאין רקב שולט בו, וכשיו שעליהם
34 כדלתות נמשלתם פארו שהרקב שולט בו. מאי ארו? אמר עיולא: ססמנור. מאי ססמנור? אמר רבי אבא: בת קול. כדתינא:
35 משמתי נביאים האחזינים חני וצרה ומלאכי נסתלקה רוח הקודש מישיראל, ועידון היו משתמשין בבת קול. וריש לקיש מי
36 משתעי בהדי רבה בר בר הנח? ובה רבי אלעזר דמרא דארעא דישיראל הוה, ולא הוה משתעי ריש לקיש בהדיה, דמאן
37 משתעי ריש לקיש בהדיה בשוק, ותכו ליה עסקא בלא סהדי, בהדי רבה בר בר הנח משתעי? אמר רב פפא: שדו גבירא
38 בנייהו, אי ריש לקיש היה חזירי, וארבה בר בר הנח היה ורבי אלעזר. אי אהא לקמיה דרבי יוחנן אמר ליה: אלו מינו
39 מעמא, אי נמי סילקו בימי עזרא לא היה שכינה במקדש שני, דכתוב "פת אלהים לופת וישכן באהל שם".

יומא. פרק ראשון – שבעת ימים דף י עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)" קנא רש"י

1 **איני** יודע אם נענה העיר הגדולה וכו' – ודומה לי. אמאי לא קאמרי בני איני יודע אם כלה
2 העיר הגדולה? כיון דמסתפק ליה ברסן ונינה שלמי פניו אם העיר הגדולה עליהו
3 קאי, כל שכן דאיכא לספוקי בבבל, וזמנה קא סילקי ויש לומר: אדרבה, משום דמינה קא
4 סילקי, אם איתא דעלה קא – לא הוה ליה למעורר היא העיר הגדולה, אלא: העיר הגדולה.
5 **וויין** מלשבת פרהרוין שבת היתה יריה – ואם
6 תאמר: לטובת בני לשבת בית אבן, שבת היתה
7 יריה לכתן השורף את הפרזי יש לומר: לא חשיב
8 אלא לשבות שבמקדש שבנביות בקודש, אבל
9 לשבת בית אבן – בדר הבית היה. אי נמי: כיון
10 דלא הוה בבל שבת אלא אחת לכמה שנים – לא
11 חשיב יריה. **ובי** תמא מדרבנן – ואם תאמר:
12 מכל מקום, אבתי תקשי: לעיל נמי גבי לשבת
13 פרהרוין ליצור תמאי טעמא, ומאי אמינן
14 לפריש טעמא משום שלא יאמרו כון גדול חבש
15 בבית האסורין? יש לומר: דלמאי דסלקא דעתך
16 השתא לשבת פרהרוין נמי מחיב רבי יהודה
17 תמאי טעמא, ולא משטמא דשלא יאמרו כון גדול
18 חבש, אבל תימה ליה: מאי קאמרי וכו' תמא
19 מדרבנן – מכל מקום חוקשי – אבתי דרבנן
20 אדרבנן מכל שכן, דהבא פטרי אפילו מדרבנן
21 ולעיל משיבא אפילו מדאורייתא ויש לומר: דרבנן
22 אדרבנן לא קשה, דשנאי סוכה דירדת עראי היא,
23 דבקי יביל לודות שדאי יוצא מנהג, כון אם הוא
24 מעשטער או יודו נשמוס וכדנה רבות, אבל לשבת
25 פרהרוין, שדיה תבוכה בקביעות – מחייבי.
דילמא

1 **אף על פי שישת אלהים ליפת** – שוכו פרסיים לבנות בית שני, אין שבינה שורה אלא
2 במקדש ראשון שבנה שלמה, שבא מורעו של שם. סקסיתן נוייתא וסקסיתן כיריאה
3 אסתבה וסתבובא קאי, ששמן שיה, ודס מחור מוקף דרים, והדעונה מקפת את
4 הפנימית ודחקה פנימית חוץ מן הדקף חיצונה לכל צד מנא פרסי, ודוקף החיצונה
5 אלפא פרסי. מן הארץ התיא יצא – שאלה
6 לודות בעצת דור הפלגה, ושם אחימן ועי' –
7 איירי דרדשי שמתחא נקט נמי להאי. שמישים
8 את הארץ כשחיות – בפסיעותיו. ושי –
9 לשון "השתא והשתבי" (איכה ב) הדישין אוד
10 לבדו שורש בחבית. תלפיה – כשרות
11 המורשעה, דבר אחי – לא רסיתן. מניקין
12 את החמה – דומה שצארו נקב ועלה בחלון
13 הרקיע אמר רבי יוחנן בן לוי אמר רבי –
14 רסיתן, אבתי קפיה הווא מרבנן – לא
15 אתקפתא דרבה בר עולא, נפלו כשדיים ביד
16 פרסיים – בלשארצ' ביד דרדוש המדי וכו'וש
17 הפרסי חתנו. והלא כמה לשכות היו שם –
18 הרקיע, אבתי, נידה חיות – לקמיה מפרשי
19 נידה שטא יאמרו כון גדול בבית האסורין
20 הוא חבוש. אינו בני – גבי מוצא בעען בית
21 חשב, רבי יתרה מחיבי – לענן מעשר.
22 דקומא לן אף הוטבל מחיבי במעשר מלאכל
23 ממנו אכילת שאי עד שיראה פני הבית,
24 שנאמר "בעירו הקודש מן הבית". כירוב –
25 אם פתוחה לחצר שיש בה שאר דירות –
26 אסרת על (בני) כולם, אם לא עירבה עמך.
27 ובמוחה – ואף על גב דאנה עשויה לימות
28 הדומה לימות הנשמיים.
אלא

19 **נינה העיר הגדולה**, אם רסן העיר הגדולה, כשהוא אומר "ונינה היתה עיר גדולה לאלהים
20 מתוך שלשלת ימים" – הוי אומר: נינה היא העיר הגדולה. **וישם אחימן ששי תלמי לידו**
21 **הענק**. תנא: אחימן – מיומן שבאזורים, ששי – שמישים את הארץ בשחיתות, תלמי – שמישים את הארץ לתלמים תלמי. דבר
22 אחר: אחימן כנה ענת, ששי כנה אלוש, תלמי כנה תלבוש. "לידי הענק" – שפגעוין החמה בקומתו, אמר רבי יוחנן
23 לוי אמר רבי: עתידה רומי שתפול ביד פרס, שנאמר "לכן שמעו עצת ה' אשר יעץ אל אדום ומחשבותיו אשר
24 חשב אל יושבי תימן אם לוא יסחבום צעירי הצאן אם לא ישים עליהם נזמים". מתקף לה רבה בר עולא: מאי
25 משמע דהאי צעירי הצאן פרס הוא – דכתיב "האל אשר ראית בעל הפרגים (הוא) מלכי מדי ופרס". ואימא וון,
26 דכתיב "והצפיר ישעירי מלך ון"? כי סליק רב תיבא בר סוריקין אמרה קמיה דהוא מרבנן, אמר ליה: מאן דלא
27 ידע פרושי קראי מתיב תיבאתא לבי? מאי "צעירי הצאן" – וקרא דאחזיה, דתני רב יוסף: תינס זה פרס. אמר רב
28 בר בר חנה אמר רבי יוחנן משום רבי יהודה ברבי אלעאי: עתידה רומי שתפול ביד פרס, קל וחומר, ומה מקדש ראשון
29 שפגאוהו בני שם והחריבוהו פסדיים – נפלו פסדיים ביד פרסיים, מקדש שני שפגאוהו פרסיים והחריבוהו רומיים – אינו דין
30 שפגאוהו רומיים ביד פרסיים? אמר רב: עתידה פרס שתפול ביד רומי, אמרו ליה רב כהנא ורב אסי לרב: בניו ביד סוריקין?
31 אמר להו אין, גזירת מלך היא. איכא דאמרי, אמר ליה: אינהו נמי הא קא סתרי בי כנישתא. תנאי נמי הכי: עתידה פרס
32 שתפול ביד רומי. חדא – דסתרי בי כנישתא, ועוד: גזירת מלך הוא שפגלו בונין ביד סוריקין, דאמר רב יהודה אמר רב:
33 אין מן דור בא עד שתפגשו מלכות רומי הרשעה בכל העולם כולו תשעה חרשים שנאמר "לכן יתנם עד עת יולדה ילדה
34 ויתר אחיו ישובו על בני ישראל". תנו רבנן: כל תלשכות שהיו במקדש לא היו להן מוזהר, היין מלשבת פרהרוין שתיה בה
35 בית דיה לכהן גדול. אמר רבי יהודה: והלא כמה לשכות היו במקדש שתיה להן בית דיה, ולא היה להן מוזהר. אלא, לשבת
36 פרהרוין גזירה היתה. מאי טעמא דרבי יהודה? – אמר רבא קסבר רבי יהודה כל בית שאינו עשוי לימות החמה ולימות הנשמים
37 אינו בית. איתביא אביו: "הכתוב" "הבית" (את) בית התרף על בית הקניז'! – אמר ליה: בית חורף גבית קניז – אקרי, בית
38 סתקא – לא אקרי. איתביא אביו: סופת התן בתו, בית יהודה מתיב ותכמים פוסתיו, ותני עלה: רבי יהודה מתיב צעירוב
39 ובמוחה ובמעשר. ובי תמיא: מרבנן. בשלמא עירוב ומוחה – איכא למימר מדרבנן, אלא מעשר מי איכא למימר מדרבנן?
דילמא

1 **דילמא** אתי לאפרשי מן הפטור על החיוב - תימה לה; איכא טובא הדאורייתא לא מחייב, ורבנן גזרו ביה, ולא חיישין דילמא אתי לאפרשי מן הפטור על החיוב, כגון הלוקח מעם הארץ; ויש לומר: כיון דלא תקנו לאפרשי תרומה גדולה, ואפילו מעשרות נמי דחקנו לאפרשי - מפרשין הן שלו, איכא היכרא טובא דהוי מדרבנן, ולא אתי לאפרשי מן הפטור על החיוב, וכן דא רמז פרק דביצה (ג.כ.) הכניס שכולים לעשות מהם עיסה - אכל מן עראי ופטור, אבל אם לאכול קעב - חייב מדרבנן, כיון דשרוי למיכל מנייהו עראי בלא מעשר - איכא היכרא, ומידי מתייבד מדאורייתא אסור לאכול אפילו עראי אחר מירוח, כדתנן בפרק קמא דסוכת פירא (משנה ו') ומאכלין לזוהו ולשפתו ער שימרה, אבל בתר מירוח - לא, וכל אבילות במהה שתיב אבילות עראי, ואם תאמר: והא הניקני להרשיע על התבואה

2 שלקח מן הנכרי למאן דאמר שי קנין לנכרי
3 להפקיע מני מעשר, ולא חייש דילמא אתי לאפרשי מן הפטור על החיוב ויש לומר:
4 תבואות נכרי ליכא דטעי, וכי נש לתרץ על תבואות חוצה לארץ, שהיו מפרשין ממנה תרומה ומעשר עד שלא באו הרוכים וביטלוהו, כדאייתא בירושלמי, וליכא דטעי, ועינן שאני נקוב נמי, דמי דחייב מדרבנן - דא אמוהין בפרק דאיהו רבדי (בבמות פט"א.) גבי משאני נקוב על הקוב - תרומה, וזוהו ותרומה, כתיבי מני - ציית, כתיב מנא - לא ציית, אבל האי, אי מחייבין ליה לאפרשי - טעו, וסבר דמדאורייתא חייב, דמי מסיפ לזוהו איוז דיהו קבעה דאורייתא, דכין כדבוחא עשתא דיידי בה בקבע הזו מתייבדין לה נבכשה, סבר דירחה גמורה שותפין לה ואתי לאפרשי מן הפטור על החיוב.

5 **דילמא** אתי לאפרשי מן החיוב על הפטור וגם הפטור על החיוב, אלא אמר אבוי: בשבעה - וכליל עלקמא לא פליגי דמתייבדיא, כי פליגי - בשאר ימות השנה, רבנן סברי: גזרינן שאר ימות השנה אפוא שבעה, ורבי יהודה סבר: לא גזרינן, אמר לה רבא: והא סופת החג כהנן קתני? אלא אמר רבא: בשאר ימות השנה - כוליל עלקמא לא פליגי דפטורה, כי פליגי בשבעה, וסופת מעמא לחוד, ולשבעה מעמא לחוד, סופת מעמא לחוד, רבי יהודה למעמיה, דאמר: סופת דירות קבע פעינו, ומתייבדיא במוזות, ורבנן למעמיהו, דאמר: סופת דירות עראי פעינו, ולא מתייבדיא במוזות, ולשבעה מעמא לחוד, רבנן סברי: דירה בעל ברהה - לשבעה דירה, ורבנן סברי: דירה בעל ברהה - לא שבעה דירה, ומדרבנן הוא דתקיננו לה, שלא יאמרו כהן גדול הבוש בבת האסורין, מאן תנא להא, דתני רבנן:

יהודה: והלא כמה לשכות שהיה בהן בית דוד לפעמים, לשום צורך, ואפילו הכי לא גזרינן בהן שאר ימות השנה אטו כתי יומי, אלא לשכת פרחרין גזירה, אף על גב דלבן נמי גזירה כדפשיטתיה, הכי קאמר רבי יהודה: גזירה אחריתי, שלא יאמרו בהן גדול תבשו בבית האסורין וכו'.

6 **רבנן** סברי גזרינן יודה יהודי סבר לא גזרינן - כן היא גזירת רשי, ופירוש דארלעל קאי, אלשכת פרחרין, והשתא לא תקיש רבי יהודה ארבי יהודה דהא תמחיב רבי יהודה בסוכה ואפילו מדאורייתא מרמחיב במעשר - היינו שבעת ימי החג, הוא דפטר לעיל מדאורייתא - היינו בשאר ימות השנה, וקשיא לן מאי אימצרין רבא למפרץ מלישנא דברייחא דקתני סוכת חגו בלא ברייתא חקיש ליה לאבוי מרברי עמנו, דהכי רבד ולא תקשה דרבי יהודה ארבינו יצחק מוקי לברייתא דסוכה שבעת ימי חג, דאי לאו הכי מדרבנן יצריכא למימר גזירה אטו דירה גמורה - קשה: אם כן לעיל נמי, כלשכת פרחרין נעטרן פלרש גזירה רבי יהודה אטו דירה גמורה כי הכא, ואם כן לא היה כי מסקנא דמפרשין משום שלא יאמרו כהן גדול תבשו דהא, ועוד: אי גזרינן כלשכת פרחרין אטו דירה גמורה - אם כן בשאר כל הלשכות נמי, שהיה בהן בית דירה, אמאי לא היה לן מוחזק גמור אטו דירה גמורה, מיהו, וזה נובל ליישב, דרבי פרי: והלא כמה לשכות שהיה בהן דירת עראי, כגון כלשכות שהיו שומרים בבלילא ולא כיום, שלא היה להם מוחזק, ואם איתא דבדירת עראי כון חייב דאורייתא שבעת דירה אם כן תני נמי גזריננו בליליא אלא על כרחי גזירה רבנן יהיה אטו דירה גמורה, דהך דיהו בה דירת שבעה כימנא וליליא - מחילאפ בריה גמורה, אבל תני - לא מחילאפין, הלכך לא גזרו בהן, ועוד קשה: מאי היא דפריך הוא סוכת החג בתו קתני, דמשמע ליה דפריך אלא מדחקני 'בתו', אבל אי היה תני 'סוכת החג' - תנא - לא היה קשה ליה, ואמאי דאף על פי כן חקיש ליה ההיא דלעיל מחייב רבנן אף בשאר ימות השנה, ולא מצי לזקק בין סוכה ללשכת פרחרין כגון שחלקתי לעיל, דאם כן מאי פריך והא סוכת חג? הו' למא דרבנן, אף על גב דרבי לשכת פרחרין גזרי אפילו בשאר ימות השנה, בסוכת החג פטרי אפילו בתו משום דסוכה לא חשיבא דירה כולי האי כלשכת פרחרין, אלא על כרחי אבוי רבא לית ליה חזי האי סוכה לברא חלק בין סוכה ללשכת פרחרין, ואורבא, וזכי היה ליה למימר: רבי יהודה ארבי יהודה לשני בריהותו שבעה, כל שכן לאבוי דאמר רבנן מחייב לעיל אפילו בשאר ימות השנה, והבא פטרי אפילו ביה, ועוד: כיון דרבנן דלעיל לא מחייבין אלא משום גזירה, ורבי יהודה לא אתא לאפילו עלייהו אלא דאן ותעם משום גזירה דשאר ימות השנה אטו שבעה, אלא משום שמת יאמרו כהן גדול תבשו הוא - אם כן לא היה ליה למימר בהאי לישנא דשבת פרחרין גזירה היתה, כיון דלרבנן נמי גזירה היתה, אלא איכע ליה לפרש הגזירה שלא יאמרו כהן גדול תבשו דהא, ועוד: בכל הספרים ישנים שראיתו גזיטין ביה איכא:

7 לא אתא סברי לא גזרינן, ורבי יהודה סבר גזרינן, ותיא לן כי הוסיג בענין גזרינן, דהאי דקאמר וכי תימא מדרבנן - היינו משום שנא יאמרו הישעב סוכה בתו חבוש הוא ובעל האסורין וכי עד שבעת כולי עולמא לא פליגי - בין כלשכת בין בסוכה, כי פליגי - בשאר ימות השנה בין כלשכת בין בסוכה, רבנן סברי, לא גזרינן, חייב פירושנו: גבי לשכת חרץ מלשכת פרחרין שבה היתה דירה, פירוש שבעה שבה היתה דירה, הייתי כל שבעה ותו לא - מדחייבא מדאורייתא, אבל גזירה לרבנן לית לה, אמר רבי יהודה: לדידכו דאמריתו דכל שבעה מדאורייתא, והלא כמה לשכות שהיה בהן דירת עראי כון, ולא היה להם מוחזק ואפילו שבעה שהיה בהן דירה, אלא לשכת פרחרין גזירה היתה, שלא יאמרו כהן גדול תבשו, וכיון דתבוחא טעמא הוא: היה לה מוחזק כל השנה כי הכי דתפיסא מילתא לכל דירחה מעלייתא היא, ולא יאמרו כהן גדול בבית האסורין הוא חבוש, וגבי סוכה נמי, שבעה דג - כולי עולמא לא פליגי דיידי לרבנן מדאורייתא ולרבי יהודה מדרבנן, נמי לגבי לשכת פרחרין, כי פליגי, בשאר ימות השנה, רבנן לא גזרו שאר ימות השנה אטו חג, ורבי יהודה גזר, שלא יאמרו הישעב סוכה בתו חבוש דהא גזרינן, ויש ברבא גבי ובוי מעצה, ונראה כאילו הקדוש ברוך הוא מטריח על ישראל וחובשין בבית האסורין, להכי חייבת מוחזק כל

יומא. פיק ראשון - שבעת ימים דף יא עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - טישנינליץ"
קנה רש"י

1 כל השערים - שערי מרחק עורה. אחד שערי מדינת - ש מדינה מוקפת דרים וערים
 2 בכמה פיסאות ואין יוצאין ממנה אלא דרך שערים כגון ארץ הגר. אבולי דמחזות -
 3 שערי עיר משומה מרחוק והיו רובן ישראל. לאקראי דכובי - בגן בני עליון ונקרא
 4 כובי, והשערים שהיו עשירין בכמה ובניין הבני על בני כפי חוק יתור. ואקראי דכובי
 5 נזיף - משום אותו בנין עצמו מבני השער

6 מזהו שדרך יאמר השער נכנסו לו. משום
 7 סבנה - שלא יאמר המלך כשפים עשיתם
 8 ושערי עירי. נברכת - שגא נרמק או נגבה
 9 ושל רבים - שערי הצרות ומדינת ועירות
 10 פקמים ביובל - כל דבר שהוא על רבים אין
 11 להטריח עליו הרבה שאם תטרח יאכל כל אחד
 12 אומר יעשו תבירי. בארמב"ן - שם האיש
 13 ואמר לה על שם האוננות. קשור - שם
 14 פקידות הוא. כגון סודיותו. הוא ששור. דקבע
 15 חוקא - עלילות המושל ממוזנת תמיד. אך
 16 אלך - למשוח את דוד, על פי הדיבור. בית
 17 אצרות - של יין ושמן ותבואה, ואין אדם דר
 18 בו. מאי נאותות החיות - נאותות לשם
 19 דגהא, ומשום דמקום נאי הוא. שעומדות שם
 20 ערומות - אין כבוד שמים לחיות שם מזהו.
 21 אף על פי שחנשים מתקשטות - שם בכשמים.
 22 וסלקא דערך אמנא דירה היא. אשמעון דלאו
 23 דירה היא. אלא מאי את לך לישפר - כי
 24 פרשת נאותות מתקשטות שם, ותיקשי מנתחן
 25 אמנותיך, וינמא תנאי היא. ויש מתייבין -
 26 הדינה תנאי, וכו' וכן מן אמוראי מתוך לביעת
 27 רב כהנא מרבי דרסבטא פליגי, אגב
 28 מתקשטות - דכולי עלמא חיבין, ורב יהודה
 29 מרתיך ובמתקשטות פליגי, אבל סתמא -
 30 דכולי עלמא פטור. ושהנשים נאותות בתם -
 31 כלומר: בית התכן ובית הבקר ובית החיים
 32 ושנשים רוחצות בן ובית הגבילה, אף על גב
 33 דאשמעון מרחץ אינרטיך באשמעון בית
 34 הגבילה, אף על גב דליכא חזמא. ולולין -
 35 מקום גדול הדרגולין.

1 כל השנה. לפיכך הדבר שיהיה נראה לכל בני דורה חסומה. וכן לענין מעשר מתייבא
 2 מדרבנן, בין בזה בין בשאר ימות השנה. ולא תיקשי וילמא אתי לאופרשיז מן הפטור בו -
 3 דרזי מילי אי אמרין דלא מתייבא אלא בזה. בעידתא דאת בה דירה - נחוש וילמא אתי
 4 למעטע, כיון דהוי דלא מתייבא אלא בהויא שנתא - אתו למעור דידיה גמורה היא
 5 דאורייתא. אבל הלשון מתייבא לא אפילו
 6 בשאר ימות השנה. לתיבא דירה בה כלל - אבל
 7 ודיעין מדרבנן הוא מתייבא לה, ולא אתי
 8 למעטע.

9 **והתניא** רפת פקדון פטורה מן המזוזה - תימה
 10 לה: לטמא דהוא אימרי כשנשים
 11 רוחצות בו ויש לומר: ברפת בקר אין הנשים
 12 רוחצות. ודוקא בית הבקר דלעיל, הדיינו שעשוי
 13 לבקר, אבל אין מעשרין בה בחמות בקביות -
 14 ששם רוחצות בו. אבל רפת בקר - בחמות שעומד
 15 בו בקר בקביות, והוא מוכלך כובל הבקר - אין
 16 הנשים רוחצות בו.

17 **אף** על פי שנדשים מתקשטות כגון - אינו מגיה
 18 הבריות, דהכי קאמר: רפתי ששנשים
 19 נאותות ומתקשטות רק בן, ואינם דרים בה דירה
 20 גמורה. והא דקאמר אף על פי שנשים
 21 רוחצות בו, לא מביעא אלא ודו אפילו
 22 מתקשטות דפטורין, אלא אף על פי שמתקשטות.
 23 **יכול** שאני מרבה אף בית שער וכו' - ששעמו
 24 דבית שער פטור מן המזוזה. והימנה
 25 דברכי' הדיקמן רבה (מנחות לגב). תניא: בית
 26 שער אבסדרה ומרפסת - חיבת מבוזה, וכן
 27 ששעמו בפרק קמא דסוכה (גמ). דבית שער חיבי
 28 מבוזה, גבי שתי סוכות של יציריז וז לפנים מזו.
 29 דפרקי' ותהיו יציענה בית שער, ותהיבין מבוזה
 30 ויש לומר: דבאב מדאורייתא קאמר, והתם
 31 מדרבנן, אי אמר, ראה לי: דבית מידי בבית שער
 32 של אבסדרה, ובית שער של מרפסת. והא דקמיני
 33 בית שער אבסדרה, פירושו: של אבסדרה
 34 והאלפסי תריץ: דהתם מפרתחין לבסד.

35 **והתניא** אחד שתיים ביום רפת בו - לא הוה
 36 מצי לשערי מתקשטות, דחא -
 37 דברפת אתין מתקשטות, כיון דמלוכלך הוא.
 38 ודבמה עומדה בו בקביעות כדפרישית לעיל, אי
 39 נמי: כיון דקמיני לה בחיז וכו', דאפילו סתמא
 40 חיבת - אם כן רפת בקר נמי כסתמא איירי.
 41 הכל

1 **כל השערים שהיו שם לא היה להם מוזה, היון**
 2 **משערי גינזור, שלפנים ממוזו לשפת פרהרין. לימא**
 3 **רבנן היא ולא רבי יהודה, דאי רבי יהודה - היא**
 4 **גופה גזירה, ואנן ניקום ונגזור גזירה לגזירה? אפילו**
 5 **תקמא רבי יהודה, כולה תרא גזירה היא. תנו רבנן:**
 6 **"בשעריך" - אחד שערי בתים, ואחד שערי הצירות,**
 7 **ואחד שערי מדינות, ואחד שערי עירות, וש בהן**
 8 **חובת מוזה למקום. משום שאמרו "כתבתם על**
 9 **מוזות ביתך ובשעריך". אמר ליה אבוי לרב ספריא:**
 10 **הני אבולי דמחזות מאי טעמא לא עברו להו**
 11 **רבנן מוזה? אמר ליה: הנהו חזקין לאקראי דכובי**
 12 **הוא דעבדי. אמר ליה: ואקראי דכובי גופה תפעו**
 13 **מוזה, דהא את פה דירה לשומר בית האסורין?**
 14 **תרא תניא: בית הנכנסת שיש בו בית דירה לתוך**
 15 **הנכנסת - הייבת ממוזה. אלא אמר אבוי: משום**
 16 **סכנה. תניא: מוזה יחיד נכנסת פעמים בשבת,**
 17 **ושל רבים פעמים ביובל. ואמר רבי יהודה: מעשה**
 18 **בארמב"ן אחד שהיה בורק מוזה בשוק העליון של**
 19 **צפורי, ומצאו קסדור אחד ונטל ממנו אלף זהו.**
 20 **והאמר רבי אלעזר: שלוחי מוזה אין יוזקין! - תיקא**
 21 **דקביע היקא - שאני, דתיבין. ויאמר שמואל אף**
 22 **אלך ושמע שאלו תרנגי ויאמר ה' עגלת בקר תתח**
 23 **בך ואמרת ללבוך לה' באתי". תני רב פהא קמה**
 24 **רבב יהודה: בית התכן ובית הבקר ובית העצים ובית**
 25 **האצרות - פטורין מן המוזה, ושהנשים מתקשטות בה - הייבת**

26 **בהן ומאי נאותות - רוחצות. - אמר ליה רב יהודה: טעמא - הא סתמא -**
 27 **תייבין והתניא: רפת בקר פטורה מן המוזה! אלא, מאי נאותות - מתקשטות. והכי קמיני:**
 28 **אף על פי שהנשים מתקשטות בהן - פטורין. - אמר ליה רב פהא: ושהנשים מתקשטות**
 29 **בהן פטורין? והתניא: רפת בקר פטורה מן המוזה, ושהנשים מתקשטות בה - הייבת**
 30 **ממוזה! אלא מאי את לך למיטר - מתקשטות תנאי היא, לרדי נמי סתמא תנאי היא. דתניא: "ביתך" -**
 31 **פרט לבית התכן ולבית הבקר ולבית העצים ולבית האצרות, שפטורין מן המוזה, וש מתייבין. באמת אמרו: בית הכפא,**
 32 **ובית הבורסקי, ובית הפרחין, ובית הגבילה, ושהנשים נאותות בהן - פטורין מן המוזה. רב פהא מתיין למעמיה, ורב יהודה**
 33 **מתיין למעמיה. רב פהא מתיין למעמיה: ביתך - בית המיוחד לך, פרט לבית התכן, ולבית הבקר, ולבית**
 34 **האצרות, שפטורים מן המוזה כסתם. וש שמתייבין כסתם. באמת אמרו: בית הכפא, ובית הבורסקי, ובית הפרחין, ובית**
 35 **הגבילה, ושהנשים נאותות בהן, ופאי נאותות - רוחצות, פטורין מן המוזה. אי הכי היינו מתייבין? אישמעון מתיין דרביס,**
 36 **ואשמעון מתיין דחידר. דסלקא עתה אמנא: מרחץ דרביס דנפיש וזהמיה, אבל מרחץ דחידר, דלא נפיש וזהמיה, אימא**
 37 **לתייב ממוזה, קא משמע לך. ורב יהודה מתיין למעמיה: הכי קמיני: "ביתך" - בית המיוחד לך, פרט לבית התכן ובית**
 38 **הבקר ובית העצים ובית האצרות, שפטורין מן המוזה אפילו מתקשטות. וש מתייבין מתקשטות. אבל כסתם - דבתי הכל**
 39 **פטור באמת אמרו: ובית הכפא, ובית הבורסקי ובית הפרחין, ובית הגבילה, אף על פי שהנשים מתקשטות בהן - פטורין מן**
 40 **המוזה, משום דנפיש וזהמיה. ולרב יהודה סתמא דברי הכל פטור? והתניא: "בשעריך" - אחד שערי בתים, ואחד שערי הצירות,**
 41 **ואחד שערי מדינות, ואחד שערי עירות, ורפת, ולולין, ובתכן, ואצרות, וכן, ואצרות שמן - תייבין ממוזה. יכול שאני מרבה אף**
 42 **בית**

שבעת ימים דף יא עמוד ב - מותוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזליץ)"

הבל מודים בנבחה כר - תימה! דאמז ברפך קמא דשבט (2.1) דוק למעלה מעשרה
החלכה נתנה ברוח כל שהוא - באנו לחלוקת רבי מאיר וברוך אבון רבינו יוחנן;
דרתם מיירי ברוח שהוא ארבעה על ארבעה מבפנים לצד רשות היחיד, ולצד רשות הרבים
כלה עד כל שהוא. דאי הוי כל שהוא מאן דע - ברא לא אהו הארז רבי מאיר דחוקים
לחשלים. דיאמרא אבא רבנא מוריס באין ברגליה

שלשה ואיני נבחה עשרה ולא כלום. הקשה
רבינו משנן אהא דקאמר רתם. חוקק ארבע
אמות בביתא. לטעה מעשרה - בורק בארץ.
למעלה מעשרה - בורק בארץ. ומרין: לנטה
מעשרה בורק בארץ ודא לא נהו ואמר רבי יוחנן:
בבבלה עמינה, וחדר פריק. ואי סלקא דעתך חורי
רשות הרבים כרשות הרבים דמו - לוקמא בחוץ
ומשה בביתא דלית בה חורי. מנאי - בורקני
למעלה מעשרה בורק בארץ. ובי תימא דית
ביה חורי. אמאי בורק בארץ? ובי תימא דלית ביה
ארבעה על ארבעה - והארז רב תיחדה בו. ער
באנו למחלוקת רבי מאיר ורבנן, דרבי מאיר סבר
חוקקין חלשים. והשתא מאי פריק? לוקמא
בדיאת ביה חורי. ובגן שאין בו ארבעה על
ארבעה אפילו מבפנים חורין; סתם חורים
שנבטלים הם רחבים מעשרה מבפנים כדי
להשמע בהם ומתקנים לצד רשות הרבים כדי
שלא יקחו שם חפצים שבהונו. ולא נהירא לי
דאי שניא, דמי לא משבת לה טובא וברין
שצרים מבית ומחוץ? ובלאו הכי קשיא לי רתם:
לוקמא בביתא וקין בארץ. אשנה רתבא וקין בו לחוק
ארבעה על ארבעה ועוד הקשה שם רשי"י מנאי
פריק? לוקמא ברבנן, דלית ליה חוקקין חלשים
ותריק: דסתם עמיתין דיא מפך "חוקקין" (שם
קא) סתם עמיתין רבי מאיר דיא. ולי נראה
לרין כולתן שכיחא דשפיר פריק ותלמודא, דעל
כרדף אי איריא נהב ברוח - איירי ברוח שיש בה
ארבעה מבפנים, ובביתא עב שיש לו לחוק
ולחלשים, ורתאי כרבי מאיר דאמר חוקקין
לחשלים. דרמיא דרבי דחוקק לנטה מעשרה
בורק בארץ - מיירי בני שנה ברוח ארבעה
וחיי משנן דאתי ביה ארבעה מבפנים. וכרבי
מאיר דחוקקין לחשלים - הרי נהו ארבעה על
ארבעה. דאי לא תימא הכי - בין דלית ביה
דריבא. דעל ארבעה חייבא את לא נהב כרשות
הרבים. אלא מבטוק פטור. רבי' ברוח
חוקקין לחשלים - הא דאמר ברפך קמא דשבט
(1.א) בית שאין חובע עשרה אין מטללין בתוכו
כו, איתא בבבלי גלמא. ויבין דאין ביה עשרה.
כשום דרבנא לא אמרנן חוקקין לחשלים.
שאין זו בית דירה רבי מאיר מדיחיה רחמיים
ופטורין - משמע במקאן דבית הבכשת
ובית המדרש שאין בו בית דירה - דלא בעי
מוחה. דמטמאן הליכתא כרבנן. ודאמר ברפך
הדיקמין רבד' (מנחת ל.א) ודא הווא פיתחא
דוהו עייל ביה רב חננא לב מדרשא הוה ליה
מוחה. וליכא למימר דרתם מיירי בדיאת ביה בית
דירה - דאם כן מאי פריק חתם לפתחא דוהו עייל ביה רבי
מדרשא לא היה למוחה לישני ההוא דרבי לא היה ביה בית דירה. ורדכ הונא ביה בית דירה לוי לומר
דרתם מיירי פתח ביה שדיה ונכנס ויצא בו לבית המדרש. ובפרק (ירואה) מבטבב בריכות (מ.א) משמע נמי להלכתא במקאן דפטר, נבי אביי רבא ורבי אחא אוליא בארדא וכו' מוט לב בנישאת
אמר ליה (רבא) לאביי ליעיל ממ, אמר ליה: דע איראדא לאו מי אנאי אמר ליה הכי אמר רבי יוחנן אין מבבדין בדרוכים וכו'. ועל אן מבבדין אלא פתח שיש בו מוחה. שי בו מוחה סלקא
וערקין? אלא בפתח הראוי למוחה. משמע דפתח בית הבכשת פטור. מיהו, בירושלמי פרק שלשית דנגילה משמע דעל מדרשא דרבי תניא נמש הוה ליה מוחה, גבי מוחה שניתנה בשלש
החילוק. ונע עמך שדיה חשיב גבה. אמר ליה: נותנה כנגד פתיחתיה. פי מדרשא דרבי תניא עביר בו, ויש לומר: ביה מדרשא דרבי ורדכ הונא ורבי תניא - שלמה ליה, ולא של רבים
אלא של עצמם.

בית שקי - בית קנו לפני שער החצר, ודבל עשין אותו קפנוריא. פירפסת - אלורה, והוא ארוך לפני פתחו עליות הרבה, וכולן ערוך דלן שם. אבסריה - פרודור שלפני בתים. תיבתא - ועל כרחק סתמא ודא. ושעי חמדי - עשויין כביפה, שכן עשין במדי. שאני מקורח - שהוא פרוץ למעלה לגמרי מאן ביסור. וחכמים פטורין - שאין שער ולא רחוב ארבעה. וכל כיפה פתוקרת

בראשה לפתוח מארבעה. ושין שאם שי בגליה עשרה - קודם שיתחיל היעגול ותחמשה רחבה - שחובים. ושאני חשב סתום מעשרה ולמעלה - יש שיעור פתח בגובהה עשרה ברוחב ארבעה. גבוהה עשרה - בין הכל. ואין בירלה שלשה - גובה, שנתמעט רחבה קודם שיגיבה גבהה שלשה. ולא כלום היא - דכל פתוח משלשה טבא - ארבע מטמאתא היא. ואן באן עד שם פתח על ארבעה ואפילו רבי מאיר שאין באן בתחלה לומר חוקק ודשלים. אי נמי שי בירלה שלשה - קודם שנתמעט רחבה מארבעה, ואינה גבוהה עשרה בין הכל, ולא כלום היא. ויש בירלה שלשה - ברוחב ארבעה. ואינה רחבה ארבעה בגובהה עשרה, שקודם שהגבוהה עשרה נתמעט רחבה מארבעה. ויש בה פתוח לחולל למעלה כבוד של מטה, שאין החומה הולכת וכלה מבחוץ לפי החלל הפנימי כוח בלא חומה ארוכה למעלה מבחוץ לחלל במשפט כוח: רבי מאיר סבר - הואיל והתחילה בה שלשה ברוחב ארבעה - שם פתח עליו, ורואן אכילי הוא חוקק למעלה להרדוב כמדרוש שלמטה. לפען רבי' ייבם - כל החיצון בדיחיה חייב משמע. דרדך יבאך - לימון בבואו לבית, ולא מימין לבואו. לפי שמיידח ביתו לו - שכלי תמישה. מוחדין לו, ואיני משאלין לשבטוי, כלומר: שהנענים באים על צדת הדין. ודרכים

פשיטא! - מהו דתימא: "ביתך" - ולא ביתה, "ביתך" - ולא בתיהם, קמ'שמע לן - ואימא הכי נמי! אמר קרא 'למען ירבו ימיכם וימי בניכם', הני בעו תי' והני לא בעו חיי? - אלא "ביתך" למה ליה? - פד'רבא. דאמר רבא: דרדך ביאתה, ובי עקר איניש - פד'רעה דימינא עקר ברישא. תניא אידך: בית הנקנסת ובית השותפין ובית האשה - כמטמאן בנגעים. - פשיטא! - מהו דתימא: "ובא אשר לו הבית", "לו" - ולא לה, "לו" - ולא לך, קא משמע לן - ואימא הכי נמי! - אמר קרא: "בית אחרין אחרתם", "אלא "לו" למה ליה? מי שמייתד ביתו לו, שאינו רוצה להשאיל בליו, ואומר שאין לו, הקדוש ברוך הוא מפרסמו, כמקסמה את ביתו, פרט למשאילו בליו לאחרים. ובית הנקנסת מי מטמא בנגעים? ותניא: וכול יהו בתי נקנסות ובתי מדרשות כמטמאן בנגעים - תלמוד לומר "ובא אשר לו הבית" - מי שמייתד לו, יצאו אלו שאין מוחדין לו? - לא קשיא, הא רבי מאיר, הא רבנן, ותניא: בית הנקנסת שיש בה בית דירה לחון הנקנסת - חייב במחזור, ושאיין בה בית דירה - רבי מאיר מתייב, ורחמיים פטורין. ואיבעית אמיא: הא והא רבנן, ולא קשיא; הא דיתא בה בית דירה, הא - דלית בה בית דירה. ואי בעית אמיא: הא והא דלית בה בית דירה. ודא

ירדלים

1 דרכים - שדוא מקום שוקים, ומתקבצים שם ממקומו הרבה, והיא עשויה לכל
2 תבא להתפלל, ואין לה בעלים מיוחדים. דברים - כל בעליו ניכרים, והיא הוא
3 כבית השותפין. און ירושלים מנספחא בנגעים - שאין אחוזה להם, קסבר: לא
4 נתחלקה לשבט יהודה ובנימין, אלא כל השבטים שרו בה, אני לא שמעתי - קסבר:

5 נתחלקה לשבטים. אלא מקום מקדש בלבד
6 - שמשקנה דוד את נחמן ארמנה היבטי בה
7 הבקע מכל שבת ושבת, כדאמרין בספרי,
8 ובשד"ח קדשים וכוונתו קטוב. כמאי קא
9 מפילי - רבי יהודה רובן, הר הבית
10 וחלשות העויות - עד המזרח ורחב ורוב
11 הבית ועד גישה כולה ועורת ישראל כולה
12 אחת עשרה אמה של מקום רגלי הדיסט
13 הבתים הלזן מרגלי ישראל, ושב המזבח
14 מנחלים, משם ולמערב בחלקו של בנימין, אלא
15 שבמקום מושב המזבח יוצאה רצועה מחלקו
16 של הארץ ונכנסת לקרן מזרחית דרומית.
17 חופף - כי בודא ומתרחק ממופת שאנו משיגים
18 תאוהו, לשון נזיר (לחן ראשון) נזיר
19 (מ.ב.א.) אישפיכן - שהיה הארון נתון בחלקו.
20 והיא תנא - דלקמן, סבר, לא נתחלקה, והיטו
21 נתני. עויות קדשים - של שלמו כהנים
22 ושומה. שעילי גולים שחוקן ואוכלין שם.
23 גולא - שכן של חרס. ומטבא - עור בהמה
24 שדוא עוקט וואכל בבית בעל הבית. לחיות
25 - גבי נגעים כתיב (ויקרא יד) אשר בני נתן
26 לבם אחוזה - לבית אחוזה. לבית אבות -
27 למשפחות. ואין כל אחד ואחד - שלא חלק
28 אחות המשפחה לגברים. כרשני מעיקרא -
29 באית תיה דרה. שישא ארעא - בבית גזל
30 פסול כיום הבפרים קדש תמיד של שחר,
31 מחנכן בתום ימות המושב תחיתו בתמיד של
32 שחר, שיעשה אחר תמיד של שחר בשמונה
33 גברים, והא מתוך לבוניה גזלה קודם שיגיע
34 עבודת יום הבפרים. בנה מחנכן ארעא - גזל
35 עבודת יום הבפרים שארית המהדי בארבעה
36 גברים היא. ובמה הוא ניב שדוא כון גזול
37 מעולם, והוכן כון מהדיוטות, שתתא אבות
38 היום נעשית בבחן גזולא באבנט - באותן
39 ארבעה גברים עמני של חיבר לבוניה דיום הבפרים
40 שאבנטו של בחן גזול בעבודת יום הבפרים
41 של בחן הוא, כדכתיב (ויקרא טו) זבאבנט בר
42 יתור" ויה עד עכשו היה רגיל לעבוד בשל
43 כלאים. תיחא למאן דאמר אבנטו של בחן גזול
44 - כל בני מותא הוה של כלאים, כדכתיב
45 זאת אבנטו של שדוא וחבלתו. וזו אבנטו של
46 בחן הדיוס - שאין חילוק באבנטים, איכא
47 היכרא ביום הבפרים גזולא, לפי שאבנטו של
48 בחן גזול משנתה כיום הבפרים לדוית של
49 בחן, אלא למאן דאמר - לקמן, אבנטו של
50 גזול בכל השנה לאו של הדיוס, שדחוקו
51 של בחן, נמצאו אבנטים שוין ביום הבפרים.
52 ומאי הכיבא כהונה גזולה איכא לחיא אמר
53 אבני - ודאי שיתחיל עבודת היום שדוא
54 בגדים השוין כדחיוט, לובש שמונה גברים
55 ודחפך מנזבה הדיען אודי מאכריי תתמיד
56 ומתגל של ברול קדוירוב עבודה היא, שממדר
57 לתתובל ממונת תפיכה זו, ועבודת היא כדורב
58 דנא, ומנא שנתקן לבוניה גזולה קודם לכן.

וְהָא דְרַבְרִים וְהָא דְכַפְרִים. - וְדַרְבִּים אֵין מְטַמְּא
בְּנִינָעִים? וְהִתְנִיא: "אֲחֻזְתְּכֶם" - אֲחֻזְתְּכֶם מְטַמְּא
בְּנִינָעִים, וְאֵין יְרוּשָׁלַם מְטַמְּא בְּנִינָעִים. אָמַר רַבִּי
יְהוֹדָה: אֵין לֹא שְׁמַעְתִּי אֶלָּא מְקוֹם מְקוֹדֵשׁ בְּלִבָּה.
הָא בְּמִי כְּנֻסוֹת וְכַתִּי מְדַרְשׁוֹת - מְטַמְּאִין
בְּנִינָעִים, וְיָפָה עַל גַּב דְּרַבְרִים וַיְהוּ! - אִמְרַ: אָמַר
רַבִּי יְהוֹדָה: אֵין לֹא שְׁמַעְתִּי אֶלָּא מְקוֹם מְקוֹדֵשׁ
בְּלִבָּה. כְּמֵאֵי קָא מִפְּלִגִי? תַּנָּא קָמָא סַבְר: יְרוּשָׁלַם
לֹא נִתְחַלְקָה לְשִׁבְטִים, וְרַבִּי יְהוֹדָה סַבְר: יְרוּשָׁלַם
נִתְחַלְקָה לְשִׁבְטִים, וּבְפִלְגֻמָּא דְהִי תַּנָּא, דְתַנָּא:
מָה הָיָה בְּחֻלְקוֹ שֶׁל יְהוֹדָה - הָרַ הַבֵּית, הַלְשִׁבוֹת
וְהַעֲוִוֹת. מָה הָיָה בְּחֻלְקוֹ שֶׁל בְּנִימִן - אֶלֶם, וְהִלְכְּ
בְּבֵית קְדֵשׁ הַקְּדֻשִׁים, וְרִצְעוּתָ הָיְתָה יִצְחָה מְחֻלְקוֹ
שֶׁל יְהוֹדָה וַנִּכְנַסְתָּ חֻלְקוֹ שֶׁל בְּנִימִן, וְכֵה הָיָה מִינַּה
בְּנֵי וּבְנִימִן הַצְּדִיק הָיָה מְצַטְעֵר עֲלֵיהָ לְלַעֲגָה בְּכָל
יּוֹם, שְׁנָאֵמַר "חֻוּפֵף עָלָיו כָּל הַיּוֹם". לְפִיכָּךְ זָכָה
בְּנִימִן הַצְּדִיק וְנִשְׁעָה אִשְׁפוּכָן לְבִנְיָהוּ, שְׁנָאֵמַר "בֵּין
כַּתְּפֵי שָׂכָן". וְהֵיא תַּנָּא סַבְר יְרוּשָׁלַם לֹא נִתְחַלְקָה
לְשִׁבְטִים, דְתַנָּא: אֵין מְשַׁבְּרִין בְּתִים בִּירוּשָׁלַם, לִפְּ
שְׂאִינָה שְׁלִיקוּ, רַבִּי אֶלְעָזָר בַּר צְדוֹק אָמַר: אֵף אֵל
מִזְבֵּחַ, לְפִיכָּךְ, עוֹלוֹת קְדֻשָׁים. בְּעֵלְי אִשְׁפוּכִין
נִטְמָלִין בְּרִצְעוּתָ. אָמַר אַבְי: שְׁמַע מִינָה אֹרְחָה
אַרְעָא לְמִישְׁבַּק אֵינִישׁ גּוֹלְפָא וּמְשַׁבָּא לְאוֹשְׁפִיתָה.
וְדַרְבְּרִים מִי מְטַמְּא בְּנִינָעִים? וְהִתְנִיא: "לֹא אֲחֻזָּה"
עַד שְׂכִיבְשׁוֹ אֹרְחָה, כְּבִשׁוֹ אֹתָהּ וְלֹא חֻלְקָהּ
לְשִׁבְטִים, חֻלְקוֹ לְשִׁבְטִים וְלֹא חֻלְקוֹ לְבֵית אֲבוֹת,
חֻלְקוֹ לְבֵית אֲבוֹת וְאֵין כָּל אֶחָד מִכֵּי רֵאת שְׁלֹא,
בְּנִימִן? תַּלְמוּד לִוְמֵר "וְכֵה אֲשֶׁר לוֹ הַבֵּית" - מִי
שְׁמִינְדֵר לוֹ, יָצָא אֵלּוֹ שְׁאֵין מִיֻּהְדִין לוֹ. - אֶלָּא
מִחוּרְמָא בְּרִשְׁנֵי מַעֲרָא. "וּמִתְקִינֵין שֶׁל בְּחֵן אֲחֵר"
פְּשִׁימָא: אִירַע בּוֹ פְּסוּל קוֹדֵם הַמְּוֵד שֶׁל שַׁחַר
- מְחַנְכִין אוֹתוֹ הַמְּוֵד שֶׁל שַׁחַר. אֶלָּא, אִירַע
בּוֹ פְּסוּל אֲחֵר הַמְּוֵד שֶׁל שַׁחַר בְּמָה מְחַנְכִין
אוֹתוֹ? - אָמַר רַב אֲדָא בַר אַהֲבָה: פְּאִיבְנֵי -
הִתְנִיא לְמֵאֵן דְאָמַר "אֲבַנְטוֹ שֶׁל בְּחֵן גְּזוֹל יְהִי הוּא
אֲבַנְטוֹ שֶׁל בְּחֵן הַדְּיוּס". אֶלָּא לְמֵאֵן דְאָמַר "אֲבַנְטוֹ
שֶׁל בְּחֵן גְּזוֹל לֹא הוּוֹ אֲבַנְטוֹ שֶׁל בְּחֵן הַדְּיוּס"
מֵאֵי אִיקָא לְמִינֵיהּ? - אָמַר אַבְי: לֹבֵשׁ שְׁמוֹנֵה
וּמְהַפֵּךְ בְּצִינְוִרָא, וְכֹדֵרֵב הוּנָא, דְאָמַר רַב הוּנָא:
וְרֵ שְׁהַפֵּךְ בְּצִינְוִרָא - חֵיב מִתְּיָה, וְרַב פְּפָא אָמַר:
עֵבֶרְתוּ

1 ירושלים לא נתחלקה לשבטים - תימה: דברכי' יאדוהו מקומ' (בבבס ג.ג.) אמרין
2 דקין דרומית מורדת לא היה לו יסוד, לפי שלא היה בחלקו של טורף, ואם כן,
3 למאן דאמר לא נתחלקה מאי שנת דשרא קמומת של המזבח היה להם יסוד ומריות
4 דרומית לא היה לה יסוד? ואין לחרין ולריויה היה להם יסוד מכל ערודי - דאם כן, אל
5 יסוד המזבח והעולה מאי עבדי לחי' דמעטת שאל
6 ליתן אחר במקום שיש לו, מכלל דאיכא זכאת
7 דלא היה לו יסוד? ויש לומר: הכי גמירי שלא
8 לעשות יסוד למזרח דרומית, כדכתיב (בראשית
9 ה) הימים א בתו' וכלב כבבכ',
10 דא דרכים הא דברכים - לכאורה תרידו
11 כרבנן מוקי להו, דאי אידו אידו אידו כריבי מאיר
12 - אם כן ביוק דאביעת אימא קמא אידו אידו
13 כרבנן מוקי להו, והשתא מוקי תרידו כריבי מאיר
14 - והה ליה למעטת ואי בעית אמאי אידו אידו
15 כריבי מאיר, ועוד: כי פריך לקמן ודברכי' מי
16 מטמא בנגעים דתיניא לאחוזה וכו' לטמא: הדיא
17 רבנן הוא. ותימה ליה: אם כן מילתיה דריבי מאיר
18 ורבנן כדכריבם, ומאי פריך לו כריבי יהודה דאמר
19 אני לא שמעתי אלא מקום מקדש? וילמא כריבי
20 מאיר סבירא ליה, ועוד קשה ליה דעל כרחק
21 ורבנן כדכריבם, ומאי פריך לו כריבי יהודה דאמר
22 ירושלים דוקא אינה מטמאה, אתר בה כנסית
23 ובתי מדרשות - מטמאים, ואם כן, כי משני אימא
24 מקום מקודש בלבד - אכתי מתנא קמא רבי
25 אלא על כרחק משום הכי לא פריך מתנא קמא -
26 היצד לשני דכריבי מאיר סבירא ליה, אם כן דריבי
27 מדרש דקא לישני דבי, מיהו, הא לא קשיא;
28 דמתנא קמא ליכא למירק מידה, אתר בה כנסית
29 ובתי מדרשות מטמאים, דלילמא נקט ירושלים -
30 לפי על לב דלא קרישא כולי האי בניו בני כנסית
31 ובתי מדרשות לבמה ענינם, וכל שכן בני כנסית
32 ומדרשות, מיהו, הא קשיא, ומאי פריך כריבי
33 יהודה? ויש לומר: כיון דלא חזכוו שום תנאים
34 דפליגי בתא מילתא כי אם רבי מאיר ורבי יהודה
35 - מטמאן בר מילתא דריבי מאיר הוא רבי
36 יהודה, היינו רבנן דברייתא דרעלי, ובר פלוגתיה
37 דריבי יהודה הוא רבי מאיר.
38 כמאי קא מפילגי - בשלמא מעיקרא, כי היה
39 סלקא דעתך דריבי יהודה מקום מקדש
40 דוקא קאמו - איכא למיער דפליגי דתא, ונת
41 קמא סבר: כל ירושלים אין מטמא בנגעים משום
42 דקרישא לאבילת קדשים קלים ומעטת שני, וכיון
43 דמזרחית לקדש גבוה - ולא חקאי ליה
44 "אחוזתכם", ורבי יהודה סבר: דוקא מקום מקדש
45 שדוא מנהי כניניה לאבילת קדשי קדשים, אבל
46 ירושלים - מטמאה, וכל שכן בני כנסית
47 ומדרשות, אבל השתא, דאמרין דריבי יהודה
48 אמר אני לא שמעתי אלא מקום מקדש בלבד,
49 ובכלל זה בני כנסית ומדרשות -
50 איתא דעמטא דתנא קמא דאי משום ירושלים
51 קדושה לאבילת קדשים קלים ומעטת שני, לא רחי
52 ליה לרבי יהודה למיער אתר לישנא "אלא מקום
53 מקדש", כיון דעמטא דתנא קמא בניו בני משום
54 ירושלים מקום מקדש הוא, להכי איצטרך
55 למיער דפליגי במילתא אחריית.
אלא

דנא, ומנא שנתקן לבוניה גזולה קודם לכן. בעיטרא - בנובל, חייב מיתה - משום "חורו הקרב יומת" (בבבדר יח) אלמא: קרוב עבודה דתי עבודה. עבודתו

אלא לאו ביום הכפורים - לפירוש רבינו יעקב בן אשר, דפירש את דבני כהן גדול כח מצנפת, ובכהן הדיוס כתב מנגיבתו, לפי ששל כהן גדול הייתה קערה, שהיה עריך להניח תפילין וצ"ץ, אבל של כהן הדיוס הייתה רחבה שלא היה מניח צ"ץ - אין להקשות, אם בו לימא דהא איבא בעיניה, דש' דלמירי כהן דרדיו ואידו ממין אחר, אף על גב דהו רחבה

זו קערה - לא קא חשיב. לועל נמי, דמירי קערה - דהא לא מוכח אתו - לא בעי לשנויי במצנפת, דהא לא חשיב חזק, כיון דשוין הו' אלא שזו קערה זה רחבה.

ילבש לרבח השחקין - ואינערץ קרא, דלא תמא כי היכי דמטושטשו או מקורעין פסולי, בפרק שני דחובים (א.ה.כ). דרבח כהו (שמות כה) ל'כבוד ולתארתא' - הכי נמי שחקים ליפסלו, דאין עניית במקום עשירות וסלקא דערין אמאי דבכש לא עישש בנדים חושבים, כן משמע לן ובפרק שני דחובים (שם) תניא: משוחקין כשירים וזה משמע גניבת רשעי, דאינערץ לאשמועינן דאפילו שחקים כשירים.

כהן גדול משום איבה - הקשה רבינו יצחק מקאמר טעמא משום איבה - מכלל מיהו דהו' ראיא לדיות כהן גדול מדארייתא, אלא כהו' ביה רבנן למיטת איבה. ותימיה: אם כי מואי אינערץ לפרשטי טעמא דבכהן הדיוס משום מעלין בקדש וכו' תיפול ליה מדרפלין מקרא בפרק שני דחובים (הא) דבכהן גדול שלכש בני כהן הדיוס ועבר - עבודתו פסולה משום מחוסר גברים. וליבא פירוש דהא קאמר רבא דהו' לדיות כהן גדול משום איבה - היינו לאדר מית דראשון, דהא מודה רבי יוסי דאם מת ראשון שני וזכו לעבודתו ויש לומר: דבכהן גדול בתמנה בפה ומתסלק בפה. ובידושלמי דריש ליה מקרא, ומסותרא שהדר תלו בנבל ונאחו וכו'. דכאמר בפרק דבא על יבמתו (יבמות סא.א), דניא מלבא אוקמיה ליהושע בן גמלא בבתי רבבי, ואמר בסתוסא (פרק ראשון) ובידושלמי: כיוסן בן אלם מצפירי שאיער פסול בבכה גדול ושמש תחיו, ולארש שינא אמר: אזני ומלך, פר ושערי שרקיבין דהום משל מי, משלי א מנל כהן גדול; אמר לו המלך: לא דירך שימשות שעה אחת לפני מי שאמר והיה העולם וכו'. ער ויער שחוטס מן הכהונה.

הלכה

חוזר לעבודתו, שני - קל מצות קהונה גדולה עליו, דבדי רבי מאיר. רבי יוסי אומר: ראשון חוזר לעבודתו, שני - אינו ראי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוס. אמר רבי יוסי: מיעשה ביוסף בן אלם בצפירי שאיער בו פסול בכהן גדול, ומינוהו תחתי. ואמרו הקמים: ראשון - חוזר לעבודתו, שני - אינו ראי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוס. כהן גדול - משום איבה, כהן הדיוס - משום מעלין בקדש ולא מורידין. אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: הלכה

עבודתו מוכנה - עבודת יום הכפורים עצמה, שאינה כשירה אלא בבכה גדול, והו עובדה - מוכנה לכונה גדולה. משיחתן מקדשתן - כרתיבי (במדבר ו) יימשחו וקדשו אותם, מכאן ואילך לא נמשחו כלום חרשים ערשם שם, כדאמרינן במסכת שבועת (טו.א) אותם במשחה. הכי רסין - כי באת רב דמי רב אבנטו של רבי הדיוס רבי ר' אליעזר רבי שמעון רבי ולא רסין; ביום הכפורים, דהא בבכה הדיוס אין חילוק ביום הכפורים לראר מיס. איבת איליפא בשאר ימות השנה - שכבה גדול משמש בשל כלאים, וקאמר דהלוקין באבנטין, דשל הדיוס דבין - טובא איבא. אלא לאו ביום הכפורים - דשל כהן גדול דבין, ואשמועינן דשל הדיוס דכלאים, והוא הדין להדיוס דכל ימות השנה לעולם בשאר ימות השנה - ובתו גדול בשל כלאים, ושאמרינן דהדיוס דבין, ודקאמר טובא איבא. בתך דרשין - באותן גברים ששישום שוקי בהם, ודיעני בתנת מנכסיס ומצנפת ואבנט, אין כנייהא אלא אבנט. כי איבת רבין בי - בין רבין לרב דמי ליבא מדי, אלא דרב דמי לא פירש לו מנייהו דאמר של כלאים ודי מנייהו דאמר של בוך, ורבין פירש בהדיא רבי אומר של כלאים, אף אגן נמי תניא - דרבי הוא דאמר של כלאים. על בשרו - גבי תרומת הדיוס כתיב (ויקרא ו) ולבש הכהן מזה בד ומכנסיו בד ולבש על בשרו' וכו' והוא ליה לימכת, 'ומכנסיו בד על בשרו', דהא כתיב בהדיא רבי אומר של לבש, וזה הלמוד לוי' ילבש להביא מצנפת ואבנט - משום של כתיב אלא 'מדור בני' ובמנכסיס כתיב, 'ולבש - כתיב שתי עבודת מנורה, ורתיבת ארבעה כלים, ר' יוסא אומר להביא - ארבעה בני כהן גדול שימשום בדי לפרסי ביום הכפורים כשכירים להדיוס כל ימות השנה, שלא האמר 'והנחתם שם' שהיו עונין גיזה, אלא שלא שיתמש בהן ליום הכפורים אחר. אבנט של כהן גדול ביום הכפורים לא הו' אבנטו הכהני להדיוס - שהיו רובו בן כהן, דבכהן הדיוס כל הדימים דכלאים, את השחקין - שאף השחקין כשירים לעבודה, ואני שמעתי: להביא שחקים וקא, משום גברים בששל כהן קורה לרבו לא ימוגו כהן כוס לרבי, ואין נראה בעיני, דבשלמא גבי דוצאת הדיוס אמרין לקמן (ב.ב.ב) הכי - מפני שהגברים מוכנים ומתלכלכין כהן, אבל תרומת הדיוס שאני אלא ממי מתחת ליום, כדאמרינן במסכת מנדה (ה.א) ואין שם לכלוך בגדים, הכי רסין; ואודא ר' יוסא לישעיה תניא ותינתם שם וכו' - גבי בניו יום הכפורים כתיב 'וימשח את בניו הכהן אשר לבש בבואו אל הקדש ותינתם שם', כל מצות כהונה

גדולה עליו - לא פורע ולא פורס, ואינו מטמא לקרוכים, ומזוהר על האלמנה, ומשמש בשמונה גברים. איני ראי וכו' - כהן גדול ולא בארבעה ככהן הדיוס. שאם עבר ועבר - בשמונה גברים ככהן גדול - עבודתו כשירה, דהא כהן גדול הוא, אלא דאמר רבנן לא לישתמש משום איבה אבל בארבעה ודאי פסולה, דהוה ליה חסור גברים. שהיו שני לעבודתו - לכונה גדולה. פשיטא - מיהו חריטא - משום איבה פשיטא אף לאדר מיתת ראשון, דהא אמרת ששש אדווי - דהא ליה צדד מחיים, כאשה שהיא צדד לחיבתה, דאברהו הו' מצפה מתי ימות וישמע הוא, אף שמע על דלא דיישיתן, דא קא חיש לישמא - יאער בו פסול, מוצאה שביחא - על ידי קרי, או על ידי התנות צערא מפני עם הרץ, נישרו אינהו לנפשיהו כהן

גדולה עליו - לא פורע ולא פורס, ואינו מטמא לקרוכים, ומזוהר על האלמנה, ומשמש בשמונה גברים. איני ראי וכו' - כהן גדול ולא בארבעה ככהן הדיוס. שאם עבר ועבר - בשמונה גברים ככהן גדול - עבודתו כשירה, דהא כהן גדול הוא, אלא דאמר רבנן לא לישתמש משום איבה אבל בארבעה ודאי פסולה, דהוה ליה חסור גברים. שהיו שני לעבודתו - לכונה גדולה. פשיטא - מיהו חריטא - משום איבה פשיטא אף לאדר מיתת ראשון, דהא אמרת ששש אדווי - דהא ליה צדד מחיים, כאשה שהיא צדד לחיבתה, דאברהו הו' מצפה מתי ימות וישמע הוא, אף שמע על דלא דיישיתן, דא קא חיש לישמא - יאער בו פסול, מוצאה שביחא - על ידי קרי, או על ידי התנות צערא מפני עם הרץ, נישרו אינהו לנפשיהו כהן

יומא. פריק ראשון – שבעת ימים דף יג עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (סוגיותיו)"
 קסג רשי

1 דאמרי אי אביא למישח חישינן נמי למיחה דרתיה. נטרו נמי בטומאה אי אביא
 2 למישח – חישינן נמי לטומאה דרתיה, ודרי לדרב סוק. ודרי הוא – נתמנן מן הטומאה,
 3 אבל מיתה אין מסורה בידני. **במקבא** – בהומנה. דריא קושיין – דשמא תמות.
 4 על גת פתוחה – בינים מבפנים, ואם תמה בו ביום – נמצא גט למפרע, ואין כאן

אלא בי חיה אדור, ואם לא תמה חיה וזאת היתה
 6 בריחה – ונטראה לו אנה, שאן הוה גט, וכל
 7 סוגיא זאת אין חירצין שבה יכלין לעמוד, כי
 8 יש לזון תשובות ברות, ואינו אלא כי בלמדין
 9 אונתה ואם תאמר בן יש לחשיב, כן, ואינו משיב
 10 כל השבות שיש לחשיבו, כי באחת הוא מסלק
 11 לתרין בענין אדור, עד שהעמידה על מנוחה.
 12 ודילמא לא מייחה – ואין הוה גט, על גת פתוחה
 13 לא תמות – ואי לא תמה בדיקאמן – שהיה
 14 ליה גטא למפרע. **בתיא גוונא** – שחזקה
 15 תלוי בחייה, מי היה גט? אין זה בריחה –
 16 שהרי כל מי חיה קשרה בו, ואין בריחה
 17 בענין. כל כי חיה פלוגי חיה זו בריחה –
 18 ותישא לאדור מיתה פלוגי. וגם מריות הוא גט
 19 שאם לקלה – אין כאן חוב אשת איש, שאני
 20 אלא בחשש שמא תשתה בן חיי פלוגי. שלא
 21 תתב ברתין – ואי לא תמה בריחה היה
 22 על גט למפרע, ואין כאן אלא בת אדור.
 אב

הלכה קרבי יוסי. ומודה רבי יוסי שאם עבר ועבר
עבדוהו פשרה. אמר רב יהודה אמר רב: הלכה
קרבי יוסי, ומודה רבי יוסי שאם מת ראשון – שחוזר
לעבדוהו. פשיטא! – מהו יהודה אמר אף אשה
אחרת מתקנין לו? והבנן נמי, הא חישיי לשמא! –
אמרו לה רבנן: טומאה – שביחא, מיתה – לא שביחא.
אמרו לה רבנן: טומאה – שביחא, מיתה – לא שביחא.
לרבי יהודה! – ורבי יהודה אמר לה: למיתה דתרא
חישינן למיתה דרתיה – לא חישינן. והבנן, אי
איכא אהורא לנפשיהו! – אמרו לה רבנן: בהו גזלו
ויגורו אהורא לנפשיהו! – אי ורבי הוא למיה מתקנין בהו אחר?
והוה רבי הוא. אי ורבי הוא למיה מתקנין בהו אחר?
מון דעבדוהו ליה צרה – כל שפן דמוהו מפי. ומי
סגי ליה בתקנתא? ביהו"א אמר רבנא, והוה לאו ביתו

הוא! דמקדש לה. והא פמה ולא קנים לה – לאו ביהוה הוא! דקנים לה. אם פן תהו ליה
שני בתים, ורחמנא אמר "כפר בעדו ובעד ביתו", ולא בעד שני בתים! – דהור מגרש לה.
אי מגרש לה – דתרא קושיין לדוכא! – לא צריכא, דמגרש לה על פנאי, דאמר לה "הרי
זה גיפוך על מנת [שפתוחה]". ודילמא לא מייחא ותהו ליה שני בתים! – אלא, דאמר
לה "הרי זה גיפוך על מנת [שפתוחה]", ואי לא מייחא – מוגרשא לה, ואי בריחה – הא
מייחא לה. ודילמא לא מייחא, ותהו ליה גיפוש דהאי גיפוש, ומייחא בריחה, וקם
ליה בלא בית! – אלא, דאמר לה "על מנת שתמות [אחת מקם]" מיתה הא – קיימא לה, וקם
מיתה דך – הא קיימא הא. – ודילמא לא מייחא ולא תרא מנייהו, והוה ליה שני בתים!
ועוד: מי האי גוונא מי חיי גיפוש? והאמר רבא: הרי זה גיפוך על מנת שלא תשתי יין
כל ימי חיי ותמיכי – און זה בריחה, כל ימי חיי פלוגי – הרי זה בריחה! – אלא, דאמר
לה "הרי זה גיפוך על מנת שלא תמות ברתך" – אי לא מייחא בריחה – מוגרשא, ואי
מיתה הא – הא קיימא הא. – ודילמא מייחא בריחה בפלגא דעבדוהו, ואינני מליחא
 ולדורא בדיחא.

הלכה קרבי יוסי – תימה הילכתא למישח! דכי האי גוונא פריך בודחין פריק 'בית'
 2 שמאי (מהא) ובפרק 'ארבע מיתות' (סנהדרין נא.ב) לו יומי. דאיכא נפקא
 3 מינה אפילו ביום הוה, לפרנס המנוחה על היבזור מנחת אונס, שביעבור האונס –
 4 חזר לשררותו, וגם נהוגין כבוד בעני. כי הוהא געשה דרבן גמליאל רבי אלעזר בן עזריה.
 5 והוהא דברכי קנא דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 6 דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 7 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 8 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 9 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 10 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 11 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 12 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 13 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 14 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 15 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 16 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 17 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 18 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 19 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 20 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 21 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.
 22 גמליאל. דאמר רבנן דרעיתא (ל.א) רבן גמליאל.

וכו – אה נהא נמי איכא למפרע וכו', עד מסקא דרמלא – כולה מדברי בעל התלמוד. שדקדק מעצמו פירושא ודמילתא דשינויא דעל ונא, ולא מיתוקבא אליה אלא כדמסקא דלדורא אמר
 2 'על מנת שלא תמות ברתך' וכו', ודעי שהוא כן, וכל הך אלא דאמר לה הם מדברי המוקשה. שהלך ומקדק מנח קשויה עד שהוא יורד על האמת. דבבולס של דלי' 'אלא דאמר',
 3 ובשניא תברא גרס, 'אלא לדורא אמר לה דרי זה גיפוך על מנת שאבנס לבית הבתא'. ולפי שהמקשה בעצמו מסק כן, ואין דעתו להקשות על אותו חרוץ – גרסין לדורא, ולא גרסין
 4 לדורא בדיחא.
 5 על מנת שמתו – וזה מצי למפרע: אם כן אמאי מנרש לה? שי לומר: איכא למימר על מנת שמתו בפלגא דעבדוהו, הלכך מנרשא, ולא ליתוהו עד הדיא שעתא שני בתים. על מנת
 6 שתמות אחת מכם – וזה מצי למפרע: דילמא מנהל זה חזא מנייהו, והוה ליה גטא וקם ליה בלא בית. אלא נחא ליה טפי למפרע דילמא לא מיתה ולא חזא, דהא שביח טפי.
 7 כל מי חיי חיובי כו' – תימה לרבינו יצחק: ובפרק 'מגרש' (גיט פ.ג) אמרין, אמר רבא ורבי הוה אי גיפוך על מנת שלא תשתי יין כל ימי חיי – אין זה בריחה, כל מי חיי פלוגי – הרי
 8 זה בריחה, ופריך: מאי שנא חיי פלוגי – דילמא מיתה, ומקמייה ליה לתנאי. חיי דריה נמי, דילמא מית וכו', עד אלא כל מי חייכי – אין זה בריחה, כל מי חיי דהוי פלוגי – הרי זה
 9 בריחה, והשתא קשה, דסוגיא דהבא אינה לא דאמר סלקא דעתך מיעריא דהם, ולא במסוקא ועוד הקשה רבינו יצחק: מאי חזא דאי לא תמה בדיחא בריחה לדורא – אי חיי גט
 10 ובשביל שתלה או בריחא או בריחא בריחה – מיערע ריעה ורנאה לי. דקטק וכו' אישנא דמיעריא. דמסקא דהם. חיי פירושה: דאמר רבא כל מי חיי – הינו לישנא דמיעריא. וכל שכן
 11 כל מי חייכי – אין זה בריחה. פירושה: בין שאמר כל מי חיי, כדמיעריא, בין שאמר חייכי כדמסקא דהם – אין זה בריחה. והבא כל מי חייכי הוא. ואם כן פריך שכל לישנא דהתם
 12 דאין על גב דאילו לא אמר אלא על מנת שמתו ברתך וכו' ונא דהשתא תולה דתנאי נמי במיתתה איכא מיערע גרע, וכל חיובא דאיכא תנאי דאפשר נקומים במיתתה, ודחלו
 13 קיום התנאי והגט בשעת מיתתה – אין זה בריחה. והבא נמי, אי מייחא אחיי ברישא – הרי דל קיום התנאי והגט בן מיתתה, ולא יומי להיכא דאמר על מנת שמתו ברתך. דכי
 14 מייחא בריחה ברישא – חיל גיטה בחייה של זאת, ואי היא מייחא ברישא – לא חל גיטא.

אלא דאמר לה דרי זה גיפוך על מנת שמתו ברתך – נראה לפרש דאמר לה נמי הא, וקאי אמאי וסליק מינה דשני, דאמר 'על מנת שלא תמות ברתך', ופריך: דילמא מייחא
 55 שמתה דעבדוהו כו' ומשה: דאמר לה חריויה לישנא דהרי זה גיפוך על מנת שלא תמות ברתך' ואמר לה נמי 'על מנת שמתו ברתך' בפלגא דעבדוהו. דאי לא אמר לה אלא
 56 'על מנת שמתו ברתך' – הוה ליה למפרע: דילמא לא מייחא בריחה, והוה ליה שני בתים, הא שביחא טפי ולא מיתה. כדפרישה לעיל וכו' 'על מנת שמתו' – אלא על ברתך מייחא
 57 דאמר לה חריויה לישנא.

1 אלא לחדא אמר לה על מנת שאבנס לבית הבנסת - דאף על גב דבבר הקשה לו דילמא
 2 לא עיילא לבי בנישנא - דמי גובי רידה, שדנשע עעלנויהו. אבל בקתניס
 3 וריון קן, וכל שכן בקן גדול וריון טפי, ולא שבת, ועוד: גבי רידה היששן טפי, לפי שאינה
 4 תדירה בבאן לראות אם לא תמות בהירותה, שתיכנס היא לבית הבנסת, דאטו בכפה תלו
 5 לה.

6 **לחדא** אמר לה על מנת שאבנס בר - פירושו: 1
 7 ולשנה אמר על מנת של תמות 2
 8 חברתך, דתו לביא למחשד למידי, דאי מנה 3
 9 השנה בפלגא דעבודה - עייל לבית הבנסת. 4
 10 וזה היה גיטא למפרע ולביא שני בתים, ואי לא 5
 11 מיייתא לא היה אלא זה - והיא ליה דקמיתא גט, 6
 12 ולא ליעול לבית הבנסת, ואי מיייתא קמיייתא 7
 13 בפלגא דעבודה, היכי כושיה לא מיייתא. למיחיה 8
 14 דהריון לא חישי - והיא לה מגורשה למיחיה. 9
 15 ולא ליעול לבית הבנסת, אבל אי לא מגרש אלא 10
 16 אלה, ואמר לה על מנת שאבנס לבית הבנסת, ולא 11
 17 אמר להל מיד - דילמא מיייתא רחל בפלגא 12
 18 דעבודה, היכי לעיבדי? אי עייל לבית הבנסת בק 13
 19 ליה מבאן ולבוא בלא בית, ואי לא עייל לבית 20
 20 הבנסת - הרי עבד מקצת עבודה בשני בתים, 21
 22 הלכך לא אבשכ בשני אתר, וגם הלשן משמעו: 23
 23 מדקאמר "לחדא אמר לה" - מכלל דאף לשניה 24
 24 אמר הנהנה עבד, בירושלמי משמע: אשה אחרת 25
 25 ומקנין לו - ומזנין אותה, שאם תמות אשתו 26
 26 ביום הכפרים - שקישו זאת ביום הכפרים. 27
 27 ופליג אמרנא רד"ק, דפר"ח ורש"י חזמו: נאמתייל 28
 28 דמשעיהו על מהקנין וחובננה בעלמא, ומשעיה 29
 29 וזכר בעדו וזכר ביתו (והיא טו) - ולא בעד 30
 30 שני בתים, פיר"ח ולא מנצח בקונתא קנן בשבת 31
 31 משעיה: משום שבת החרוז מבקש, אמר רבי 32
 32 תנינא: חדא אמרת הלן רבוסין ארקולן - צריך 33
 33 לכנסן מבעד יום, שלא היה קונה קנן בשבת. 34
 34 נראה לי לפרשי, בתולה שיש לה חופה מבעד יום 35
 35 - מיהא על אפשה לחופה קטאה לכל רבי, להכי 36
 36 מותר לכא עילה בשבת, אבל אלמנה שאין לה 37
 37 חופה, ואינה מקיף לבעלה לחרוזה ולסימא לה 38
 38 ולחפר נדריה אלא על פי ביאה - צריך לכא עילה מבעד יום, שלא היה קונה קנן בשבת, ואפילו אם תמצו לומר שיש לאלמנה חופה קודם ביאה - נראה לי דידח שנתחייבה עמו היינו 39
 39 חופתה, וזה ש' לעשות קודם חשבת, אבל בתולה, משיגתה בהינמא - היא חופה שלה, וזה היו גרילין לעשות ביום, אבל לא היו מייחדין אלא בליה סמוך לביאה, והשואא קאמר בירושלמי: 40
 40 הלן ובסין ארקולן צריך לייחודן מבעד יום, דחז"ח שלה היינו חופה, וכן נראה לי יותר לומר דאלמנה נתי אית לה חופה קודם ביאה, ריש ליהודי נמאי דפרישתי שחובנס אלמנה צריך לייחוד 41
 41 מערב שבת אחר רבית דבשואין, **לחדא** אמר לה הרי גו נישך - על מנת שלא הבנס לבית הבנסת - דהשואא אי מיייתא בפלגא דעבודה, כיון דלא עיילא לבית הבנסת - היה מגורשה 42
 42 למפרע, ולביא שני בתים, ו**דילמא** לא מיייתא בהירותה ולא עיילא לבית הבנסת - נראה לי דלא גרסין ולא עיילא היא, ודא מרלא קאמר "על מנת שלא תיכנס חברתך לבית הבנסת 43
 43 אלא דמיייר דאמר ללאה על מנת של תמות רחל, ולרחל אמר על מנת שלא תיכנס היא עצמה לבית הבנסת, ואם כן הכי פריך: דילמא לא מיייתא רחל, ולא עיילא רחל לבית הבנסת. 44
 44 ואי היה גיטא שמשעו ודילמא לא מנה רחל שדא בהירותה של אלה, לא עיילא היא אלה, את דנקט גבי רידה על מנת שלא תיכנס רחל, ובסמוך גבי רידה על מנת שאבנס 45
 45 ש' לומר: וזה היה מצי למימר גבי רידה על מנת שחבנס שדא ביראה, דאינה רשאה ליכנס לבית הבנסת דילמא מיייתא בהירותה, וקם ליה בלא בית, ובשדוהיה חזלה מנהיה למות - 46
 46 אינה יכולה ליכנס, אף על פי שדחה יכול להחנות תנאי אחר שילויכה לבית הבנסת - מכל מקום השואא מתיי לפי תנאי לא היה מצי למימר אפכא, וגבי רידה ניהא, דמצי למימר "על 47
 47 מנת שאבנס" ניהא ליה טפי למימר מלומר "שלא אבנס" משום פריך וקם ליה בלא בית, ואראה ניהא ליה טפי לשנויי "על מנת שאבנס", דליכא למחשד כולי האי דילמא עביד מעשה עויל 48
 48 וקם ליה בלא בית, ולק להכי, **וליה** עומד ומקריב ושמע שמת לו מתוכו - רש"י פירש בבין היודי אפירי, ודחוק עצמו לפירש לפי זה, ולי נראה: דבכון גדול אפירי, אף על גב דבכין גדול 49
 49 מקריב אונן - דמי גובי מדהארייתא, אבל מדרבנן מכריא ליה לרבי יהודה מניח עבודה ויוצא, ואל תחמה, דהא מסקנן גויה שמא אכל, אלמא, אף על גב דבכין גדול מקריב מדארייתא 50
 50 כל היום - (מומד) היה הרבן, אם כן ברייתא נמי איכא למימר מעיקרא דבכין גדול אפירי, ומדרבנן: ועוד: לכיארוד משמע היה עומד ומקריב אף על גב דאבתי לא התחיל בכבודה, אבל עויל 51
 51 ביה, והכי קאמר רבי יוסי יבנורי: וחלה כון היודי אונן מחלה עבודה, וכן משמע בהיתוספתא דרובים (פרק אחד עשר), דהנא: אבל כון היודי שדא מקריב ומתו לו מת - מניח עבודה ויוצא 52
 52 ולביא מנא דפליג, הא דפליגי בשמעתא רבי יהודה ורבי יוסי - איכא למימר בבין גדול פליגי: **שאנינו** עובד עבוד כל היום - והכי פירושו: כל היום שוק אביהא להקריב, כמו שאטי 53
 53 אונל - כך אבן מקריב, הא בליה - מקריב ואטי אונל, ולא מוסיף דילמא אתא למיכל, דאנטיה לילה דאבולת דרבנן, והיא נשפר גויה נאון ניקוס גויה למיריה, ולא היה מצי 54
 54 לשעבד וכל היום אטי אונל קא, אל בליה אונל, ולא מכריא ליה לרבי יהודה בפרק "מבול יום" (בבוצים ג.ו.א) דאנטיה לילה דיום מיתה דארייתא, ודיום קבורה דויה, הא דמוסר כל 54
 54 היום, אבל לילה אטי אונל קא, היינו דיום קבורה, דאי דיום מיתה - הא משעיה ליה לרבי יהודה בפרק "מבול יום" דאנטיה לילה דיום מיתה דארייתא, ואם כן גיגורו דילמא אחי למיכל מיתה, 54
 54 למדו

1 **אם** מיתה בהירותה - קיימא קר, דאין גיטא נשח, שלא תכנסו בו' - ביום הכפרים, אלא 1
 2 מקעה - כיון דאמרן לעיל ביתו, אין כאן שתיים במשמע, שתי יכמות הבאות מאיה אחר 3
 3 - שהיה לו שתי נשים אל תתיכנס מפילו אתח מתן, ודא בית אחז כתוב: **אויסה** אלא 4
 4 תתיכנס - ודא בית כתיב, ואת אמרת לעיל דלא בניס לה, אלא ביתו אלא 5
 5 **מקריב אונן** - דרדמנא שרייה, דכתיב: מקריב 6
 6 (כא) דאביו ולאמא לא יטמא ומן המקדש אל 7
 7 קריש אלו חילל' וגו' ודרשין לה בשחיטת 8
 8 יצמא ובהוס (טו.א) כמת אביו ואמו, ואינו 9
 9 צריך לצאת מקדושתו ככלל, ליהות עובד 10
 10 ומקריב - כי לא חילל עבודתו בכך, ומנה 11
 11 לילפני, הא דתו כתיב: שולא יצא - חילל, ואטי 12
 12 אכיל - שלא הותרה כאן אלא עבודה, וקדשים 13
 13 אסורין לאנן קל דחומר ממשרש חקל, שאמרה 14
 14 תורה (דברים כו) "לא אכלתו באוני ממנו", 15
 15 להביא מתוך ביתו - מצוה הוא שיביארו 16
 16 למקדש לעבוד כל היום, כדי לפצח צערה, והכי 17
 17 קאמר רבי יהודה כל היום היא עסוק בהקרבא, 18
 18 השואא ל"ה יהודה אפיקו מפיקין ליה - לדחוס 19
 19 אונן, מפילו התחיל בעבודה, אלמא ר' יהודה 20
 20 בהקרבא אניתא לחומרא ורבנן קלילא, וגבי כון 21
 21 גדול החילופי שיטתן? היה עומד ומקריב - 22
 22 בבין היודי קאי.

למפרע דנישא דהא לאו גיטא הוא, ועבדו ליה 1
 עבודה בשני בתים! - אלא, דאמר ליה "הרי זה 2
 גיטוך על מנת שהמות חברתך", - ודילמא מיייתא 3
 חברתה, והנה ליה גיטא דהא גיטא, וקם ליה בלא 4
 בית? - אלא, דמגרש להו לתריוויהו, לחדא אמר 5
 לה הרי זה גיטוך על מנת שלא תמות חברתך 6
 ולחדא אמר לה "הרי זה גיטוך על מנת שלא 7
 תיכנסי לבית הבנסת", - ודילמא לא מיייתא חברתה 8
 ולא עיילא היא לבית הבנסת, והנה ליה גיטא 9
 לתריוויהו גיטא, וקם ליה בלא בית! - אלא, לחדא 10
 אמר לה "הרי זה גיטוך על מנת שלא תמות 11
 חברתך", ולחדא אמר לה "הרי זה גיטוך על מנת 12
 שאבנס אני לבית הבנסת", דאי מיייתא הא - 13
 קיימא הוא, ואי מיייתא הא - קיימא הוא, מאי איפא 14
 למימר - דילמא מיייתא חברתה בפלגא דעבודה, 15
 ועבדו ליה עבודה למפרע בשני בתים, אי חזי לה דקא 16
 לבית הבנסת, ומשעיה לנישא דהא גיטא למפרע, 17
 אלא מעתה שתי יבמות הבאות מביית אהרן לא יתייבמו! - "בבמות", "בבמות" - ריבה, 18
 מתקין לה רבינא, ואתמא רב שרביה: אלא מעתה ארוסה לא תתייבם! - "החוצה" - 19
 לרבות את הארוסה, תנו רבנן: כהן גדול מקריב אונן, ואינו אכיל, רבי יהודה אומר: 20
 כל היום, מאי "כל היום"? - אמר רבא: לא נצרכה אלא להביא מתוך ביתו, אמר 21
 ליה אביו: השתא לרבי יהודה מקנין ליה, ותניא: היה עומד ומקריב על 22
 גבי המזבח ושמע שמת לו מת - מניח עבודה ויוצא, דברי רבי יהודה, רבי יוסי 23
 אומר: גמור. - ואת אמרת מיייתתו ליה מתוך ביתו? אלא אמר רבא: מאי "כל היום" 24
 לומר

לומר 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54

[דף ל"ב ע"א]

אשכח גדול רביתא ומר זעירתא. אלא כיני כמה אתה נותן לבנה כד וכד וכמה אתה נותן לבתך כד וכד כיון שקדשה וכתה חבת בין הפנות והבן בין הפנים. אמר ר' זעירא והדא היא זעירתא לא נמצא קונה אשה במטלטלין בשנה פרוטה ואין אדם קונה שתי נשים בשנה פרוטה ומה בין אין אדם קונה קרקע וכמה מטלטלין בשנה פרוטה שכן אדם קונה שתי קרקעות בשנה פרוטה ואין אדם קונה שתי נשים בשנה פרוטה ר' בא בר חייא בשם ר' יוחנן כמה אתה נותן לבנה כד וכד כמה אתה נותן לבתך כד וכד כיון שקדשה וכתה חבת בין הפנות והבן בין הפנים ובלבד מן הנשואין הראשונים ותייא כיי דמר רבי הנניא המשיא את בנו בבית זכה בבית ובלבד מן הנשואין הראשונים תני רבי הושעיה זכה במטלטלין ולא זכה בבית ופליגי ר' ירמיה בשם ר' אבהו תיפתר שהיה אוצרו של אביו נתון שם ר' חזקיה בשם רבי יהושע בן לוי לכן צריכה אפילו שאולין מן השוק אמר ר' אבהו אם

[דף ל"ב ע"ב]

אמר לוי לשאלה לא זכה בהן אתה עובדא קומי ר' יעקב פי ר' בון והורי רבי אבהו אמר ר' זעירא עיקרא לית לה תימליוסים ורבנין בנין וסקלון עלה אתה אמר האב פוסק על ידי בתו אפילו בוגרת נישמעניה מן הדא האב פוסק על ידי בתו ולא אשה על ידי בתה ולא אח על ידי אחותו שנייא היא אחותו בין שהיא נערה בין שהיא בוגרת וכא לא שנייא בין שהיא נערה בין שהיא בוגרת רבי בא קרטיגנא בעא אפילו אחר אקריין אפילו בוגרת אחר נישמעניה מן הדא האב פוסק על ידי בתו לא אשה על ידי בתה לא אח על ידי אחותו כל שכן אחר אף למדת הדין בן תן בתך לפלוני ואני אתן לך כד וכד קח שדה פלוני ואני נותן לך כד וכד כיני מתניתא שלא הוסיף לה אלא בשביל חבת לילה הראשון שבעל בעל גרשה והחזירה ועדין חבת לילה הראשון קנימת בעל מת ונפלה לפני יבם עדין חבת לילה הראשון קנימת רבי יעקב בר אבהו ר' אלכסא בשם חזקיה הלכה כר' אלעזר בן עזריה שאמר נתאלמנו או נתגרשו מן הארוסין גובה מאתים מן הנשואין גובה את הכל ר' הנניא אמר הלכה כרבי אלעזר בן עזריה אמר אבמי אמרו לר' הנניא

[דף ל"ג ע"א]

צא וקרא רבי יונה ר' זעירא בשם רבי יונתן אמר הלכה כר' אלעזר בן עזריה ר' יוסא בר זעירא בשם ר' יונתן אמר אין הלכה כרבי אלעזר בן עזריה אמר רבי יוסי סימן היה לו דחוקיה ורבי יונתן שניהן אמרו דבר אחד דתני מי שהלך בנו למדינת הים ושמע עליו שמת ועמד וכתב כל נכסיו לאחר ואחר

כך בא בנו מתנתו קנימת ר' שמעון בן מנסיא אומר אין מתנתו קנימת שאלו היה יודע שבנו קנים לא היה בותבן ומר רבי יעקב בר אחא הלכה ברבי אלעזר בן עזריה והיא דרבי אלעזר בן עזריה והיא דרבי שמעון בן מנסיא ומר רבי ינאי אומר לרבי חנינה צאי קרא ואמר רבי יוסי בר זעירא בשם ר' יונתן אין הלכה ברבי אלעזר בן עזריה וכן נפק עובדא ברבי לעזר בן עזריה:

הלכה ב מתני' רבי יהודה אומר רצה בותב לכתולה שטר של מאתים והיא בותבת לו התקבלתי מן מן ולא למנה מנה והיא בותבת לו התקבלתי מן מן חמישים וזו ר' מאיר אומר כל הפוחת לכתולה ממאתים ולא למנה מנה הרי זו בעילת זנות:

אמר מספר סבר רבי יהודה אין פוחתין לכתולה ממנה ולא למנה מחמישים וזו וכתב בן משעיה

[דף ל"ג ע"ב]

ראשונה אלא בפוחת והולך וכתב שנתקבלתי מן כך וכך אשכח תני בר קפרא שנתקבלתי מן כך וכך אומר רבי יוחנן לא אומר ר' יודה אלא בפוף אבל בתחילה אף רבי יודה מודה אין הוא בתחילה ואין הוא בפוף חכריא בשם רבי יוחנן עד שלא בעל ומשבעל ר' זעירא בשם רבי יוחנן עד שלא כנס ומשכנס לא בעל וגרשה והחזירה היא בתחלה היא בפוף ואי זו היא אשה ואי זו היא פילגש? ר' מאיר אומר אשה יש לה כתובה פילגש אין לה כתובה רבי יודה אומר אחת זו ואחת זו יש לה כתובה אשה יש לה כתובה ותנאי כתובה פילגש יש לה כתובה ואין לה תנאי כתובה רבי יודה בשם רב זו דברי רבי מאיר ורבי יהודה אבל דברי חכמים נושא אדם אשה ומתנה עמה על מנת שלא לזונה ולפרנסה ולא עוד אלא שתהא זונתו ומפרנסתו ומלמדתו תורה מעשה ברבי יהושע בנו של רבי עקיבא שנשא אשה והתנה על מנת שלא לזון ושלא לפרנס ולא עוד אלא שתהא זונתו ומפרנסתו ומלמדתו תורה וכיון שפא שני רעבון וחלקו הנכסים ביניהן התחילה קובלת עליו לחכמי ישראל אומר להן היא נאמנת עלי יתן מן הכל אמרה להן בודאי כך התנית עמו אין אחר קניין כלום:

[דף ל"ד ע"א]

הלכה ג מתני' נותנין לכתולה שנים עשר חדש משתבעה הפעל לפרנס את עצמה וכשם שנותנין לאשה כך נותנין לאיש לפרנס את עצמו ולא למנה שלשים יום הגיע זמן ולא נשאו אוכלות משלו ואוכלות בתרומה רבי טרפון אומר נותנין לה הכל תרומה רבי עקיבא אומר מנחה חלין ומנחה תרומה:

גמ' תני בשעת הבגד שנים עשר חדש אמר רבי הילא תני תמן נותנין לבגד שנים עשר חדש ונותנין לה קידושין ולא למנה שלשים יום תנינן נותנין לבתולה שנים עשר חדש ואת אמר הכין רבי אבין בשם רבי הילא לאהר בוגרה שנים עשר חדש נותנין לה קידושין שלשים יום עשת שנים עשר חדש לפני הראשון ואחר כך בא השני אמר לה לא בגד הזמנת וכולה היא לומר חביתו עלי מן הראשון הוא אלמון והיא בתולה והוא בעא מיסב וכולה היא לומר חבתו עלי מן הבחור הוא פחור והיא אלמנה והיא בעיא מיסב יכול הוא מימר חבתה עלי יותר מבתולה היא קטנה ורצה להגדיל שומעין לה הניע זמן ולא נשאו אוכלות משלו ואוכלות בתרומה מתו בעליהן אוכלות משלו ואינן אוכלות בתרומה אמר שמואל אחוי דרבי ברכיה והוא ששולם הזמן בד' ששולם הזמן בג' בה' ר' חמא בר עוקבא בשם רבי יסוי בי רבי חנינה ולוי תריהון אמרין נעשה פמי שתבשוהו ספרים אמר רבי יהושע בן לוי אם היתה עיכובה מחמתו נזנת משלו תני רבי מרפון אומר נותנין לה הכל תרומה שהתרומה מצויה בכל מקום רבי עקיבא אומר מהצד חלין ומחצה תרומה שהנשים מצויות לטמא מהרות תני רבן שמעון בן גמליאל אומר כל מקום שהזכיר תרומה נותנין לה בפלים בחלין:

[דף ל"ד ע"ב]

הלכה ד מתני' היכם אינו מאכיל בתרומה. עשתה ששה חדשים בפני הפעל וששה חדשים בפני היכם, ואפילו בלן בפני הפעל, חסר יום אחד בפני היכם, או בלן בפני היכם, חסר יום אחד בפני הפעל, אינה אוכלת בתרומה. זו משנה ראשונה. בית דין של אהריהו אמרו, אין האשה אוכלת בתרומה, עד שתכנס לחפה:

גמ' אמר רבי ירמיה תני תמן היכמה כל שלשה חדשים נזנת משל פעלה עמד יכמה בדין וברח נזנת משלו חלה כמי שברח דמי והלך לו למדינת הים כמי שברח אלמנה שאמרה הרי אני מיגדת אלמנותי בבית בעלי שומעין לה רבי יסוי בשם ר' הילא האומר אני חולץ כאלו אומר אני מגרש אמר ר' זבדא הורי ר' יצחק האומר אני חולץ כאומר אני מגרש עשת ששה חדשים לפני הפעל וששה חדשים בפני היכם אינה אוכלת בתרומה ולא סוף דבר ששה חדשים לפני היכם אלא אפילו כולם בפני היכם חסר יום אחד אינה אוכלת בתרומה מתניתין לא כמשנה הראשונה ולא כמשנה האחרונה אלא כמשנה האמצעית דתני בראשונה היו אמרים ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה דהוון דרשין (ויקרא כב) וכהן פי יקנה גפיש קניין כספו דלא בן מה בין קונה אשה ובין קונה שפחה חזרו לומר לאהר שנים עשר חדש לכשיתחייב כמזונותיה בית דין של אהרון אמרו לעולם אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחפה וכבר שלח ר' יוחנן בן בג בג אצל רבי יהודה בן בתירה לנציבין

אמרו משמך שארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה שלה אצלו ואמר לו מחזק הייתי בך שאתה בתי
 בפתרי תורה אפילו לדרוש בכל וחומר אין אתה יודע מה אם שפחה בנענית שאין הביאה קונה
 אותה להאכילה בתרומה הכסף קונה אותה להאכילה בתרומה אישה שהביאה קונה אותה להאכילה
 בתרומה אינו דין שיהא הכסף קונה אותה להאכילה בתרומה ומה אעשה והן אמרו לעולם אין
 האשה אוכלת בתרומה עד שתכנסם לחופה וסמכו להן מקרא במה שנאמר (במדבר יח) כל טהור
 בביתך יאכלנו אמר רבי יודן הרי זה קל וחומר שיש עליו תשובה דו יכיל מימר ליה לא אם אמרת
 בשפחה בנענית שהיא נקנית בחזקה תאמר בזה שאינה נקנית בחזקה וכל קל וחומר שיש עליו
 תשובה במל קל וחומר:

הלכה ה מתני' הפקדיש מעשה ידי אשתו הרי זו עושה ואוכלת המותר רבי מאיר אומר הקדש רבי
 יוחנן הפנדלר אומר חלין:

אמר ר' מאיר אומר הקדש בשלזו ורבי יוחנן

[דף ל"ה ע"א]

הפנדלר אומר חלין בשלזו ר' שמעון בן לקיש אומר במותר מה' סלעים פליגינן תיפתר לה במעלה לה
 מזונות ואינו נותן לה מעה כסף לצרכיה ותנינן אם אין נותנין לה מעה כסף לצרכיה מעשה ידיה
 שלה רבי יוחנן אמר במותר אחר מיתה פליגינן דו אמר ליה בשאינו מעלה לה מזונות אבל אם מעלה
 לה מזונות דברי הכל קדשו אמר רבי זעירא תני תמן מסיע ליה לרבי יוחנן בפה דברים אמורים
 בשאינו מעלה לה מזונות אבל אם היה מעלה לה מזונות דברי הכל קדשו ואין כל מה שיש לאשה
 משעבד לאיש לאכילת פרות רבי שמואל בר רב יצחק אמר מעשה ידיים ביניהון ר' מאיר אומר
 מעשה ידיים ראויין לקדש משעיה ראשונה ר' יוחנן הפנדלר אומר אין מעשה ידיים ראויים לקדש
 משעיה ראשונה מה שאירש מאבא היום מכור לה מה שאעלה במצודתי היום מכור לה דבריו קיימין
 ר' אבהו בשם רבי יוחנן בלזה לתכריכי אביו והוא שיהא חולה אביו או מסכן רבי אבהו בשם רבי
 יוחנן

[דף ל"ה ע"ב]

והוא שתהא מצודה פרושה בפניו ומר רבי אבהו בשם רבי יוחנן אף לקדש לא קדשו למה מפני
 המחלוקת ר' מאיר ור' יוחנן הפנדלר אומר שגייא היא הקדש מצודה שאינה מצויה אמר רבי יוסי
 לרבי יעקב בר אבהו נהיר דהיתון אמרין את ורבי ירמיה בשם רבי שמעון בן לקיש מאן תני הקדש

מצודה שאינה מצויה מחלקת רבי מאיר ור' יוחנן הפנדלר תוי דעיון דעיון אית ליה לרבי שמעון בן לקיש רבי ירמיה בעא המקדיש מעשה ידי עבדו והיה ציד מהו נישמעניה מן הדא המקדיש את עבדו הוא קודש ומעשה ידיו חליו מעשה ידי עבדו הוא חליו ומעשה ידיו הקדש אמר רבי יוחנן הקומע ידי עבדו של חבירו רבו נוטל נזקו צערו בושטו ופגמו והלה יצא ויתפרנס בצדקה והא תני המקדיש את עבדו יוצא הוא לפרנסה מתוכו והשאר קודש אמר רבי בא בר ממל

[דף ל"ז ע"א]

לא על דעתו שזמות יותר מן העבדים לא בן אמר רבי יוחנן הקומע ידי עבדו של חבירו רבו נוטל נזקו צערו בושטו ופגמו והלה יצא ויתפרנס בצדקה רבניו דקסרין בשם רבי אחא מצוין ישראל לפרנס קיטעיון אפילו עבדים ר' יוחנן מן כל מה דהנה אכיל והיב לעבדיה והנה קרי עלוהי (איוב לא) הלא בכפון עשיתי עשהו ויכננו ברחם אחד:

הלכה ו מתני' אלו מלאכות שהאשה עושה לבעלה, טוחנת, ואופה, ומככסת, מבשלת, ומניקה את בנה, מצעת (לו) המטה, ועושה בצמר. הכניסה לו שפחה אחת, לא טוחנת ולא אופה ולא מככסת. שתים, אינה מבשלת ואינה מניקה את בנה. שלש, אינה מצעת (לו) המטה ואינה עושה בצמר. ארבע, יושבת בפתקרא. רבי אליעזר אומר, אפלו הכניסה לו מאה שפחות, בופה לעשות בצמר, שהבטלה מביאה לידי זמה. רבן שמעון בן גמליאל אומר, אף המדיר את אשתו מלעשות מלאכה, יוציא ויתן פתבתה, שהבטלה מביאה לידי שעמום:

גמ' תני שבעה גופי מלאכות מנו והשאר לא צרכו חכמים למנותן. מניקה את בנה. אמר רבי חניי לא אמר אלא בנה הא תאומים לא

[דף ל"ז ע"ב]

ולפיה אמר בנה שלא תיניק בן חבירתה בהדין דתני אין האיש בופה את אשתו שתניק בנו של חבירו ולא האשה בופה את בעלה שתניק בן חבירתה נדרה שלא להניק את בנה בית שמאי אומרים שומטין את תוד מתוד פיו ובית הלל אומרים בופין אותה נתגרשה אין בופין אותה במה דברים אמורים בזמן שאינו מכירה אבל אם היה מכירה בופין אותה ונותנין לה שכרה שתניק את בנה במה והא לו ויהא מכירה ר' ירמיה בשם רב שלשה חדשים והנה רבי זעירא מסתכל ביה אמר ליה מה את מסתכל בי נימר לה מן ההיא דשמואל דאמר שמואל שלשה ימים שמואל פדעתייה שמואל אמר חכים אנא לחייתא דילדין לי ר' יהושע בן לוי אמר חכים אנא לגזורה דגזרין לי ר' יוחנן אמר חכים

אנא לנשיא דצבתין עם אימא תני יונק התינוק והולך עד עשרים וארבעה חדשים מיפן והולך ביונק שקנן דברי ר' אליעזר ורבי יהושע אומר יונק והולך אפילו ארבע והמש שנים פרש אין מחזירין אותו עד איכן ר' יעקב בר אהא רבי ירמיה בשם רב מעת לעת רבי חזקיה ר' אבהו בשם רב מעת לעת רבי חזקיה ר' אבהו בשם רבי יהושע בן לוי שלשה ימים מעת לעת תני מעת לעת ר' חזקיה רבה פמה דברים אמורים? בזמן שפירש מתוך בוריו אבל אם פרש מתוך חוליו מחזירין אותו מדי בשאינו של סנה אבל אם היה של סנה אפלו לאחר פמה ימים מחזירין אותו. הכניסה. אמר רבי שמואל בר רב יצחק לא סוף דבר הכניסה אלא אפילו היא ראויה להכניס פתא דתני אשתו עולה עמו אבל לא יורדת עמו אלמנה וקניה יורדין אבל לא עולין הפועלין עולין אבל לא יורדין תבת לא עולה ולא יורדת ותכניס שפחה לכל הדברים אמר רבי הויה בר יודה מפני חיים של שפחה אמר רבי בון על ידי שהדברים הללו של ביוון לפיכך תלו אותן בשפחה אמר רבי יודה בי ר' בון

[דף ל"ז ע"א]

שאין דרך האשה להיות יושבת במלח בתוך ביתו רב הונא אמר אפילו הכניסה לו מאה שפחות כופה לעשות לו דברים של יחיד מהו דברים של יחיד סבת לו את גופו ומרחצת לו את רגליו ומוזגת לו את הכוס למה משום שהיא תיבת לעשות לו או משום שאינן ראויין להשתמש בשפחה מה נפק מן בינהון הכניסה לו עבדים אין תימר משום שאין ראויין להשתמש בשפחה הרי הכניסה לו עבדים הוי לית טעמא משום שהיא תיבת לו ר' אבדימא בצפרין בעי קומי ר' מנא לא מסתברא משום שהיא תיבת לו אמר לו אוף אנא סבר בן ותני בן כופה לעשות בצמר אבל לא בפשתן מפני שהיא מפרחת את הפה ומשלבקת את השפיות:

הלכה ז מתני הפדיר את אשתו מתשמיש המטה, בית שמאי אומרים, שתי שבתות. בית הלל אומרים, שבת אחת. התלמידים יוצאין לתלמוד תורה שלא ברשות, שלשים יום. הפועלים, שבת אחת. העונה האמורה בתורה, הפולין, בכל יום. הפועלים, שתים בשבת. החמרים, אחת בשבת. הגמלים, אחת לשלשים יום. הספנים, אחת לששה חדשים, דברי רבי אליעזר:

גמ' בית שמאי אומרים שתי שבתות בימי לידת נקיבה ובית הלל אומרים שבת אחד בימי לידת זכר או בימי נדתה: התלמידים יוצאין לתלמוד תורה שלא ברשות בתיקן שלשים יום הא ברשות בתיקן אפילו פמה רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן (מלכים א ה) וישלחם לבנוה עשרת אלפים בהדש אמר רבי אבין חבב תקדוש ברוך הוא פריה ורביה יותר מבית המקדש מאי טעמא? חדש יהוי בלבנון שנים חדשים בביתו רב אמר (דברי הימים א כז) תבאה והיצאת חדש בהדש לכל חדשי השנה, תבא

את אמר שבת אחד וכא את אמר פעמים בשבת תני בר קפרא הפועלין יוצאין למלאכתן שלא
ברשות בתיהון שבת אחת. העונה האמורה בתורה. אית תנני תני

[דף ל"ז ע"ב]

שאר זה דרף ארץ עונה זה המזון אית תנני תני עונה זה דרף ארץ שאר זה המזון מאן דמר שאר
זה דרף ארץ (ויקרא יח) איש איש אל כל שאר בשרו. עונה זה המזון (דברים ח) ויענף וירעיבך מאן
דמר שאר זה המזון (תהלים עח) וימטר עליהם פעפר שאר עונה זה דרף ארץ (בראשית לא) אם
תענה את בנותי זה דרף ארץ ר' ליעזר בן יעקב פתר קרייה שארה בסותה שתהא הכסות לפי השאר
שלא יתן לה את הילדה לזנבה ולא את הזקנה לילדה בסותה וענתה שתהא הכסות לפי העונה שלא
יתן של קנין בימות הגשמים ולא של גשמים בקנין מנא לה מזון מה אם דברים שאין בהן קיום נפש
אינו רשאי למנע ממנה דברים שהן קיום נפש לא כל שבן מנא לה עונה מה אם דברים עד שלא
נשאת לכאן משעה ראשונה אינו רשאי למנע ממנה דברים שנשאת לכאן משעה ראשונה לא כל
שבן ממנחה ששלח יעקב אבינו לעשו אחיו למד רבי אליעזר ששלח לו בדרף הארץ (שם לב) עזים
מאתים ותשישים עשרים חד לעשרה רחלים מאתים ואילים עשרים חד לעשרה גמלים מיניקות ובניהם
שלישים אמר ר' ברכיה הן על ידי שהוא צנוע בתשמישו לפיכך לא פרסמו הכתוב פרות ארבעים
ופרים עשרה חד לארבע דאינו לעיי אתונות עשרים ועזים עשרה חד לתרי דאינו לעיי רבי ירמיה
בעא אילין תלמידי חכמים לא מסתברא דלא באספון שהן יגעין יותר רב אמר אוכלת עמו מזילי
שבת לילי שבת בלשון נקיה:

הלכה ח מתני' המורדת על בעלה, פוחתין לה מפתתה שבועה דינרין בשבת. רבי יהודה אומר,
שבועה טרפעיקין. עד מתי היא פוחת, עד כנגד פתבתה. רבי יוסי אומר, לעולם היא פוחת והולך,
שמו תפול לה ירשה ממקום אחר, גובה הימנה. וכן המורד על אשתו, מוסיפין לה על פתבתה שלשה
דינרין בשבת. רבי יהודה אומר, שלשה טרפעיקין:

גמ' הכא את מר שבועה והכא את מר שלשה אמר רבי יוסי בר חנינה היא על ידי שהיא הניבת לו
שבועה היא פוחת ממנה שבוע והוא על ידי שהוא חייב לה שלשה הוא מוסיף לה שלשה הנע עצמו
שהכניסה לו עבדים הרי אינה הניבת לו כלום הנע עצמו שהתנה עמה לא שאר ולא כסות ולא עונה
הרי אינו חייב לה כלום מאי כדון ביי דמר רבי יוחנן צערו של איש מרבה יותר מן האשה הדיא הוא
דכתיב (שופטים טז) ויהי כי הציקה לו בדרךיה כל הימים ותאלצהו. מהו ותאלצהו? אמר רבי יצחק
בר לעזר שהיתה שוממת עצמה מתחתיו ותקצר נפשו למות הוא קצרה נפשו למות היא לא קצרה

נפשה למות ויש אומרים שהיתה עושה צורכה באחרים כל שכן דתבעה דאמר רב נהמן בשם רב
נהמן האבר הזה שבאדם הרעיכתו - השביעתו. השביעתו - הרעיכתו

[דף ל"ח ע"א]

וכרבי אליעזר עד פמה הוא פוחת נשמעינה מן תדא תני רבי הייה ארוסה והולכה נדה ושומרת יבם
כותבין לה אגרת מרד על כתובתה מה אנו קיימין אם בשמרה עליו והיא נדה התורה המרדתה
עליו אלא פן אנו קיימין לשמרה עליו עד שלא פאת נדה ובאת לנידה הרי אינה ראויה למרוד ואת
אמר כותבין וקא פוחת מה מיפחות מפרא פרנון דידה נישמענה מן תדא רבי יוסי אומר לעולם הוא
פוחת והולך שמה תפול לה ירושה ממקום אחר ויהור ויגבה ממנה לא אמר אלא ירושה דכר שאינו
מצוי תדא אמרה אפילו לפחות מפרא פרנון דידה פוחת ר"ו בשם שמואל כותבין אגרת מרד על
הארוסה ואין כותבין אגרת מרד על שומרת יבם והתני רבי הייה נדה והולכה ארוסה ושומרת יבם
כותבין לה אגרת מרד על כתובתה כאן כמשנה הראשונה כאן כמשנה האחרונה אמר רבי יוסי בר
בוז אפילו תימר פן כמשנה אחרונה בית דין שאחריהן מתירין בה ארבע שבתות והיא שוברת
כתובתה ויוצאה רבי חנינה בשם רבי ישמעאל בי רבי יוסא היוצאה משם שם רע אין לה בליות
מורדת יש לה רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי המורדת והיוצאת משם שם רע אין לה לא מזונות
ולא בליות אמר רבי יוסה אילין דכתבין אין שגא אין שגאת תניי ממוזן ותנין קייס:

הלכה ט' מתני' המשרה את אשתו על ידי שלישי, לא יפחות לה משני קבין חמין, או מארבעה קבין
שעורים, אמר רבי יוסי, לא פסק (לה) שעורים, אלא רבי ישמעאל שהיה סמוך לאדום.

גמ' מהו סמוך לאדום לדרומה:

[דף ל"ח ע"ב]

הלכה י' מתני' ונותן לה חצי קב חמנית וחצי לגן שקמן, וקב גרוגרות, או מנה דבלה. ואם אין לו, פוסק
לעמתן פרות ממקום אחר. ונותן לה מטה, מפין, ומחצלת. ונותן לה כפה לראשה, וחגור למתניה,
ומנעלים ממועד למועד, וכלים של חמשים וזו משנה לשנה. ואין נותנין לה, לא חדשים בימות החמה,
ולא שחקים בימות הגשמים. אלא נותן לה כלים של חמשים וזו בימות הגשמים, והיא מתכסה
בכלאותיהן בימות החמה, והשחקים שלה:

גמ' אמר רבי מנא מנה וארבע ריטלין נותן לה בר נר ופתילה כוס וקבית וקדרה רבי יוסי אמר בר אין לה שאין נשי העניים ישנות על הכר רבי חיה בשם רבי יוחנן הותרה מוזנות ש'לו הותרה בליות שלה ה'א דתימר באשת איש אכל באלמנה בין שהותרה מוזנות בין שהותרה בליות שלה:

הלכה י"א מתני' נותנין לה מ'עה כסף לצרכיה ואוכלת עמו לילי שבת ואם אין נותן לה מ'עה כסף לצרכיה מעשה ידיה שלה ומה היא עושה לו משקל חמש סלעים שתי ביהודה שתי סלעים בגליל או משקל עשר סלעים ערב ביהודה שהן עשרים סלעים בגליל ואם היתה מניקה פותחין לה ממעשה ידיה ומוסיפין לה על מוזנותיה כמה דברים אמורים בעני שב'שראל אכל במקבד שב'שראל הכל לפי כבודו: גמ' דברים אמורים לשון נקי שמעון בר בא בשם ר' יוחנן אכילה ממש על דעתיה דרב אוכלת משלו על דעתיה דרבי יוחנן אוכלת משלה וין אין לה שאין עניות ישראל שותות וין ועשירות שותות והתני מעשה במרתא בת ביתוס שפסקו לה חכמים סאתים וין בכל יום ובית דין פוסקין וין אמר רבי חיה בר אדא על שום (הושע ד) זנות ויון ותירוש יקח לב. והא תנינן אם היתה מניקה פותחין לה ממעשה ידיה ומוסיפין לה על מוזנותיה מהו מוסיף רבי יהושע בן לוי אמר וין שהוא מרבה את החלב רבי יוחנן רבי אבהו בשם רבי יוחנן אף לתבשילה פסקו אף על פי כן קללה אותן ואמרה להן כד תתנו לבנותיכם אמר ר' אחא וענינו אחריה אמן אמר רבי אלעזר בר צדוק אראה בנתמה אם לא ראיתיה מלקטת שעורים מבין טלפי סוסים בעכו וקראתי עליה הפסוק הזה (דברים כח) תרבה כד והענגה וגו' (שיר השירים א) אם לא תדעי לה תיפה בנשים צאי לה בעקבי הצאן וגו' והתני מעשה במרים בתו של שמעון בן גוריון שפסקו לה חכמים בחמש מאות דינר קפה בשמים בכל יום ולא היתה אלא שומרת יבם אף על פי כן קללה אותן ואמרה להן ככה תתנו לבנותיכם אמר רבי אחא וענינו אחריה אמן אמר רבי אלעזר בר צדוק אראה בנתמה אם לא ראיתיה קשורה בשערה בזנב הפוס בעכו וקראתי עליה הפסוק הזה (דברים כח) תרבה כד והענגה כו':

פרק ו'

הלכה א מתני' מציאה האשה ומעשה ידיה של בעלה וירשתה הוא אוכל פרות בתניה בשתה ופגמה שלה רבי יהודה בן בתירה אומר בזמן שהן בסתר לה שני חלקים ולו אחד ובזמן שהן בגלוי לו שני חלקים ולה אחד. ש'לו נותנין מידי ושלשה ילקח בהן קרקע והוא אוכל פרות.

[דף ל"ט ע"א]

גמ' רבי הוסיא ב"ש רבי אימי איתפלגון רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש חד אמר דברי הכל ותרנא אמר במחלקת ולא ידענא מאן אמר דא ומאן אמר דא מסתברא דרבי שמעון בן לקיש הוא דו אמר במחלקת דו פתר לה במעלה לה מוונות ואינו נותן לה מעה בסקף לצרכיה ויתנינן ואם אינו נותן לה מעה בסקף לצרכיה מעשה ידיה שלה מעשה ידים שהן במציאה אתא רבי יעקב בר אימי ב"ש רבי שמעון בן לקיש דברי הכל היא הווי דעוון דעוון אית לרבי שמעון בן לקיש למי נצרכה לרבי מאיר אף על גב דלרבי מאיר עביד יד העבד כיד רבו וכתה האשה וכה בעלה מודה שאין עליה אלא אכילת פרות בלבד תמן תנינן מציאת בנו ובתו הקטנים ועבדו ושפחתו הפגעים ומציאת אשתו הרי אילו שלו שהוא יכול לשנותו למלאכה אחרת מה טעמא אמרין מציאת בנו ובתו הגדולים ועבדו ושפחתו העבדים הרי אילו שלהן שאינו יכול לשנותו למלאכה אחרת ואת אמר מציאתה שלו אמר רבי יוחנן טעם אחר יש באשה מהו טעם אחר באשה אמר רבי חניי מפני קטטה ר' יוסי לא אמר בן אלא שלא תהא מברחת משל בעלה ואומרת מציאה מציאתי הנע עצמך שנתן לה אחר מתנה קול יוצא למתנה ואין קול יוצא

[דף ל"ט ע"ב]

למציאה הנע עצמך שמוצאה בעדים זו מפני זו אמר רבי יוחנן בשאין טפולין לאביהן אבל אם היו טפולין לאביהן מציאתן שלו הורי ר' יצחק בהן דמשביק אינתתיה ולא ממרק לה פורנא שהוא מעלה לה מוונות עד שעה שהוא ממרקה ר' רדיפה ר' אחא ב"ש ר' בון בר כהנא דלא מקמד לה בסתר למה נוטל מפני צערו שמוצטר עמה:

הלכה ב מתני' הפוסק מעות לתתנו ומתן חתנו אמרו חכמים יכול הוא שיאמר לאחיה הייתי רוצה לתן ויך אי אפשר לתן:

גמרא ולא דברים שהן קונין באמירה הן תני בר קפרא פוסק לשם כתיבה על מנת לכנס וכיני הפוסק מעות לבתו קטנה בפיין אותו לתן הא לגדולה לא אמר רבי אבון בפיין אותו לתן גמ:

הלכה ג מתני' פסקה להכנים לו אלה דינר הוא פוסק בנגדו בחמשה עשר מנה בנגד השום הוא פוסק פחות חמש שום מנה ושוה מנה אין לו אלא מנה שום במנה היא נותנת שלשים ואחד סלע ודינר בארבע מאות היא נותנת חמש מאות ומה שהתן פוסק הוא פוסק פחות חמש:

מסכת פרה פרק ראשון

א. פר בן עשרים וארבעה חדש ויום אחד - הרי זה פר שלם. ורבי אליעזר אומר: נותנים לו שלשים יום אחר עשרים וארבעה חדש, שכל פרים שבתורה "בן בקר" - בן שתי שנים. "פר" - בן שלש שנים. רבי יוסי הגלילי אומר: "פרים" - בני שתים, שנאמר (במדבר ח, ח): "ופר שני בן בקר תקח לחטאת". רבי שמעון אומר: מה תלמוד לומר "ופר שני"? אלא שני לראשון, מה הראשון לא נאכל - אף שני לא נאכל. אמר רבי שמעון: חטאת למה הוא דומה? לפרקליט שנכנס לרצות, רצה פרקליט ונכנס הדורון.

ב. רבי אומר: מה תלמוד לומר: "ופר שני בן בקר תקח לחטאת"? אם ללמד שהם שנים, הרי כבר נאמר: "ועשה את האחד חטאת ואת האחד עולה", מפני שיכול תקדים חטאת לעולה בכל מעשה, תלמוד לומר: "ופר שני בן בקר תקח לחטאת". אי "פר שני בן בקר תקח לחטאת" יכול תקדים עולה לחטאת בכל מעשה? תלמוד לומר (במדבר ח, ח): "ועשה את האחד חטאת ואת האחד עולה". הא כיצד? דם חטאת קדם לדם עולה, מפני שהוא מרצה. אברי עולה קודמין לאמורי חטאת, מפני שהן כליל לאשים. אמר רבי שמעון: חטאת למה היא דומה? לפרקליט שנכנס לרצות, רצה הפרקליט ונכנס דורון אחריו. רבי יוסי אומר: מה תלמוד לומר: "ופר שני בן בקר תקח לחטאת", אם ללמד שהן שנים, הרי כבר נאמר: "ועשה את האחד חטאת ואת האחד עולה". אם כן למה נאמר: "ופר שני בן בקר תקח לחטאת"? יכול תהא חטאת ואת הלויים נאכלת? תלמוד לומר "שני"! - שני לעולה. מה עולה לא נאכלת - אף חטאת לא נאכלת. כיוצא בו אמר רבי יוסי: - "הבאים מהשבי בני הגולה הקריבו עלות לאלהי ישראל, פרים שנים עשר על כל ישראל, אילים תשעים, וששה כבשים, שבעים ושבעה צפירי חטאת, שנים עשר - הכל

עולה לה" (עזרא ח, לה). אפשר שחטאת עולה? אלא מה עולה לא נאכלת, אף חטאת אינה נאכלת, שהיה רבי יוסי אומר: על עבודה זרה הביאום.

ג. רבי מאיר אומר: כל מקום שנאמר בתורה "עגל" סתם - בן שנה, שנאמר (ויקרא ט, ג): "ועגל וכבש בני שנה. בן בקר - בן שתי שנים, שנאמר (שם ט, ב): "קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעולה תמימים"; תמימים - לשנים. ותמימים - מכל מום. רבי יוסי אומר: נאמר (בראשית טו, ט): "עגלה משלשת ועז משלשת ואיל משלש" - שלשה מן הפרים ושלשה מן האילים, ושלשה מן שעירים. שלשה מן פרים - פר הבא על כל המצות, ופר יום הכפורים, ועגלה ערופה. שלש מן אילים - אשם ודאי, ואשם תלוי, וכבשה של יחיד. שלש מן שעירים - שעירי הרגלים, שעיר של יום הכפורים, ושעיר של נשיא.

ד. "כבשים בני שנה" האמור בתורה - שלש מאות וששים וחמשה כנגד ימות החמה; דברי רבי. וחכמים אומרים: מאחד בניסן לאחד בניסן, מחמשה עשר באב לחמשה עשר באב, אם נתעברה שנה - נתעברה לו.

ה. שנה האמורה בבתי ערי חומה ושתיים שבשדה אחוזה, ושש שבועבד עברי, ושאר כל השנים של בן ושל בת - כלן מיום ליום. ועולת חובה ליחיד - כשרות מיום שלשים והלאה, ואף ביום שלשים. ואם הקריבן ביום השמיני - כשרות. רבי אליעזר אומר: הפסח אינו כשר אלא מיום שלשים והלאה. זה הפלל שאמרו משום רבי אליעזר: כל שנאמר בו "בן שנה" - כשר מיום שלשים והלאה. ואם הקריבן מיום השמיני - כשר. בכור שנולד בו מום - שוחטין ואוכלין אותו, ואפלו בן יומו.

מסכת פרה פרק שני

א. רבי אליעזר אומר: אינה נקחת מן העובדי כוכבים. אמרו לו: מעשה ולקחוה מבין העובדי כוכבים בצידן ידומא' שמו.

שְׁהַעֲגֵלָה שְׁנַיִם פּוֹסְלוֹת [בָּה] - מֵה שְׂאִין כֵּן בַּפֶּרֶה.

ה. הָיוּ בָּה שְׁתֵּי שְׁעוֹרוֹת שְׁחוּרוֹת או לְבָנוֹת. בְּתוֹךְ גּוֹמָא אַחַת - פְּסוּלָה. בְּתוֹךְ שְׁתֵּי גּוֹמוֹת - כְּשֶׁרָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֶפְלוּ שְׁתֵּי גּוֹמוֹת וְהֵן מוֹכִיחוֹת זֶה אֶת זֶה - פְּסוּלָה. הָיוּ בָּה שְׁתֵּי שְׁעוֹרוֹת עֶקְרֵן מְאָדִים וְרָאשָׁן מִשְׁחִיר. רַבִּי יוֹסִי בֶן הַמִּשְׁלֵם אוֹמֵר: מְסַפֵּר אֶת הָעֲלִיּוֹן וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִשּׁוֹם גּוֹזֵז.

מִסְכַּת פֶּרֶה פָּרָק שְׁלִישִׁי

א. מֵה בֵּין כֹּהֵן הַשּׁוֹרֵף אֶת הַפֶּרֶה לְכַהֵן שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים? אֵלֹא כֹהֵן שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים - הַפְּרִשְׁתּוֹ לַקֹּדֶשׁ וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים נוֹגְעִין בוֹ. כֹּהֵן הַשּׁוֹרֵף אֶת הַפֶּרֶה - הַפְּרִשְׁתּוֹ לְטַהֲרָה וְאֵין אֶחָיו הַכֹּהֲנִים נוֹגְעִין בוֹ, חוּץ מִן הַמְּסִיעֵין אוֹתוֹ וְאוֹתָן שֶׁהֵן מִזִּין עֲלָיו.

ב. חֲצֵרוֹת הָיוּ בִירוּשָׁלַיִם בְּנוֹיוֹת עַל גְּבֵי הַסָּלַע, וְתַחְתֵּיהֶן חָלָל, מִפְּנֵי קִבְר הַתְּהוֹם. וּמְבִיאִין נָשִׁים מִעֲבָרוֹת וְיוֹלְדוֹת שָׁם, וּמְגַדְלוֹת שָׁם אֶת בְּנֵיהֶן עַד שִׁיְהִיו כְּבָנֵי שִׁבְעַ כְּבָנֵי שְׂמֹנֶה שָׁנָה, וּמְבִיאִין שָׁרִים וְעַל גְּבִיהֶן דְּלָתוֹת, וְתֵינּוּקוֹת יוֹשְׁבִין עֲלֵיהֶן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לֹא הָיוּ מְבִיאִין דְּלָתוֹת כָּל עֶקֶר, מִפְּנֵי שְׂדַעְתּוֹ שֶׁל תֵּינּוּק גָּסָה עֲלָיו, שְׂמָא יוֹצִיא רֹאשׁוֹ אוֹ אֶחָד מֵאַבְרָיו וְיִטְמָא בְּקִבְר הַתְּהוֹם, אֵלֹא מְבִיאִין שָׁרִים הַמְּצָרִים שְׁפָרִיסָן רַחְבּוֹת, וְהַתֵּינּוּקוֹת יוֹשְׁבִין עַל גְּבִיהֶן, וְכוֹסוֹת שֶׁל אֶבֶן בִּידָם. הַגִּיעֵו לְשִׁילוּחַ, יִרְדּוּ וּמְלֹאוּ וְיִשְׁבּוּ לָהֶן עַל גְּבִיהֶן, וְהַכֵּל שׁוֹיֵן שֶׁהַתֵּינּוּקוֹת צָרִיכִין טְבִילָה. אָמַר לְפָנָיו רַבִּי יַעֲקֹב: כּוֹסוֹת הָיוּ תְלוּוִין בְּקִרְנֵי שָׁרִים, בֵּינָן שֶׁשָּׂהוּ שָׁרִים לְשִׁתּוֹת - נִתְמַלְאוּ הַכוֹסוֹת. אָמַר לָהֶם: אַל תִּתְּנוּ מְקוֹם לְצָדוּקִים לְרִדּוֹת אֲחֵיהֶם.

ג. בָּאוּ לְשַׁעַר הַיּוֹצֵא מִעֲזָרַת נָשִׁים לְחֵיל, וְקָלָל שֶׁל אֶבֶן הָיוּ קְבוּעִין בְּפֶתַל שֶׁל עֲזָרַת נָשִׁים, וְכַסּוּיָהֶן שֶׁל אֶבֶן. נִרְאִין בַּחֵיל, וּבְתוֹכָן אֶפֶר מִכָּל פֶּרֶה וּפְרָה שֶׁהָיוּ שׁוֹרְפִים, שְׂנֹאֲמַר (בַּמְדָּבָר יט, ט): "וְהִיְתָה לְעֵדוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת". מִכָּה אֶת הַזְּכָר וְנִתְעַף

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מִשְׁמֵרִין אוֹתָהּ שְׁלֹא לְעַבְד בָּה כָּל עֲבוּדָה. אָמְרוּ לוֹ: אִם כֵּן, אֵין לְדָבָר סוּף! אֵלֹא הָרִי הִיא בְּחֻזְקַת כְּשֶׁרָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: פֶּרֶה שְׂגֵלְגִלִי עֵינֵיהָ שְׁחוּרִין, אִם אֵין פֶּרֶה אַחֶרֶת כִּיּוֹצֵא בָּה - כְּשֶׁרָה. נָטְלוּ קִרְנִים וְטִלְפִים וְהִזְכֵּר עִמָּהֶן - כְּשֶׁרָה יוֹצֵא דָפֵן. רַבִּי שְׁמַעוֹן מְכַשִּׁיר אֶתְנָן, וּמְחִיר - פְּסוּלָה. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְכַשִּׁיר, שְׂנֹאֲמַר (דְּבָרִים כג, יט): "לֹא תְבִיא אֶתְנָן זוֹנָה וּמְחִיר כָּלֵב בֵּית ה' אֱלֹהֵיךָ" - אֵין זוֹ בָּאָה לְבִית.

ב. כָּל עֲבוּדוֹת שְׁחִיבִין עֲלֵיהֶן בְּמִקְדָּשִׁין - פְּסוּלָה בַּפֶּרֶה. נִכְנְסָה לְרִבְקָה וְדָשָׁה עִם אִמָּה - כְּשֶׁרָה. בְּשִׁבִיל שְׁתִּינֵק וְתִידוּשׁ - פְּסוּלָה. זֶה הַכֵּלָל, כָּל שְׁלֻצְרָפָה - כְּשֶׁרָה. לְצִרְךָ אַחֶרֶת - פְּסוּלָה. וְהָעֵל פּוֹסֵל לְעֲבוּדָה וְשֹׁלֵא לְעֲבוּדָה. נִפְדִּית עַל כָּל פְּסוּל שְׂבָה מִתָּה - תִּפְדָּה. מְצָא אַחֶרֶת נָאָה הִימְנָה - תִּפְדָּה. שְׁחָטָה עַל גְּבֵי מַעֲרַכְתָּה - אֵין לָהּ פְּדוּיוֹן. אִם מִתְרוֹמַת הַלְשָׁכָה הִיְתָה בָּאָה - דְּמִיָּה נוֹפְלִין לְתֵרוֹמַת הַלְשָׁכָה.

ג. חֲמַר בַּפֶּרֶה מֵה שְׂאִין בְּמִקְדָּשִׁין, וּבְמִקְדָּשִׁין מֵה שְׂאִין בַּפֶּרֶה, שֶׁהַפֶּרֶה אֵינָה כְּשֶׁרָה אֵלֹא אֲדָמָה, וְעֲבוּדָה פּוֹסְלוֹת בָּה, מֵה שְׂאִין כֵּן בְּמִקְדָּשִׁין.

ד. חֲמַר בְּמִקְדָּשִׁין, שֶׁהַמִּקְדָּשִׁין אֵינָן נִפְדִּין אֵלֹא עַל מוֹם קְבוּעַ, וְאֵין יוֹצֵאִין לְחֵלִין לְגֹזֵז וְלְעַבְד. וְהַגּוֹזֵז וְהָעוֹבֵד בָּהֶן - סוֹפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים, מֵה שְׂאִין כֵּן בַּפֶּרֶה. חֲמַר בְּעֵגְלָה מֵה שְׂאִין בְּמִקְדָּשִׁין, חֲמַר בְּמִקְדָּשִׁין מֵה שְׂאִין בְּעֵגְלָה, שֶׁהַעֲגֵלָה - שְׁנַיִם פּוֹסְלוֹת בָּה, וְהָעֲבוּדָה פּוֹסְלוֹת בָּה, מֵה שְׂאִין כֵּן בְּמִקְדָּשִׁין. חֲמַר בְּמִקְדָּשִׁין, שֶׁהַמִּקְדָּשִׁין אֵינָן נִפְדִּין אֵלֹא עַל מוֹם קְבוּעַ, וְאֵין יוֹצֵאִין לְחֵלִין לְגֹזֵז וְלְעַבְד, וְהַגּוֹזֵז וְהָעוֹבֵד בָּהֶן - לֹקֵה אֶת הָאֲרָבָעִים, מֵה שְׂאִין כֵּן בְּעֵגְלָה. חֲמַר בַּפֶּרֶה מֵה שְׂאִין בְּעֵגְלָה וְחֲמַר בְּעֵגְלָה מֵה שְׂאִין בַּפֶּרֶה, שֶׁהַפֶּרֶה אֵינָה כְּשֶׁרָה אֵלֹא אֲדָמָה, וּמוֹמִין פּוֹסְלִים בָּה, וְשַׁעֲשָׂה עִמָּה מְלֹאכָה - פְּסוּלָה, מֵה שְׂאִין כֵּן בְּעֵגְלָה. חֲמַר בְּעֵגְלָה,

לְאַחֲרָיו, וְאַפְרוּ נִשְׁפָּךְ, נוֹטֵל וּמְקַדֵּשׁ מִזֶּה שְׁמֵשֶׁפֶךְ. מַעֲשִׂים אֵלּוּ עָשׂוּ כְּשֶׁעָלוּ מִן הַגּוּלָה; דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אֶפְרַן יִרְדֶּה עִמָּהֶן לְבָבֵל וְעֵלָה. אָמְרוּ לוֹ: וְהֵלֵא נִטְמָא בְּאַרְץ הָעַמִּים! אָמְרוּ לָהֶם: לֹא גָזְרוּ טְמֵאָה עַל אֶרֶץ הָעַמִּים אֲלֵא לְאַחַר שְׁעָלוּ מִן הַגּוּלָה.

ד. יִשְׁמַעְאֵל בֶּן פֶּאֲבִי שָׂרָף שְׂתִים, אַחַת בְּטָבוֹל יוֹם וְאַחַת שְׁנַעֲשִׂית בְּמַעֲרַבֵי הַשְּׁמֶשׁ הָיוּ דְנִים עֲלֶיהָ. אָמְרוּ לוֹ: מַעֲשֵׂר נֶאֱכַל בְּטָבוֹל יוֹם וְתִרְוּמָה נֶאֱכַלֶת לְמַעֲרַבֵי שְׁמֶשׁ. מַעֲשֵׂר שְׁנֶאֱכַל לְמַעֲרַבֵי שְׁמֶשׁ - כָּל שֶׁכֶן שֶׁהוֹסִיפוּ לוֹ קִדְשָׁה. קִדְשֵׁי קִדְשִׁים נֶאֱכָלִין לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים וְקִדְשִׁים קְלִים חוּץ מִן הַקְּלָעִים. קִדְשִׁים קְלִים נֶאֱכָלִין לְפָנִים מִן הַקְּלָעִים - כָּל שֶׁכֶן שֶׁהוֹסִיפוּ לָהֶן קִדְשָׁה. קִדְשֵׁי קִדְשִׁים נֶאֱכָלִים לְיוֹם אֶחָד וְקִדְשִׁים קְלִים נֶאֱכָלִים לְשָׁנָיִם יָמִים. קִדְשִׁים קְלִים הַנֶּאֱכָלִים לְיוֹם אֶחָד - כָּל שֶׁכֶן שֶׁהוֹסִיפוּ לָהֶן קִדְשָׁה. אָמַר לָהֶם: אִם מְקִימִין אֲנִי אוֹתָהּ, מוֹצִיאִין אֲנִי שֶׁם רַע עַל הָרֵאשׁוֹנוֹת, שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים טְמֵאוֹת הָיוּ, גָּזְרוּ עֲלֶיהָ וְשִׁפְכָה וְעָשָׂה אַחֲרַת בְּטָבוֹל יוֹם.

ה. וְכַבֵּשׁ הָיוּ עוֹשִׂים מִהַר הַבַּיִת לְהַר הַמִּשְׁחָה, כַּפִּין עַל גְּבִי כַּפִּין, וְכַפָּה כִּנְגַד הָאֵטֶם, מִפְּנֵי קִבְרַת הַתְּהוֹם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לֹא הָיָה שֶׁם כַּבֵּשׁ אֲלֵא עַמּוּדִים שֶׁל שֵׁשׁ הָיוּ קְבוּעִין בְּאַרְץ, וְכִלּוֹנִסְאוֹת שֶׁל אֲרוֹז עַל גְּבִיָּהֶן, וְהַפְּרָה לֹא הָיְתָה צְרִיכָה לְצֵאת בַּכַּבֵּשׁ. וּמִטְמֵאִין הָיוּ הַכֹּהֵן הַשּׁוֹרֵף אֶת הַפְּרָה, מִפְּנֵי הַצְּדוּקִין, שֶׁלֹּא יְהוּ אוֹמְרִים: 'בְּמַעֲרַבֵי שְׁמֶשׁ הָיְתָה נַעֲשִׂית'. וּמַעֲשֵׂה בְּצְדוּקֵי אֶחָד שֶׁהֶעֱרִיב שְׁמֶשׁוֹ, וּבֵא לְשָׂרָף אֶת הַפְּרָה. וַיִּדַע בּוֹ רַבִּין יוֹחָנָן בֶּן זְכַאִי, וּבֵא וְסַמֵּךְ שְׂתֵי יָדָיו עָלָיו. וְאָמַר לוֹ: 'אִישִׁי כֹהֵן גָּדוֹל! מַה אַתָּה נֹאֵה לְהִיּוֹת כֹּהֵן גָּדוֹל! רַד וְטָבוֹל אֶחָד! יָרַד וְטָבֵל, וְעֵלָה. לְאַחַר טְבִילָה צָרֵם לוֹ בְּאֲזָנוֹ. אָמַר לוֹ: 'בֶּן זְכַאִי! לְכָשֶׁאֲפָנָה לָךְ. אָמַר לוֹ: 'כְּשֶׁתִּפְנֶה'. לֹא שָׁהָה שְׁלֹשָׁה יָמִים עַד שֶׁנִּתְּנָהוּ בְּקִבְרָה. בֵּא אָבִיו אֲצֵל רַבִּין יוֹחָנָן בֶּן זְכַאִי. אָמַר לוֹ: לֹא

נִפְנָה בְּנֵי שֶׁהֶעֱרִיב שְׁמֶשׁוֹ. מְקוֹם גִּתָּה וּמַעֲרַכְתָּה הָיוּ תַּחְתֵּיהֶן חֲלָלִין מִפְּנֵי קִבְרַת הַתְּהוֹם.

ו. כְּפִתּוּהָ בַּחֲבֵל שֶׁל מַגֵּג, וּנְתַנּוּהָ עַל גְּבִי הַמַּעֲרָכָה. וַיֵּשׁ אוֹמְרִים בְּמוֹכְנֵי הָיְתָה עוֹלָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: כַּבֵּשׁ הָיוּ עוֹשִׂין לָהּ שֶׁהָיְתָה עוֹלָה בּוֹ, רֵאשִׁי לְדָרוֹם וּפְנִיָּה לְמַעֲרָב. כִּיצַד הָיָה עוֹשָׂה? שׁוֹחֵט בִּימִינוֹ וּמְקַבְּלוֹ בְּשִׂמְלֹו, וּמִזֶּה בְּאַצְבָּעוֹ הַיְמָנִית. וְאִם שָׁנָה - פְּסוּל. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בִּימִינוֹ הָיָה שׁוֹחֵט, וְנוֹתֵן הַסִּפִּין לְפָנָיו, אוֹ לְזָה שְׁעוֹמֵד בְּצִדּוֹ, וּמְקַבֵּל בִּימִינוֹ, וְנוֹתֵן בְּשִׂמְלֹו, וּמִזֶּה בְּאַצְבָּעוֹ הַיְמָנִית, וְאִם שָׁנָה - פְּסוּל. נִתְּנוּ בִידּוֹ, כִּשֶׁהוּא מִזֶּה, בֵּין חוּץ לְגִתָּהּ וּבֵין חוּץ לְמַעֲרַכְתָּה - פְּסוּל. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: חוּץ לְגִתָּה - פְּסוּל. חוּץ לְמַעֲרַכְתָּה - יַחֲזִיר. וְאִם לֹא הַחֲזִיר - כָּשֵׁר. וְאִם הוֹצִיא הַדָּם שֶׁבִידּוֹ וְהַחֲזִירוֹ - כָּשֵׁר.

ז. פִּקַּע מְעוּרָה וּמִשְׁעָרָה וּמִבְשָׂרָה חוּץ לְגִתָּה - יַחֲזִיר. וְאִם לֹא הַחֲזִיר - פְּסוּל. חוּץ מִמַּעֲרַכְתָּה - הָרִי זֶה מְרַבֵּה עָלָיו עֲצִים, וְשׁוֹרְפוֹ בְּמִקְוָמוֹ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: כֹּזֵית - מַעֲכַבֶת. פְּחוֹת מְכֹזֵית - אֵין מַעֲכַבֶת. פִּקַּע מְקַרְנָה וּמִטְלָפָה וּמִפְרָשָׁה - אֵינוּ צְרִיךְ לְהַחֲזִיר, שֶׁכָּל דָּבָר שֶׁאֵין מַעֲכָב בְּחִיָּה - אֵין מַעֲכָב בְּשִׂרְפָתָהּ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּר צְדוּק מוֹסִיף: "אֲשֶׁלִּיךְ? אֲשֶׁלִּיךְ? אֲשֶׁלִּיךְ?" וְהֵם אָמְרוּ לוֹ: "הֵן! הֵן! הֵן!" שְׁלֹשׁ פְּעָמִים עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר. בֵּין שְׁקָרְעָה בְּיַד בֵּין שְׁקָרְעָה בַּסִּפִּין, וּבֵין שְׁנִקְרָעָה מֵאֲלִיָּהּ וּבֵין שֶׁהִשְׁלִיךְ לְתוֹךְ גּוֹפָה, בֵּין שֶׁהִשְׁלִיךְ לְתוֹךְ שִׂרְפָתָהּ, בֵּין שֶׁהִשְׁלִיךְ שְׁלִשְׁתָּן כְּאַחַת, בֵּין שֶׁהִשְׁלִיךְ שְׁלִשְׁתָּן זֶה אַחַר זֶה - כָּשֵׁרָה.

ח. נִתְּנָן עַד שֶׁלֹּא הִצֵּת הָאֵוֹר בְּרַבָּה, אוּ מִשְׁנַעֲשִׂית אֶפֶר - פְּסוּלָה. נִטֵּל עֲצָם אוּ שְׁחוֹר וְקִדְשׁ בּוֹ - הָרִי זֶה לֹא עָשָׂה בּוֹ כְּלוֹם. אִם יֵשׁ בּוֹ אֶבֶק כָּל שֶׁהוּא, אוּ עֲצָם מְגוּפוֹ - כּוֹתְשׁוֹ וּמְקַדֵּשׁ בּוֹ וְכָשֵׁר. וְחוֹלְקִין אוֹתוֹ לְשִׁלְשָׁה חֲלֻקִּים: אֶחָד נִתֵּן בְּחִיל, וְאֶחָד נִתֵּן בְּהַר הַמִּשְׁחָה, וְאֶחָד מִתְחַלֵּק לְכָל הַמְּשֻׁמְרוֹת. זֶה

שמתחלק לכל המשמרות - היו ישראל מזין הימנו. זה שנתן בהר המשחה - היו כהנים מקדשין בו. זה שנתן בחיל - היו משמרין אותה, שנאמר (במדבר יט, ט): "והיתה לעדת בני ישראל למשמרת".

מסכת פרה פרק רביעי

א. פרה אינה נפסלת בלינה, ואפילו שחטה היום ושרפה למחר - כשרה. הנה בלילה - הזאתו פסולה. ואפלו כלן ביום, ואחת בלילה - הזאתו פסולה. הנה בכלי - הזאתו פסולה. ואפלו כלן ביד ואחת בכלי - הזאתו פסולה. הנה בשמאל - הזאתו פסולה. ואפלו כלו בימין ואחת בשמאל - הזאתו פסולה. הנה שבעה כהנים כאחת - הזאתו פסולה. זה אחר זה - הזאתו כשרה. הזאות שבפרה שהיו שלא לשמן, או שאינה מכוונת, או שחסר אחת מהן, או שטבל אחת והזה שתיים, שתיים והזה אחת - הרי אלו פסולות.

ב. שמנה מתוך שבעה, אם הוא ככהן אחד פסולה, שעשה עמה מלאכה. ואם כהן אחר - כשרה. שרפה אוני ומחסר כפורים - כשרה. איסי הבבלי אומר: מחסר כפורים - פסולה. שרפה שלא רחוצ' ידים ורגלים - פסולה. ורבי אליעזר מכשיר, שנאמר (שמות ל, כ): "בבאם אל אהל מועד ירחצו מים" - אין קדוש ידים ורגלים אלא לפנים.

ג. רבי יוסי הגלילי אומר: עולות שהקריבו אבותינו על הר סיני לא היה בהם הפשט ונתוח אלא ממתן תורה ואילך. שרפת פרה והזאותיה - ככהן גדול. כל מעשיה - ככהן הדיוט, שנאמר (במדבר יט, ג): "וינתתם אתה אל אלעזר הכהן"; אותה באלעזר - שהוא סגן. ושאר כל הפרות - ככהן גדול; דברי רבי מאיר. רבי יוסי ורבי שמעון ורבי אליעזר בן יעקב אומרים: אותה באלעזר שהוא סגן. ושאר כל הפרות אפלו ככהן הדיוט.

ד. מצותה בארבעה בגדי לבן של כהן הדיוט. עשאה בבגדי זהב ובבגדי חול -

פסולה. שאלו תלמידיו את רבי יוחנן בן זכאי: פרה כמה נעשית? אמר להם: כבגדי זהב. אמרו לו: למדתנו רבנו כבגדי לבן! אמר להם: יפה אמרתם, אם מעשה שעשו ידי, וראו עיני - שכחתי, ששמעו אזני - על אחת כמה וכמה! ולא שלא היה יודע, אלא שהיה מבקש לזרו את התלמידים. ויש אומרים: את הלל הזקן שאלו, לא שלא היה יודע, אלא שהיה מבקש לזרו את התלמידים. שהיה רבי יהושע אומר: השונה ואינו עמל - דומה לזורע ואינו קוצר. הלומד תורה ומשכחה, דומה לאשה שיולדת וקוברת. רבי עקיבא אומר: זמר בה תדירא זמר.

ה. אין שורפין שתי פרות בבת אחת. משנעשית אפר - מביא אחרת, ושורף על גבה ואינו חושש. שרפה בשני חצאין, זו אחר זו; רבי אומר: אומר אני בזו, שהיא כשרה. ארע בה פסול בשחיטתה, בין קדם פסולה בין לאחר פסולה - אינה מטמאה בגדים. בהזאתה, קדם פסולה - אינה מטמאה בגדים. רבי שמעון אומר: בין לפני פסולה בין לאחר פסולה - אין מטמאה בגדים, מפני שהיא נדונית על שם סופה. אומר רבי שמעון: מצאתי חנינא בן גמלא בעיירין, ואמר: פרה שארע בה פסול, מהו? אמרתי לו: לפני פסולה - מטמא בגדים. אחר פסולה - אינו מטמא בגדים. אמר לי: והלא משמך אמר לי רבי אליעזר: 'בין לפני פסולה, בין לאחר פסולה - אינה מטמאה בגדים, מפני שהיא נדונית על שם סופה'? אמרתי לו: לא אמרתי! אבל בין אמרתי בין לא אמרתי - נראין דברי!

ו. לעולם מרבין לה עצים עד שנעשית אפר. אמר רבי יהודה: אף כשהיו מרבים - לא היו מרבים, אלא חבילי אוב, שאפרן מרבה ויפה. כל מעשה פרה ביום, חוץ מאסיפת האפר והמלוי והקדוש. כל מעשיה ככהנים, חוץ מאסיפת האפר והמלוי והקדוש. לעולם אין ממלאין ואין מקדשין ואין מזין ממנה עד שתעשה אפר. כל מעשיה -

מלאכה פוסלת, חוץ מאסיפת אפרה והזאת מימיה.

ז. שש מעלות לחטאת: ממלאין ומקדשין מי חטאת בכל מקום. מזין מי חטאת ואפר חטאת בכל מקום. עם הארץ שאמר: 'טהרתי לחטאת' - מקבלין אותו. 'כלים הללו טהורין לחטאת' - מקבלין הימנו. טבל להזות ולא היה - אוכל בתרומתו לערב. ראו בידו מי חטאת ואפר חטאת - עושין על גביו טהרות, ועל גבי בגדיו ועל גבי סנדליו.

ח. עם הארץ שהביא כלים לחטאתו - חבר לוקח ממנו לחטאתו ולתרומתו. אבל הביא לתרומתו - אין חבר לוקח ממנו לחטאתו ולתרומתו. הביא לחטאתו ולתרומתו, של חטאת - חבר לוקח ממנו לחטאתו ולתרומתו; של תרומה - אין חבר לוקח ממנו לחטאתו ולתרומתו. חבר שאמר לעם הארץ: 'הביא כלים לחטאתו' - חבר לוקח ממנו לחטאתו ולתרומתו. 'הביא לתרומתו' - אין חבר לוקח ממנו לחטאתו ולתרומתו. 'הביא לחטאתו ולתרומתו', של חטאת - חבר לוקח ממנו בין לו ובין לאחר לחטאתו ולתרומתו, ובלבד שלא יערים. ואם הערים - הרי אלו טמאין. ושל תרומה - אין חבר לוקח ממנו לחטאתו ולתרומתו. עם הארץ שאמר: 'כלים הללו לחטאתי הבאתי, ונמלכתי עליהן לתרומתי', הואיל ונתיחדו ברשות עם הארץ שעה אחת - הרי אלו טמאין.

מסכת פרה פרק חמישי

א. המביא כלי חרס לחטאת - טובל ולן על הכבשן. לן עד שלא טבל; רבי מטמא. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: לן ואחר כך טבל, אם לא היה בחזקת המשתמר - טמא. לתרומה - פותח כבשן ונוטל. מצאו פתוח, או שנפתח אחד מהן - טמא. רבי שמעון אומר: מן הסדר השני. רבי יוסי אומר: מן הסדר השלישי. רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון: בית שמאי אומרים -

מסדר השלישי. ובית הלל אומרים - מן הסדר השני. וזו משנה הראשונה. רבותינו אמרו: פותח ונוטל, ואינו נמנע. והחבר בא, אפלו לאחר שלשה ימים ונוטל. גלה חפאים ומצא אבק על גבי כלים - הרי זה נטל אחד מהן, בלן ברשות עם הארץ.

ב. מקום ששם משקעין את הנאות בטיט הלבן, וחבר עומד אף על שקועו. ועם הארץ עומד על העמוד שעומד עליו - אינו טמא אלא אותו עמוד בלבד. החבר עומד למעלה, ועם הארץ למטה - שולה ונותן לו. נאמן עם הארץ לומר: 'לא טמאתי'; מפני שהוא בחזקת המשתמר.

ג. מלא דלי לשתות וחשב עליו, עד שלא הגיע למים - יצרה וצריך לנגב. אם משהגיע למים חשב עליו - יצרה ואינו צריך לנגב. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אף אינו צריך לערות. שלשל דלי למלאות, ונפסק החבל מידו, אם עד שלא הגיע למים חשב עליו - יצרה וצריך לנגב. עודה במים וחשב עליו - יצרה ואין צריך לנגב. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אף אינו צריך לערות.

ד. שפופרת שחתכה לחטאת, רבי אליעזר אומר: מטביל, ואין צריך לטמא. רבי יהושע אומר: טמא ויטביל. פנס לתוכה מי חטאת ואפר חטאת, אם עד שלא יטבילנה - טמא. ורבי שמעון מטהר. ומעשה באחד שחתך שפופרת בבית שערים, והיה רבי שמעון מטהר וחכמים מטמאין.

ה. הכל כשרין לקדש, חוץ מן החרש שוטה וקטן. רבי יהודה מכשיר בקטן. רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומר: חרש שוטה וקטן שקדשו, ואחרים רואין אותן קדושין - כשר. טומטום - קדושו פסול, מפני שהוא ספק ערל, והערל פסול לקדש. אנדרוגינוס - קדושו כשר. ורבי יהודה פוסל, מפני שהוא ספק אשה. אשה פסולה לקדש.

ו. שולי כלי עץ, כלי עצם, וכלי זכוכית - אין מקדשין בהן. מגופה שהתקינה לכלי -

יהולך ומקדש למקום אחר. נשבה הרוח את האפר ונתנו על גבי המים, מנגב ומקדש בו - כשר. נתנה לקדש; רבי מאיר ורבי שמעון אומרים: מנגב ומקדש. וחכמים אומרים: כל שנגע במים - אין מקדשין בו.

ב. זלף בידו וברגלו ובחרסין של שקת - פסול, מפני שלא נתמלא בכלי. אבל חבית שנשברה וזלפה בידו וברגלו, ובחרסין של שקת - כשר, מפני שנתמלא בכלי. נתן את האפר ואחר כך נתן את המים - פסול ורבי שמעון מכשיר. ומודה רבי שמעון, שאם נתן את המים ואחר כך נתן את האפר, וראה שהוא מרבה, והוסיף עליו מים אחרים - צריך קדוש שני, שאין מי חטאת עושין מי חטאת אלא עם מתן אפר.

ג. היה עומד ומקדש והרתיח, או שצף, או שדחאו חברו, או שדחתו הרוח, ובא אחר וקדש - הרי זה פסול, שנאמר (במדבר יט, יז): "ולקחו לטמא" - עד שיהא מתכוון למלוי לקדוש ולהזאה. מלא לעצמו באחת ידו, ועשה מלאכה באחת ידו; קדש לעצמו באחת ידו ועשה מלאכה באחת ידו - פסול. מלא לאחר באחת ידו, ועשה מלאכה באחת ידו - פסול. קדש לאחר באחת ידו ועשה מלאכה באחת ידו - כשר. אמר רבי שמעון: אימתי? בזמן שיש שם שומרים! אין שם שומרים - קדוש לאחרים כקדוש לעצמו. מלא לעצמו בשתי ידיו כאחת, בקדוש אחד - כשר. בשני קדושין - פסול. קדש לעצמו בשתי ידיו כאחת, בקדוש אחד - כשר. ובשני קדושין - פסול. מלא וקדש, קדש ומלא בשתי ידיו כאחת - שניהן פסולין. מלא לאחר בשתי ידיו כאחת, בקדוש אחד - כשר. בשני קדושין - פסול. קדש לאחר בשתי ידיו כאחת, בין בקדוש אחד בין בשני קדושין - כשר. מלא וקדש, קדש ומלא בשתי ידיו כאחת - הקדוש כשר והמלוי פסול. זה הכלל: כל מלאכה שיש עמה מלוי, בין לו ובין לאחר - פסול. וכל מלאכה שאין עמה מלוי - שלו פסול ושל אחר כשר.

כשרה לקדש בה. ביצת הנעמית - כשרה לקדש בה. החוקק אמת המים ועשה בה בית קבול, אף על פי שתלשוה המים וחרוהו - אין ממלאין בה, ואין מקדשין בה, ואין מזין ממנה, ואינה צריכה צמיד פתיל, ואין פוסלת את המקוה. תלשוה וחרבה, וחשב עליה אחר תלישתה - ממלאין בה, ומקדשין בה, ומזין הימנה, וצריכה צמיד פתיל, ופוסלת את המקוה.

ז. מעין היורד למכתשת ומבקש לקדש בה - מפסיק ומנגב, וחוזר וממשיך את המים ומקדש. שקת שנממיות סוכבות אותה, אם היו מעורבות כשפופרת הנוד - קדוש אחד לכלן. ואם לאו - צריכה קדוש לכל אחד ואחד. רבי יהודה אומר משום רבי אליעזר: עשה לה עטרה של טיט, כדי שילכו מים לשם, בין שנשלת עמה ובין שאין נשלת עמה - כשרה. השקת של טיט, אם נשלת עמה - כשרה. ואם לאו - פסולה.

ח. שתי אבנים שהקיפן זו לזו ועשאן שקת, וכן שתי ערבות, וכן השקת שנחלקה לשנים; אמר רבי יוסי: בזה הלכה קפצתי לפני רבי עקיבא, ואמרתי לפניו: שתיהן אינן מקדשות! שהמים שבפסוק אינן אגורין ככלי. ואם נגע בפסוג שהמים חוצה לו - פסולה. ואם לא נפל אלא לתוך מקדשין - נוטלן וסוחטן, והמים כשרין.

מסכת פרה פרק שישי

א. ההולך לקדש - הרי זה נוטל מפתח ופותח, וקרדם וחופר, וסלם ומוליך ממקום למקום - כשר, מפני שהוא עוסק עם הקדוש. ואם משהוציא את האפר, הגיף את הדלת אחריו - פסול, מפני שעושה עמה מלאכה. קרסם עלי זית, אם בשביל שיקניס בשפופרת - כשר. אם בשביל שלא תחזיק אפר הרבה - פסול. זקפה בארץ או שנתנה לעומדין בצדו, אם יש שם שומרים - כשר. אם אין שם שומרים - פסול. נטל את האפר וראהו שהוא מרבה, והחזירו - כשר. נתן את האפר, וראהו שהוא מרבה - נוטל הימנו

לָךְ. אֶקְדָּשׁ לָךְ וּמֵלֵא לִי - כֻּלָּם כְּשָׂרִים. וְאִם יֵשׁ שָׁם שׁוֹמְרִין וּבִין שְׂאִין שָׁם שׁוֹמְרִין - פְּסוּל.

מִסְקַת פְּרָה פָּרָק שְׁבִיעִי

א. מֵלֵא חֲמֵשׁ חֲבִיּוֹת לְקֹדֵשׁ לְאַחַר, הִיָּה מוֹצִיא כָּל אַחַת וְאַחַת וְשׁוֹפֵךְ, אִם מִשְׁהוּצִיא הַגִּיף אֶת הַדֶּלֶת אַחֲרָיו - פְּסוּל, מִפְּנֵי שְׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ מֵלֵאכָה. וְאִם יֵשׁ שָׁם שׁוֹמְרִים - לֹא פָּסַל אֲלֵא מֵה שְׁבִידוֹ בְּלִבְדוֹ. לְקֹדֵשׁ חֲמִשָּׁה קְדוּשִׁין, הִיָּה מוֹצִיא לְכָל אֶחָד וְאַחַד, וְשׁוֹפֵךְ אֶת הָאֲחֻרוֹנָה וְהַגִּיף אֶת הַדֶּלֶת אַחֲרָיו, בֵּין יֵשׁ שָׁם שׁוֹמְרִין בֵּין אֵין שָׁם שׁוֹמְרִין, זֶה שְׁהַגִּיף אֶת הַדֶּלֶת עִמָּה - פְּסוּלָה, וְזֶה שֶׁלֹּא הַגִּיף אֶת הַדֶּלֶת עִמָּה - כְּשָׂרָה.

ב. הִיָּתָה חֲבִיּוֹתוֹ מִנְחַת לְפָנָיו, וְאָמַר לוֹ חֲבָרוֹ: תֵּן לִי, וְנָתַן לוֹ - שְׁנֵיֶהֶן פְּסוּלִין. וְאִם אָמַר לוֹ: 'טוֹל לָךְ'! שָׁלוּ - פְּסוּל. וְשֶׁל חֲבָרוֹ - כְּשָׂר. הָיוּ לְפָנָיו שְׁתֵּי חֲבִיּוֹת, וְאָמַר לוֹ לְחֲבָרוֹ: 'תֵּן לִי'! וְנָתַן לוֹ, שָׁלוּ - פְּסוּל. וְשֶׁל אַחַר - כְּשָׂר. וְאִם אָמַר לוֹ: 'טוֹל לָךְ' - שְׁנֵיֶהֶן כְּשָׂרִין.

ג. הַמְּמַלֵּא לוֹ וְלַחֲטָאָת, מִמֵּלֵא אֶת שְׁלוֹ תַחֲלָה וְאַחַר כִּף מִמֵּלֵא אֶת שֵׁל חֲטָאָת. הִיָּה מְבַקֵּשׁ לְשִׁתּוֹת, וְאִי אֶפְשָׁר לוֹ אֲלֵא אִם כֵּן הָיוּ שְׁנֵיֶהֶן בְּאִיסָל, בֵּין שְׁמַלְא אֶת שְׁלוֹ תַחֲלָה וְאַחַר כִּף מֵלֵא אֶת שֵׁל חֲטָאָת, בֵּין שְׁמַלְא אֶת שֵׁל חֲטָאָת תַּחֲלָה וְאַחַר כִּף מֵלֵא אֶת שְׁלוֹ - שְׁלוֹ כְּשָׂר. נִתְּנָן שְׁלוֹ לְאַחֲרָיו וְשֵׁל חֲטָאָת לְפָנָיו, וְאִם נָתַן שֵׁל חֲטָאָת לְאַחֲרָיו - פְּסוּל.

ד. הַמוֹלִיךְ אֶת הַחֶבֶל לְבַעֲלִים, כְּדָרְכוּ - כְּשָׂר. וְשֶׁלֹּא כְּדָרְכוּ - פְּסוּל. הִלְכָה זֶה עָלוּ עֲלֶיהָ בְּנֵי אִסְיָא שְׁלֹשָׁה רְגָלִים לִיבְנָה, בְּרָגַל הַשְּׁלִישִׁי הַכְּשִׁירוֹ לָהֶן. אָמַר לָהֶן רַבִּי יוֹסִי: לֹא לָזֶה הוֹרּוּ, אֲלֵא לְמַעַלָּה אֶת הַחֶבֶל וְחִזַּר וְכִנְנָה בְּאַחֲרוֹנָה הוֹרּוּ לוֹ, שֶׁהוּא כְּשָׂר לְשַׁעֲבֵר, וּפְסוּל לְעֵתִיד לְבֹא.

ה. מִי שֶׁהִיָּה הוּא וּמִיָּמִיו בְּאֵהֶל הַמֵּת וּמִיָּמִיו מִקְּפִין צְמִיד פְּתִיל, הוּא בְּפָנִים וּמִיָּמִיו מִבְּחוּץ, כָּשֶׁם שֶׁהוּא טָמֵא - כִּף מִיָּמִיו

ד. כָּל דְּבַר שְׁבִידוֹ וְעֵשָׂה מֵלֵאכָה, בֵּין שֵׁשׁ שָׁם שׁוֹמְרִין וּבִין שְׂאִין שָׁם שׁוֹמְרִין - פְּסוּל. כָּל דְּבַר שְׁבִידוֹ וְלֹא עֵשָׂה מֵלֵאכָה, אִם יֵשׁ שָׁם שׁוֹמְרִין - כְּשָׂר. אֵין שָׁם שׁוֹמְרִין - פְּסוּל. מֵלֵא לוֹ וְלְאַחַר בְּשִׁתֵּי יָדָיו כְּאַחַת - כֻּלָּן פְּסוּלִין. קֹדֵשׁ לוֹ וְלְאַחַר בְּשִׁתֵּי יָדָיו כְּאַחַת, שָׁלוּ - פְּסוּל. וְשֶׁל חֲבָרוֹ - כְּשָׂר. קֹדֵשׁ לוֹ וּמֵלֵא לְאַחַר בְּשִׁתֵּי יָדָיו כְּאַחַת - שְׁנֵיֶהֶם פְּסוּלִין. מֵלֵא לוֹ וְקֹדֵשׁ לְאַחַר בְּשִׁתֵּי יָדָיו כְּאַחַת - שָׁלוּ פְּסוּל וְשֶׁל אַחַר - כְּשָׂר. מֵלֵא לְעִצְמוֹ בְּשִׁתֵּי יָדָיו זֶה אַחַר זֶה, הָרֵאשׁוֹן - פְּסוּל. וְהַשֵּׁנִי - כְּשָׂר. קֹדֵשׁ לְעִצְמוֹ בְּשִׁתֵּי יָדָיו זֶה אַחַר זֶה, הָרֵאשׁוֹן - כְּשָׂר. וְהַשֵּׁנִי - פְּסוּל. קֹדֵשׁ וּמֵלֵא לְעִצְמוֹ בְּשִׁתֵּי יָדָיו, זֶה אַחַר זֶה - שְׁנֵיֶהֶם כְּשָׂרִין. מֵלֵא וְקֹדֵשׁ לְעִצְמוֹ בְּשִׁתֵּי יָדָיו, זֶה אַחַר זֶה - שְׁנֵיֶהֶם פְּסוּלִין. מֵלֵא לְאַחַר בְּשִׁתֵּי יָדָיו, זֶה אַחַר זֶה, קֹדֵשׁ לְאַחַר בְּשִׁתֵּי יָדָיו זֶה אַחַר זֶה, מֵלֵא וְקֹדֵשׁ, קֹדֵשׁ וּמֵלֵא לְאַחַר בְּשִׁתֵּי יָדָיו זֶה אַחַר זֶה - כֻּלָּן כְּשָׂרִים. מֵלֵא לוֹ וְלְאַחַר בְּשִׁתֵּי יָדָיו זֶה אַחַר זֶה, שָׁלוּ - פְּסוּל. וְשֶׁל חֲבָרוֹ - כְּשָׂר. וְשֶׁל אַחַר, קֹדֵשׁ לוֹ וְלְאַחַר בְּשִׁתֵּי יָדָיו זֶה אַחַר זֶה - שְׁנֵיֶהֶן כְּשָׂרִין. מֵלֵא לוֹ וְקֹדֵשׁ לְאַחַר בְּשִׁתֵּי יָדָיו, זֶה אַחַר זֶה, שָׁלוּ - פְּסוּל. וְשֶׁל חֲבָרוֹ - כְּשָׂר. קֹדֵשׁ לוֹ וּמֵלֵא לְאַחַר בְּשִׁתֵּי יָדָיו, זֶה אַחַר זֶה - שְׁנֵיֶהֶן כְּשָׂרִין.

ה. מֵלֵא לִי וְאֵמֵלֵא לָךְ - הָאֲחֻרוֹן כְּשָׂר. קֹדֵשׁ לִי וְאֶקְדָּשׁ לָךְ - הָרֵאשׁוֹן כְּשָׂר. מֵלֵא לִי וְאֶקְדָּשׁ לָךְ - שְׁנֵיֶהֶם פְּסוּלִין. קֹדֵשׁ לִי וְאֵמֵלֵא לָךְ - שְׁנֵיֶהֶם כְּשָׂרִים. מֵלֵא לִי וְאֵמֵלֵא לָךְ. קֹדֵשׁ לִי וְאֶקְדָּשׁ לָךְ - כֻּלָּן פְּסוּלִין. מֵלֵא לִי וְאֵמֵלֵא לָךְ. אֶקְדָּשׁ לָךְ וְקֹדֵשׁ לִי - הָרֵאשׁוֹן וְהָאֲחֻרוֹן פְּסוּלִין, וְהָאֲמָצְעִים - כְּשָׂרִין. קֹדֵשׁ לִי וְאֶקְדָּשׁ לָךְ, מֵלֵא לִי וְאֵמֵלֵא לָךְ, הָרֵאשׁוֹן וְהָאֲחֻרוֹן - כְּשָׂר. וְהָאֲמָצְעִים - פְּסוּלִים. קֹדֵשׁ לִי וְאֶקְדָּשׁ לָךְ, אֵמֵלֵא לָךְ וּמֵלֵא לִי. הָרֵאשׁוֹן וְהָאֲחֻרוֹן - כְּשָׂר. וְהָאֲמָצְעִים - פְּסוּלִין. מֵלֵא לִי וְאֶקְדָּשׁ לָךְ. קֹדֵשׁ לִי וְאֵמֵלֵא לָךְ - אֵינוֹ כְּשָׂר אֲלֵא הָאֲחֻרוֹן. מֵלֵא לִי וְאֶקְדָּשׁ לָךְ. אֵמֵלֵא לָךְ וְקֹדֵשׁ לִי - כֻּלָּן פְּסוּלִין. קֹדֵשׁ לִי וְאֵמֵלֵא לָךְ. מֵלֵא לִי וְאֶקְדָּשׁ לָךְ - אֵין כְּשָׂר אֲלֵא רֵאשׁוֹן. קֹדֵשׁ לִי וְאֵמֵלֵא

טמאין. הוא מבחויץ ומימיו מבפנים, כשם שהוא טהור - כך מימיו טהורין. אמר רבי שמעון: ולזה אומרין: 'שמור עצמך! שיהו מימיה טהורין'.

ו. מי שהיו מימיו על כתפיו - ומאנה בפניו, וחלצה בפניו, והרצה סלע לאחר, והראה דרך לאחר. אם עמד - פסול. אם לא עמד - כשר. אמר רבי יהודה: זה הפלל: דבר שהוא משום מלאכה, בין שעמד ובין שלא עמד - פסול. דבר שאינו משום מלאכה: עמד - פסול. לא עמד - כשר.

ז. רבי אליעזר אומר: המוסר את מימיו לטמא, ועשו בעלים מלאכה - פסולין. רבי יהודה אומר משמו: עשה טמא מלאכה - כשרין, מפני שהן ברשות הבעלים. עשו הבעלים מלאכה - פסולין, מפני שהן ברשות הטמא.

ח. רבי יוסי אומר: הפורץ על מנת לגדר, והתנה עמו, אף על פי שגדר - כשר. וכן היה רבי יוסי אומר: האוכל על מנת לקצץ, והתנה עמו, אף על פי שקצץ - כשר.

ט. השורף את הפרה, ופרים, והמשתלח את השעיר - מטמאין בגדים. פרה ופרים ושעיר המשתלח עצמן - אין מטמאין בגדים. אבל מטמאין אוכלין ומשקין; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: פרה, ופרים הנשרפים - מטמאין אוכלין ומשקין. שעיר המשתלח - אין מטמאין אוכלין ומשקין. רבי שמעון אומר: פרה מטמאה אוכלין ומשקין, שהיתה לה שעת הכשר. פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים - אין מטמאין אוכלין ומשקין, שלא היתה להם שעת הכשר. רבי יהודה אומר: פרה, כיון ששחטה - מטמאה במשא, כאפרה.

יא, איר קענט אויך זיין א מפיץ!

איר האט אלץ געקוקט מיט קנאה'דיגע בליקן אויף די מפיצים: "פון וואו נעמען זיי די שטארקייט ארומצוגיין און מפיץ זיין?" אדער "פארוואס האב איך נישט די זיכערקייט אין מיר נישט צו ווערן דערשראקן פון שפאטישע בליקן?". גענוג מיט די קנאה. איר קענט אויך זיין א מפיץ. יא, אויך דו. דער "קרן הדפסה" האט פראקלאמירט א נייע פראגראם. זייט מנדב וועכענטליך א צאל קונטרסים עצתו אמונה, וואס וועט בעז"ה ווערן געשיקט אויף די פאסט בחנם אויף אייער זכות.

געדענקט: ווען נישט "הפצה", פון וואו וואלט מוהרא"ש געוואויר געווארן פונעם סוד פון רבי'ן? פון וואו וואלטן מיר געוואוסט אז מען קען רעדן צו אייבערשטן? ווער וואלט אונז אנטפלעקט דער "סדר דרך הלימוד"? ווער וואלט אונז אויסגעלערנט וואס מיינט שלום בית?

ווער ווייסט וויפיל נאך צדיקים וואלגערן זיך צווישן אונז, זיי ווארטן נאר אז איינער זאל קומען און זיי געבן א קונטרס עצתו אמונה און זיי אנטפלעקן דעם סוד פון רבין, דער סוד פון רעדן צום אייבערשטן, דער סוד פונעם דרך הלימוד? געדענקט: דער צדיק פון קומענדיגער דור קען זיין אין אייער זכות!

קויפט אייך איינ זכותים אין הפצה, וואס וועט אייך באגלייטן אויף דער וועלט און אויף יענער וועלט. רופט 718-387-2691 עקסט. 3, אדער שיקן אן אימעיל צו donate@kerenhadfusa.org.

<p>18</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>ו 6</p>	<p>כא לעומר עלות השחר _____ 5:00 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:58 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:17 שקיעה _____ 7:38 בבלי: יומא ז • ירושלמי: כתובות לב • תוספתא: פרה א נ"ך: ירמיה טז-ז • רמב"ם: מאכלות אסורות ב</p>
<p>19</p>	<p>שני Monday</p>	<p>ז 7</p>	<p>תענית שני קמא, כב לעומר עלות השחר _____ 4:58 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:57 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:16 שקיעה _____ 7:39 בבלי: יומא ח • ירושלמי: כתובות לג • תוספתא: פרה ב נ"ך: ירמיה יח-יט • רמב"ם: מאכלות אסורות ג</p>
<p>20</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>ח 8</p>	<p>כג לעומר עלות השחר _____ 4:57 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:56 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:15 שקיעה _____ 7:40 בבלי: יומא ט • ירושלמי: כתובות לד • תוספתא: פרה ג נ"ך: ירמיה כ-כא • רמב"ם: מאכלות אסורות ד</p>
<p>21</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>ט 9</p>	<p>כד לעומר עלות השחר _____ 4:55 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:55 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:15 שקיעה _____ 7:42 בבלי: יומא י • ירושלמי: כתובות לה • תוספתא: פרה ד נ"ך: ירמיה כב-כג • רמב"ם: מאכלות אסורות ה</p>
<p>22</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>י 10</p>	<p>תענית חמישי, כה לעומר עלות השחר _____ 4:54 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:54 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:14 שקיעה _____ 7:43 בבלי: יומא יא • ירושלמי: כתובות לו • תוספתא: פרה ה נ"ך: ירמיה כד-כה • רמב"ם: מאכלות אסורות ו</p>
<p>23</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>יא 11</p>	<p>כו לעומר עלות השחר _____ 4:53 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:53 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:14 שקיעה _____ 7:44 בבלי: יומא יב • ירושלמי: כתובות לז • תוספתא: פרה ו נ"ך: ירמיה כז-כח • רמב"ם: מאכלות אסורות ז</p>
<p>24</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>יב 12</p>	<p>אחרי - קדושים, כז לעומר, פרג ג עלות השחר _____ 4:51 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:53 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:13 שקיעה _____ 7:45 בבלי: יומא יג • ירושלמי: כתובות לח • תוספתא: פרה ז נ"ך: ירמיה כח-כט • רמב"ם: מאכלות אסורות ח</p>

Candle Lighting 7:27 ודלקת הנרות

Shabbos Ends 8:58 זמן מוצש"ק

דורכ'ן ציילן ספירת העומר, ווערט מען געראטעוועט נישט צו ווערן פארטריבן.

(ספר המדות אות ספירת העומר סימן א')